

MÄNSKLIKA RÄTTIGHETSDAGARNA

MR
DAGARNA

STOCKHOLMSMÄSSAN 15-17 NOVEMBER

Jan Eliasson

Nina Rung

Jackson Katz

Mattias Gardell

Patrik Hermansson

Nathan Hamelberg

JUCK!

Dona Hariri

Sylvie Ndongmo

Victor Olisa

Soraya Post

Stina Oscarsson

Elena Namli

Hans Linde

Alexandra Pascalidou

Ulrika Westerlund

Rätten till ett liv fritt från våld

Att utsättas för våld är att utsättas för en kränkning av sina mänskliga rättigheter. Att gå fri från våld är en mänsklig rättighet. Staten har en skyldighet att avstå från våld mot sina invånare men också att skydda dem från våld från tredje person. När våld utövas mot en människa innebär det ofta också ett hinder för den enskilde att utöva sina rättigheter. Våldet kan ta många former, allt ifrån direkt fysiskt, psykiskt och sexualiserat våld till strukturellt våld, ekonomiskt förtryck och försummelse av grupper. Hot om våld utgör också ett demokratiproblem då det kan utövas för att tysta och marginalisera vissa grupper i samhället. Våldet är därför ett problem för hela samhället och inte endast för dem som utsätts för våld.

Under Mänskliga Rättighetsdagarna 15-17 november på Stockholmsmässan lyfts många olika aspekter av våld som en rättighetskränkning. Programmet behandlar exempelvis sexualiserat våld, politiskt våld, strukturellt våld, hatbrott och trakasserier, hat och hot på nätet, mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer och våld i konfliktzoner.

Programmet vill också öppna för diskussioner om våldets konsekvenser för den enskilde och för samhället i stort. Men det blir även ett mer framåtblickande och lösningsorienterat program med fokus på metoder och positiva exempel på hur våld i alla dess former kan motverkas och förebyggas. Hur kan ett gemensamt arbete för att skapa förutsättningar för ett liv fritt från våld se ut?

Det betyder något, tror vi, när tusentals personer möts för att diskutera och samla kunskap kring dessa frågor som är en förutsättning för fred, frihet, rättvisa, demokrati och hållbar utveckling. Som Nordens största forum för samtal och debatt om mänskliga rättigheter hoppas vi att alla som deltar ska få möjlighet att utbyta erfarenheter, få inspiration och hämta ny energi för att tillsammans kunna arbeta för rätten till ett liv fritt från våld.

Vi ses i Stockholm!

Vill du också att alla människor ska ha rätt till ett liv fritt från våld?
Tagga #våldsfri på sociala medier och stöd @mrdagarnas kampanj!

#våldsfri

INNEHÅLL

6.

8-26.

FOTO: PAAKO MAGABANE

28-29.

FOTO: LINUS ENLUND

4-5 Ras- och etnisk profilering inom polisen
Forskaren Leandro Schclarek Mulinari och den före detta polisen Victor Olisa gästar MR-dagarna för att lyfta frågan om rasprofilering inom polisen.

6. Jackson Katz och maskulinitetsnormer
Tips för dig som är intresserad av frågor som rör män och våld.

7. MR i Stockholms stad
Årets värdstad, Stockholm, har växlat upp arbetet med mänskliga rättigheter.

8-26. Programtexter
Här hittar du hela programmet till forumet.

28-29. Kultur på MR-dagarna
Årets program erbjuder ett brett urval av kulturinslag.

32-36. Schema längre seminarier

38-43. Schema miniseminarier

46-47. Utställartorg med kartor och lista över utställare

48-49. Vad händer på mässan?
Tips på vad som händer på utställarområdet med gratisseminarier, aktivismrum och fredstorg.

52. Praktisk information

Alla programarrangörer ansvarar för innehåll i den egna programpunkten. Vi reserverar oss för eventuella programändringar.

Anna Wigenmark: Rätt till liv, fri från våld – hur allt hänger ihop

Anna Wigenmark är generalsekreterare för Föreningen Ordfront som är ekonomisk och juridisk värd för Mänskliga Rättighetsdagarna.

För många år sedan, när jag var i början av mitt nya yrkesliv som människorättsjurist, fick jag i uppdrag att utbilda högskolestudenter i ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter. En grundkurs där både mitt och min arbetsgivares mål med utbildningsinsatsen, var att skapa förståelse för hur alla rättigheter hänger samman – att medborgerliga och politiska rättigheter inte på något sätt var »bättre« eller mer värda än ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter, att vi måste se på rättigheterna holistiskt. Jag stödde mig på resultatet från Wienkonferensen 6-7 år tidigare där världens stater slog fast att alla rättigheter är universella (dvs gäller överallt och för alla) men också lika mycket värda, odelbara och inbördes beroende av varandra. Då, i början av 2000-talet, fanns det fortfarande många som ansåg att yttrandefrihet, åsiktsfrihet, organisationsfrihet – demokratiska rättigheter i stort, var »riktiga« rättigheter och rätten till mat, hälsa, bostad, utbildning, veckovila och arbete, istället var strävansmål. För att försöka övertyga hur de olika rättigheterna samverkar ställde jag – påhittigt trodde jag – frågan:

– Vilken rättighet tycker ni är viktigast?

Jag hade planerat mina kommentarer ganska väl, tyckte jag. Om någon svarade

»demonstrationsfrihet« – så tänkte jag svara, »OK, men har det inte betydelse vad det är du demonstrerar för eller emot, för utan innehåll blir ju rätten att demonstrera ganska tom». Och så tänkte jag ge exempel om att många demonstrerar mot arbetslöshet, för en bättre sjukvård, för likvärdiga skolor osv – dvs ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter. Ungefär på samma sätt tänkte jag bemöta påståenden om andra demokratiska rättigheter.

Men det första svaret blev inte yttrandefrihet, demonstrationsfrihet eller åsiktsfrihet.

– Rätten till liv! förklarade studenterna, inte våldans mycket yngre än jag själv.

Av någon outgrundlig orsak blev jag svaret skyldig. Just i den stunden kunde jag inte se en enda koppling till ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter. Istället tror jag att jag svarade – »Ja, rätten till liv, det är ju självklart. Men om vi istället pratar om andra rättigheter...«

Det har gått 20 år och jag skäms fortfarande för mitt eget tillkortakommande (som jag förhoppningsvis sedan rätt bot på). Jag kunde ha frågat dem – vad är ett liv – förutsätter det värdighet? Hur är ett värdigt liv i så fall kopplat till hälsa, arbete, utbildning, bostad? Jag kunde ha diskuterat hur tagande av ett liv kan vara relaterat till bristfällig utbildning eller hur kränkning av socioekonomiska rättigheter genom historien varit upphov till våld, krig och väpnade konflikter. Om hur rätten till liv förhåller sig till reproduktiva rättigheter, hälsa, jämställdhet.

Men ibland är det ju så, att en smalnar in på detaljer eller stirrar sig blind på ett visst syfte eller mål – opinionsbildande eller utbildande – och tappar bort helheten, grunderna, ursprunget. En ser inte skogen för alla träd. Rätten till liv är trots allt vad hela det moderna, internationella människorättsregelverket är uppbyggt kring.

Rätten till liv är också direkt kopplat till rätten att gå fri från våld. Det var för att få stopp på sådana fruktansvärda övergrepp som skedde under andra världskriget och med insikten om att det krävs internationellt ingripande för att förhindra att en stat begår övergrepp mot sin egen befolkning, som regelverket kom till.

Men trots föresatsen att med ett internationellt regelverk skydda människors fysiska, mentala och intellektuella liv – används våld mot människor dagligen för allt ifrån politiska, rasistiska, kriminella, finansiella till emotionella ändamål. Våld anses även ibland vara rättfärdigt, då och då blundar makten för det – och ibland har våld och liv, trots motsatsförhållandet, gett upphov till en rad dilemman:

Hur kommer det sig att dödsstraff fortfarande tillåts i vissa stater men att tortyr är absolut förbjudet? När börjar livet – när slutar det? Hur förhåller sig rätten till liv till aborter och dödshjälp? Hur kan en polis som dödat i tjänsten komma undan med avsked – när en civilperson döms till livstids fängelse för samma brott? Hur kan vapenhandel vara tillåtet – och varför stoppas inte alla krig? Varför ställs så få företag till ansvar när människor mördas för att de ska få tillgång till naturresurser? Varför har så många kvinnor genom alla tider mördats eller utsatts för våld och övergrepp av män som kommit undan med det?

Rätten till liv är – för att uttrycka det med människorättskommitténs ord – »the supreme right«. Övriga mänskliga rättigheter finns där för att skydda individens rätt till liv. Våld är motsatsen. Men våld kan uppstå när rättigheter kränkts. Våld tillåts existera för pengar, makt, försvar. Skydd från våld – må det vara ekonomiska, sociala, ekonomiska eller rättsliga – är skydd för liv. Allt hänger ihop. Det visste jag ju. Nu vet jag....

Mänskliga Rättighetsdagarna ...

har funnits sedan år 2000 och är Nordens viktigaste samlade mötesplats för frågor kring mänskliga rättigheter, lokalt och globalt. Konferensen äger rum årligen i olika städer för att bidra till utvecklingen av mänskliga rättigheter i Sverige och internationellt och här möts forskare, studenter, tjänstepersoner, aktivister, politiker och ideellt engagerade. Konferensen drivs helt utan vinstintresse och är ett samarbetsprojekt mellan elva organisationer: Bris, DemokratiAkademin, Diakonia, Fonden för mänskliga rättigheter, Friends, Föreningen Ordfront, Ibn Rushd studieförbund, Raoul Wallenberg Institutet vid Lunds universitet, Samhällsvetenskapliga fakulteten vid Göteborgs universitet, Sensus studieförbund och Svenska kyrkan.

MR-podden

Podden som vill bredda och fördjupa samtalet om mänskliga rättigheter.

Producers av Mänskliga Rättighetsdagarna. Finns på soundcloud.

»Kriminalpolitiken idag tycks gå ut på hårdare tag«

Frågan om rasprofilering inom den svenska polisen behöver lyftas upp och diskuteras. Det menar forskaren Leandro Schclarek Mulinari, som skrivit en rapport om profilering och som deltar i ett samtal om detta under MR-dagarna.

– Det finns en ovilja i Sverige att prata om problem som är kopplade till ras och etnicitet som ojämlikhetsfaktor, säger Leandro Schclarek Mulinari.

Det var i samband med REVA-kontrollerna 2013 och Skånepolisens registrering av romer samma år, som diskussionen om ras- och etnisk profilering tog fart i Sverige. Då aktualiserades hur polisen misstänkliggjorde personer utifrån sitt utseende i det brottsbekämpande arbetet. I Stockholms tunnelbana stoppades personer godtyckligt i polisens jakt på papperslösa och i Skåne uppmärksammades polisen dittills hemliga registrering av romer som innehöll uppgifter om ostraffade människor, bland annat flera barn. Forskaren och kriminologen Leandro Schclarek Mulinari har på uppdrag av organisationen Civil Rights Defenders skrivit en rapport för att kartlägga fenomenet med ras- och etnisk profilering i Sverige. Han menar att det är ett omdebatterat men understuderat problem.

– I Sverige finns det överhuvudtaget inga siffror eller statistik på rasprofilering som fenomen och för ett land som annars är väldigt bra på registrering så är det mycket märkligt, säger han.

I studien intervjuas både personer som blivit utsatta för profilering och poliser. Att frågan om ras och etnisk profilering är ett känsligt ämne inom poliskåren står klart. Flera av de intervjuade poliserna säger i rapporten att människors bakgrund och utseende inte spelar någon roll i deras brottsbekämpande arbete. Problemet med rasprofilering uppges också ha att göra med enskilda händelser och enskilda personer inom polisen.

– Det första argumentet som poliserna jag har intervjuat lyfter fram är »vi håller inte på med det här, vi jobbar inte med fördomar utan utgår från fakta«, säger Leandro Schclarek Mulinari.

FOTO: ALEXANDER MAHMOUD
Leandro Schclarek Mulinari

Vad får det för konsekvenser när problemet med ras- och etnisk profilering tillskrivs enskilda individer inom polisen?

– Jag tror att det leder till att vi får ett omöjligt samtal. Ras- och etnisk profilering handlar inte om enskilda poliser utan är ett internationellt erkänt problem, som såväl den engelska, amerikanska och franska poliskåren har problem med. Att tro att Sverige är unikt är att osynliggöra otroligt mycket kunskap om det här.

Bland de personer som drabbats av profilering är erfarenheterna annorlunda. Många menar att det är ett återkommande inslag att bli stoppad av polisen och att det händer i vardagliga situationer som när de kör bil eller rör sig i det offentliga rummet. Att utan orsak bli behandlad som en eventuell förövare skapar också en känsla av osäkerhet.

– Jag har flera exempel i mitt material där människor beskriver erfarenheter av

profilering när polisen inte ens har stoppat dem. Bara en blick aktualiserar hela det här bagaget av erfarenheter, av tillfällen då man blivit stoppad och kontrollerad. En av de saker som rasism generellt producerar och rasprofilering specifikt, är osäkerhet bland de som drabbas.

Leandro Schclarek Mulinari säger att det finns flera gemensamma nämnare för grupper som drabbas av profilering men det finns också specifika faktorer som skiljer sig åt. Den profilering som drabbar romer måste exempelvis förstås utifrån en historisk kontext och den svenska statens förhållningssätt till romer genom tiderna. Medan den profilering som muslimer utsätts för i huvudsak kan förstås mot bakgrund av polisens arbete mot terrorism.

– Många av de jag intervjuade som var med i romregistret tyckte att det var en fortsättning på vad staten gjort i hundratal år. Redan

De stämde svenska staten för kränkningar av de mänskliga rättigheterna

Organisationen Civil Rights Defenders stämde 2015 svenska staten för kränkningar av de mänskliga rättigheterna i och med Skånepolisens så kallade »Kringresanderegister«.

De fick rätt i både tingsrätten och hovrätten och samtliga personer som registrerats fick möjlighet att kräva skadestånd från staten.

– När Civil Rights Defenders drev det uppmärksammade målet om det så kallade romregistret, där över 4700 romer fanns registrerade hos polisen, blev det också tydligt för oss att polisen saknade verktyg

för att förstå och handskas med etnisk profilering. Civil Rights Defenders såg ett behov av att närmare genomlysa problemet för att undersöka orsakerna till och konsekvenserna av etnisk profilering, säger Aida Samani, juridisk rådgivare.

Under Mänskliga Rättighetsdagarna arrangerar ni ett seminarium om det här, vad hoppas du att det ska bidra med?

– Vi hoppas att vårt seminarium kan bidra till att öka medvetenheten om förekomsten och konsekvenserna av etnisk profilering i Sverige. Vi hoppas också att seminariet på sikt ska ge upphov till en konstruktiv dialog

om polisens arbetsmetoder och hur dessa ska kunna förändras.

FOTO: CIVILRIGHTSDEFENDERS
Aida Samani, juridisk rådgivare, Civil Rights Defenders.

1935 upprättade polisen ett register över romer och åkte runt och fotade människor i sina hem, och flera tyckte att det här bara var en förlängning av det. För att förstå den rasism och den profilering som drabbar romer gäller det därför att förstå den svenska statens förhållande till romer. Men när det gäller muslimer måste man förstå erfarenheterna av profilering utifrån Säpo:s aktiviteter.

På vilket sätt kan den profilering som drabbar muslimer kopplas till arbetet mot terrorism?

– Något som det talas väldigt tyst om är att Säpo i sitt arbete tar kontakt med många minderåriga muslimer som inte ens är misstänkta för något brott men som man tänker sig är i en process att radikaliserar. Det är en förskjutning av hur det brottsförebyggande arbetet ser ut och något som i synnerhet drabbar muslimer i Sverige i dag. Det har naturligtvis att göra med frågor om ras och etnicitet, för om de här personerna hade varit vita och hetat något som inte klingade muslimskt skulle de inte bli behandlade på samma sätt.

För att ras- och etnisk profilering på allvar ska börja diskuteras som ett problem inom den svenska polisen tror Leandro Schclarek Mulinari att det behövs påtryckningar och organisering från de människor som drabbas.

– Jag tror det behövs en tröskelarbete. Kriminalpolitiken idag tycks gå ut på hårdare tag, trots att vi vet att det inte är en lösning på någonting annat än att fattiga människor och grupper som profileras, drabbas av ännu mer repression. I den kontexten tror jag att förändring kommer underifrån, från de sociala rörelserna som blir utsatta. Förändring kräver helt enkelt mobilisering.

Randomly Selected - on ethnic/racial profiling within Swedish Law Enforcement
Tid: Fredag 16 november 10:30 - 12:00

»Förtroendet för polisen försvinner bland de som utsätts«

Victor Olisa är den före detta polisen som ägnat sitt yrkesliv åt frågor om rasprofilering och negativa stereotyper inom den brittiska poliskåren.

FOTO: PRIVAT
Victor Olisa

I 35 år jobbade Victor Olisa inom Metropolitan Police i London. Idag är han doktor i kriminologi och forskar om polisiärt ledarskap på London School of Economics and Political Science.

Under sin tid inom den brittiska poliskåren kritiserade han polisens arbete med den så kallade »stoppa och sök-metoden«, där misstänkta personer stoppas och kontrolleras utifrån föreställningar om ras och etnicitet.

En praktik som enligt Victor Olisa är diskriminerande och ofta leder till att etniska minoriteter och svarta personer i högre omfattning än andra utsätts för slumpmässiga poliskontroller.

– Ett resultat av det här är att polisen istället för att skydda människor från vissa etniska grupper och minoriteter, snarare utsätter dem för risker och direkta övergrepp. Förtroendet för polisen försvinner bland dem som utsätts och en möjlig konsekvens är att de känner en motvilja att hjälpa polisen med information och bevis när de bevittnat brott, säger han.

Victor Olisa säger att det har skett en stor förändring när det gäller hur den brittiska polisen hanterar frågor om rasprofilering inom den egna kåren. När han började sin karriär upplevde han att det inte fanns någon medvetenhet om frågorna och att kåren slog ifrån sig all kritik som handlade om rasprofilering.

– Det uttalade antagandet var att de människor som blev utsatta var brottslingar som polisen behövde förhindra från att begå brott. Alla påståenden om att polisen skulle

ägna sig åt rasprofilering sågs som en taktik för att flytta fokus från dessa människors kriminella beteende, säger han.

Idag menar han att det finns en medvetenhet om fenomenet men upplever ändå att polisen ofta bortförklarar sitt agerande. Rasprofilering förklaras ofta i ord som »tider på dygnet då polisen måste ägna sig åt proaktivt arbete« eller »polisiärt underrättelsearbete«. För att komma till rätta med problemet anser Victor Olisa att det behövs ett tydligare ställningstagande från polisen.

– Jag tror att det allra viktigaste är att polischefen och ledningen sätter standarden och gör klart att de inte tänker acceptera att någon polis eller anställd bedriver ett arbete som är diskriminerande och kränkande. När en anklagelse riktas mot en polis inom kåren är det också viktigt att det tas på allvar och utreds snabbt. Om anklagelsen visar sig stämma bör den också göras offentlig. Det skulle försäkra allmänheten om att polisen tar frågor om diskriminering och övergrepp på största allvar.

Han lyfter frågor om maskulinitet och våld

MR-dagarna gästas av Jackson Katz, amerikansk författare, dokumentärfilmare och utbildare, som har specialiserat sig på frågor om genus, ras och våld och som utvecklat metoden »Mentorer i våldsprevention«.

I sitt populära TED-talk, som har drygt 1,8 miljoner visningar, pratar Jackson Katz om hur könsrelaterat våld är en mansfråga och vikten av att tydliggöra mäns ansvar.

– Att prata om könsrelaterat våld som en kvinnofråga är problematiskt ur många aspekter, bland annat eftersom att det ger män en ursäkt att inte bry sig. I förlängningen innebär det att den dominerande gruppen som bär ansvaret osynliggörs, säger han.

För att bemöta och förebygga attityder och handlingar som leder till mäns våld utvecklade Jackson Katz i början av 90-talet metoden

»Mentorer i våldsprevention«.

Programmet var bland de första att använda en så kallad »åskådarsats« i arbetet med att förebygga mäns våld. Det innebär att människor får utbildning i hur de kan ingripa och agera vid situationer som riskerar att

bli våldsamma. Syftet är att skapa en kultur där alla former av våld ses som oacceptabla och där normer kring maskulinitet och våldsamma handlingar och attityder ifrågasätts.

I USA används programmet framgångsrikt inom militären, av idrottsförbund och skolor.

Jackson Katz menar att vi för att förstå de underliggande strukturerna som leder till mäns våld behöver se bortom den enskilda individen och istället fokusera på hur samhället bidrar till att upprätthålla och återskapa skadliga normer kring maskulinitet och våld.

– Det här handlar inte om individuella förövare, det är ett naivt sätt att förstå något som är ett mycket djupare och systematiskt socialt problem. Först när vi börjar förstå helheten och se kopplingarna kan vi börja prata om hur vi kan göra saker annorlunda. Hur kan vi förändra socialiseringen av pojkar och definitionen av manlighet som leder till det här? Det är först då vi kan börja se en förändring, säger han.

02. Violence - it's a man's issue!
Tid: Torsdag 15 november 10:30 - 12:00

Fler tips

för dig som är intresserad av frågor som rör maskulinitet, män och våld:

18. Porr, prostitution och människohandel - en manlig rättighet?
Tid: Torsdag 15 november 13:00-14:30

19. From gender based violence to freedom from violence through creative media work
Tid: Torsdag 15 november 13:00-14:30

29. Rättssäkerhet, MeToo och de mänskliga rättigheterna
Tid: Torsdag 15 november 15:00-16:00

Kärlek börjar aldrig med bråk (mini)
Tid: Fredag 16 november 10:00-10:30

44. Trygga, säkra evenemang
Tid: Fredag 16 november 09:00-10:00

54. #Nomoremetoo
Tid: Fredag 16 november 10:30-12:00

62. Icke-våldsgrupp för våldsutövande män
Tid: Fredag 16 november 10:30-12:00

65. Guys, let's do less drinking and more talking
Tid: Fredag 16 november 13:00-14:00

91. Machofabriken - jämställdhetsarbete som våldspreventiv metod
Tid: Fredag 16 november 16:00-17:30

Prioriterat arbete med mänskliga rättigheter i Stockholm

I år äger Mänskliga Rättighetsdagarna rum på Stockholmsmässan i Älvsjö och Stockholms stad är stolt värdstad för evenemanget. Staden har på senare år växlat upp arbetet med mänskliga rättigheter.

FOTO: LIESELOTTE VAN DER MEIJIS

Margareta Östrand

uppdrag som formulerats i stadens årliga budget, säger Margareta Östrand, biträdande stadsdirektör, Stockholms stad.

För att stärka arbetet med mänskliga rättigheter har staden tagit fram sex stadsövergripande program med särskilt fokus på barnrätt, jämställdhet, hbtq-frågor, tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning samt nationella minoriteters rättigheter och romsk inkludering. Tanken är att stadens verksamheter ska arbeta utifrån dessa program för att motverka diskriminering.

Som ett led i det har staden också fokuserat på att öka kunskaperna bland sina drygt 41 000 anställda om olika gruppers förutsättningar och behov. Bland annat har en diplomutbildning med fokus på hbtq- och normmedvetet bemötande tagits fram i samarbete med RFSL och hittills har drygt 1500 medarbetare gått utbildningen. För att utveckla arbetet med en inkluderande demokrati har man även utformat studiecirkel för unga tillsammans med ABF, som fungerat som en plattform för att samtala kring och lära sig mer om demokrati.

– När det gäller frågor som rör våld och våldsprevention har staden också tagit stora kliv på sistone. Förra året antog kommunfullmäktige stadens program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Programmet har en tydlig strategi för hur vi arbetar för att förebygga våld samt hur vi ger stöd och skydd när det ändå uppstår, säger Margareta Östrand.

Hon menar att staden har lagt en bra grund för ett inkluderande och mer jämlikt Stockholm och hoppas nu att MR-arbetet framöver ska vara än mer inriktat på att integrera dessa perspektiv i stadens verksamheter.

– Vi har stora möjligheter att utvecklas och bli ännu bättre och att skapa ett Stockholm för alla i enlighet med stadens långsiktiga vision, säger hon.

Vad betyder det för Stockholms stad att vara värd för MR-dagarna i år?

– Att Stockholms stad är värd för MR-dagarna innebär ett viktigt ställningstagande och att staden sätter ännu mer ljus på MR-frågorna. Det är viktigt att föra samtal om hur vi – myndigheter, civilsamhälle och stockholmarna – tillsammans kan fortsätta att värna och skydda de mänskliga rättigheterna.

Kansliet för mänskliga rättigheter:

Kansliet för mänskliga rättigheter tillsattes 2015 som ett led i Stockholms stads prioriterade arbete med MR-frågor. Kansliet är en del av Stadsledningskontoret och ansvarar för att strategiskt arbeta för utveckling av demokrati och mänskliga rättigheter och har ett stadsövergripande uppdrag att följa upp och samordna arbetet med dessa frågor inom stadens samtliga nämnder och bolag. Kansliet är också ett stöd för kommunstyrelsens råd för mänskliga rättigheter och bevakar hur staden tar ansvar för de internationella konventioner och deklarationer som Sverige har anslutit sig till.

Källa: Stockholms stad

Unga har rätt till ett samhälle fritt från våld.

Kopplingen mellan manlighet och våld behöver brytas.

Machofabriken är ett interaktivt metodmaterial riktat till unga mellan 13 och 25 år, med fokus på jämställdhet, förväntningar och relationen mellan destruktiva killnormer och våld.

Våren 2019 släpps en uppdaterad version av materialet med 10 nya filmer och övningar. För nyheter om det och mycket mer – följ oss på facebook.com/machofabriken

Under MR-dagarna ger vi en workshop som smakprov – missa inte det!

MACHOFABRIKEN

LÄS MER OM MACHOFABRIKENS METODMATERIAL: MACHOFABRIKEN.SE

TORSDAG

01. 09:00-10:00
Victoriahallen

Invigning

Att utsättas för våld är att utsättas för en kränkning av sina mänskliga rättigheter. Att gå fri från våld är en mänsklig rättighet. Vi inviger Mänskliga Rättighetsdagarna med dans, icke-våldsmetoder, välkomsttal och en panel på temat Rätten till ett liv fritt från våld.

Medverkande: Dansgruppen JUCK, Etienne Glaser, Elin Klinga m.fl.

Konferencier: Dona Hariri

Arrangör: Mänskliga Rättighetsdagarna
Seminarier tolkas till teckenspråk

02. 10:30-12:00
Victoriahallen

Violence – it's a man's issue!

An overwhelming majority of all violence in society is carried out by men – whether it takes place in homes, on the streets, in wars, sports arenas or in politics. In order to understand violence, therefore, we need to begin our understanding of what it means to be »a man«. What happens when men in power position dismiss sexual harassments as »locker room talk«? Why is it mostly women who are speaking out against violence? What role does masculinity play in the

growing right-wing extremism globally? And how do porn and popular culture affect our beliefs about men, women and violence?

Participants: Jackson Katz, Ph.D., Educator, Writer, Filmmaker and Activist. Alan Ali, MÄN, Rebecka Andersson, Unizon, Ulf Stenberg, Fryshuset.

Organizers: Swedish Forum for Human Rights and MÄN
The seminar will be held in English and interpreted to sign language (Swedish)

03. 10:30-12:00 T1

Efter #metoo – fyra sätt att motverka trakasserier på jobbet

#Metoo har bekräftat och visat på allvaret med sexuella trakasserier och andra trakasserier på arbetsplatserna. Hur kan de stoppas? DO samlar en panel som diskuterar olika sätt att motverka och förebygga trakasserier i arbetslivet med utgångspunkt från svenska och skandinaviska erfarenheter.

Medverkande: Agneta Broberg, DO, Anna Rosenmüller Nordlander, DO, Lina Tidell, arbetsrättsjurist

Moderator: Anna Öberg Danielsson, arbetsmarknadsjournalist

Arrangör: DO
Seminarier tolkas till teckenspråk

04. 10:30-12:00 T2

Vad händer med pressfriheten i Europa?

Fri och oberoende journalistik är ett viktigt demokratiskt fundament, men globalt har vi under lång tid sett en utveckling där friheten begränsas. Världens ledare har utvecklat paranoia mot journalistik och öppen diskussion och vi går mot en ny era av propaganda och populism. Hat och hot mot journalister ökar och en allt mer långtgående statlig övervakning försämrar källskyddet. Även i Europa befinner sig pressfriheten på ett sluttande plan, enligt Reportrar utan gränser årliga mätningar. På seminariet fokuseras frågan; vad händer med pressfriheten i Europa?

Medverkande: Ginna Lindberg, chef för SR:s utrikesredaktion, Jonatan Lundqvist, ordförande i Reportrar utan gränser

Moderator: Jenny Wiik, docent och programkoordinator MA in Investigative Journalism, JMG

Arrangör: Göteborgs universitet

05. 10:30-12:00 T3

Barns rätt till skydd mot våld och sexuella övergrepp

Barnmisshandel bryter mot de mänskliga rättigheterna då varje barn har rätt att växa upp under trygga förhållanden utan våld och andra kränkningar. Stiftelsen Allmänna Barnhuset presenterar 1) En nationell kartläggning av våld mot barn i Sverige 2) En rap-

port om sexuella övergrepp mot barn på nätet 3) En webbplats för att öka kunskapen om sexuella övergrepp mot barn. Kunskap behövs för att barn ska få bättre skydd mot våld och sexuella övergrepp.

Medverkande: Carolina Jernbro, lektor i folkhälsovetenskap, Martina Svensson, adjunkt på folkhälsovetenskap, Åsa Landberg, psykolog, Åsa Lundström Mattsson – samtliga medverkande från Stiftelsen Allmänna Barnhuset

Arrangör: Stiftelsen Allmänna Barnhuset
Seminarier tolkas till teckenspråk

06. 10:30-12:00 T4

Varför medför ADHD ökad risk för kriminalitet och utsatthet?

Vårt samhälle ställer höga krav på förmågor som personer med ADHD kan ha svårt med, t ex att planera, organisera, se konsekvenser och social förmåga. Därtill är kunskapen om ADHD inte tillräckligt spridd vilket ofta leder till brister i stöd och förståelse. Det skapar sämre förutsättningar som leder till att personer med ADHD löper ökad risk för missbruk, kriminalitet och annan utsatthet. En föreläsning om ADHD, samsjuklighet samt utmaningar och hur dessa kan förebyggas.

Medverkande: Annica Nilsson, Riksförbundet Attention, Marie Adolfsson, Attention Utbildning

Arrangör: Riksförbundet Attention och Attention Utbildning

07. 10:30-12:00 T5

Truth Commission's importance for sustainable peace in Colombia

The truth commission in Colombia is important for the victims of the conflict and their families, and is also crucial for the country to create the collective historical memory of the conflict as a first step towards social dialogue, reconciliation and sustainable peace. During the seminar we will discuss the challenges that the Colombian Truth Commission will face over the next three years from a national and international perspective.

Participants: Carlos Beristain, International Commissioner, Soraya Gutiérrez, CCAJAR.

Organizer: Fonden för mänskliga rättigheter och Colombia-gruppen

The seminar will be held in English

08. 10:30-12:00 T6

Statelessness – an increased risk of being subjected to violence

The possibility to exercise ones human rights is strongly connected to citizenship. Stateless people do not have access to the same rights as citizens of a country, and the risk of being subjected to different forms of violence is significantly higher for people who are denied a nationality. In 2014, the UN High Commissioner for Refugees (UNHCR) launched a campaign to end statelessness by the end of 2024. While Sweden, as a state, has a responsibility to contribute to this ambitious goal, civil society, including faith based organizations, also has an important role to play in order to address the issue of statelessness and challenges related to that status.

Participants: Chris Nash, Director, European Network on Statelessness (ENS), Lynn al Khatib, Stateless Palestinian from Lebanon, Paavo Savolainen, Statelessness Consultant, UNHCR

Moderator: Erik Lysén, chef för Svenska kyrkans internationella arbete

Organizer: Svenska kyrkan
The seminar will be held in English

09. 10:30 - 12:00 C6

The Zimbabwe Election and women's political participation

Three months after the election, speakers from Zimbabwe take a look at women's political participation before, during and after.

Participants: Annika Andersson, Diakonia

Moderator: Jenny Enarsson, Diakonia

Organizers: Diakonia
The seminar will be held in English

10. 10:30-12:00 C7

Border deaths: where does responsibility lie?

The right to a life free from violence is an ambition taken seriously within Sweden and the wider European Union. Sweden and other Member States of the European Union have a clear duty to protect people within their jurisdiction from violence. However, what kind of responsibility does Sweden and the EU have towards people on the borders of the European Union? This question is highly relevant today when the Mediterranean sea has the grim distinction of being the world's deadliest border crossing. With many fleeing violence in their own countries, who bears responsibility for the deaths at sea?

Participants: Professor Elspeth Guild, Expert in EU refugee law, Queen Mary University of London Wilfried Buchhorn, UN High Commissioner for Refugees representation in Northern Europe

Moderator: Thomas Spijkereboer, Guest researcher RWI

Organizers: RWI
The seminar will be held in English and interpreted to sign language (Swedish)

Thomas Spijkereboer

11. 10:30-12:00 C8

Våld, rasism och mytbildning: Bilden som vapen och identitets-skapare

Hur kan bilder förstärka och skapa myter? Och hur används de i modern mytbildning om våld och rasism? Under föreläsningen kommer du få en ökad medvetenhet om var, när och hur källkritikens blick behöver vässas. Men kan källkritik gå för långt – så att vi inte litar på någonting?

Medverkande: Elin Jönsson, filmpedagog Mediateket, Emma Rolander, bibliotekskonsulent Regionbibliotek Uppsala, Linda Spolén, »internetdetektiv« Mediateket

Arrangör: Mediateket, Stockholms stad & Statens Medieråd

12. 10:30-12:00 Presscenter

Våld i nära relation och beroendeproblematik

Att vara utsatt för våld i nära relation och ha en beroendeproblematik innebär en utsatt och sårbar position. Många får inte det stöd de har rätt till och ofta saknas det kunskap om frågan. Linköping Stadsmission och Amphi produktion utvecklar nu gemensamt i ett Arvsfondsprojekt ett utbildningsmaterial för att öka kunskapen om livssituationen för dessa personer. Frågan vi ställer oss är: hur ska dessa personer få det lagstadgade hjälp de behöver?

Medverkande: Johanna Trygg, Narges Ravanbakhsh, utbildningsledare, Shora Zamani, projektledare Linköpings Stadsmission

Arrangör: Linköpings stadsmission och Amphi produktion

13. 13:00-14:30 T1

When Criticism is Labelled Terrorism – the Case of Oleg Sentsov

In 2015 ukrainian movie director Oleg Sentsov was sentenced to 20 years in prison for acts of terrorism. He was accused and convicted for having set fire to a door to an FSB (Russian Security Police) building. Sentsov had previously supported the Euro Mайдan protest movement in Kiev and had opposed to the Russian annexation of Crimea. He was convicted in an unfair trial, using evidence that had been extracted through torture. This seminar will discuss how criticism can be labelled terrorism to avoid opposition but also how

freedom of speech is violated in a conflict situation. The seminar will also discuss in particular how the political opposition in Russia has been quashed by interventions from the regime.

Participants: Natalia Kaplan, Oleg Sentsovs cousin, Maria Aljochina, Pussy Riot

Organizers: Föreningen Ordfront and Swedish Forum for Human Rights
The seminar will be held in English and interpreted to sign language (Swedish)

14. 13:00-14:30 T2

Origo resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck

Origo är ett resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck verksamt i Stockholms län. Verksamheten arbetar med unga som lever i en hederskontext och med yrkesverksamma och frivilliga aktörer som möter och arbetar med målgruppen. Under seminariet berättar Origo om sitt arbete med målgrupperna, hur de samarbetar med olika myndigheter och ger en aktuell lägesbild av hur livssituationen ser ut för unga som begränsas av hedersnormer.

Medverkande: Dilek Baladiz, Origo, Anna-Lena Näsström, barnmorska, Anneli Englund, polis, Poya Ashna, kurator, Mohamed Musa, samordnare fältgruppen, Spånga-Tensta stadsdelsnämnd, Rania Braimok, verksamhetsansvarig Elektra Fryshuset

Moderator: Malin Torberger

Arrangör: Origo resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck samt Spånga-Tensta stadsdelsnämnd
Seminarier tolkas till teckenspråk

15. 13:00-14:30 T3

Ett liv fritt från våld – vad är hälso- och sjukvårdens roll?

Hur påverkar våld hälsan? Vad har hälso- och sjukvården för roll i att förebygga och upptäcka våldsutsatthet? Västra Götalandsregionen har antagit Sveriges första regionala handlingsplan för mänskliga rättigheter. Vi bjuder in till ett interaktivt och fördjupande seminarium där vi delar med oss av våra erfarenheter av att fråga barn om våld på rutin och rätten till ett liv fritt från våld – för varje människa.

»Jag tycker att temat i år är det endarätta«

För andra året i rad är MR-juristen Dona Hariri konferencier för Mänskliga Rättighetsdagarna.

I följ ledde hon forumet när det ägde rum i hemstaden Jönköping och nu ser hon fram emot att ta sig an uppdraget i Stockholm.

– Att få frågan även detta år är så klart något jag känner stor respekt inför och jag tar mig an uppdraget med ödmjukhet och spänning, säger hon.

Vad tycker du om årets tema?

– Rätten till ett liv fritt från våld låter självklart. Som den mest naturliga av rättigheter och liv att leva. Även om vi vet att våld finns så reflekterar vi sällan över vad det faktiskt innebär, inte bara för den enskilda utan för ett helt samhälle. Hur långtgående konsekvenserna är. Hur det hämmar utövandet av rättigheter, försummar grupper och skadar demokratin. Jag tycker att temat i år är det enda rätta för dagarna.

FOTO: JOHAN W. AVBY

Missa inte!

Programtips för dig som är lärare eller pedagog:

➔ **11. Våld, rasism och mytbildning: Bilden som vapen och identitetskapare**
Tid: Torsdag 15 november 10:30-12:00

➔ **16. Hantera och undervisa om kontroversiella frågor**
Tid: Torsdag 15 november 13:00-14:30

➔ **22. Ett vetenskapligt förhållningssätt i arbetet mot mobbing, våld och andra kränkningar**
Tid: Skolan 15 november 13:00-14:30

➔ **28. Skolan kan förebygga våld! Men vem hjälper skolan?**
Tid: Torsdag 15 november 15:00-16:00

➔ **40. Det handlar om kärlek - samverkansmodell för att motverka hedersrelaterat förtryck och våld**
Tid: Torsdag 15 november 16:30-17:30

➔ **49. Fasthållning av uttågade elever - vad säger lagen och vad finns det för alternativ?**
Tid: Fredag 16 november 09:00-10:00

➔ **58. Samerna och den svenska skolan - historiskt och i dag**
Tid: Fredag 16 november 10:30-12:00

➔ **64. Vi flydde från våld - vad händer med oss nu?**
Tid: Fredag 16 november 13:00-14:00

➔ **71. Reality check - appen som vill utmana fördomar och normer**
Tid: Fredag 16 november 13:00-14:00

➔ **74. #MeToo och skolan - hur kan skolmiljön bli fri från trakasserier?**
Tid: Fredag 16 november 14:30-15:30

➔ **91. Machofabriken - jämställdhetsarbete som våldspreventiv metod**
Tid: Fredag 16 november 16:00-17:30

För fler programtips se www.mrdagarna.se

Medverkande: Ann Wolmar, utvecklingsledare, Carina Eliason, områdeschef på Västra Götalandsregionens kompetenscentrum om våld i nära relationer Viveca Reimers, chef avdelning mänskliga rättigheter, Elina Dahlöf, psykolog, Karin Stefansson, kurator vid BUP-mottagningen Kungälv

Moderator: Fredrik Carlsson
Arrangör: Västra Götalandsregionen, Västra Götalandsregionens kompetenscentrum om våld i nära relationer (VKV), Barn- och ungdomspsykiatri (BUP)
Seminarieret tolkas till teckenspråk

16. 13:00-14:30 T4

Hantera och undervisa om kontroversiella frågor

Seminarieret syftar till att ge perspektiv och pedagogiska verktyg för att hantera och undervisa om kontroversiella frågor. Zanyar Adami, filmskapare, lyfter frågeställningar som: Vem är svensk? Vem är »blatte«? Vad är »miljonsvenska«? Europarådets material om kontroversiella frågor i undervisningen kommer att diskuteras och presenteras.

Medverkande: Mathias Demetriades och Karolina Sandahl, Den globala skolan Universitets- och högskolerådet, Zanyar Adami, filmskapare och föreläsare.

Arrangör: Den globala skolan på Universitets- och högskolerådet

17. 13:00-14:30 T5

Barn och unga i väpnad konflikt

Över 250 miljoner barn påverkas av väpnad konflikt. Barn som berövas möjligheten till utbildning, traumatiseras, blir föräldralösa eller dödas. Sida stödjer arbetet för att barn ska släppas fria från väpnade grupper och återintegreras i samhället. Sverige har ett starkt engagemang i frågan. FN:s säkerhetsråd har en arbetsgrupp som arbetar för att barn ska skyddas under väpnade konflikter, där Sverige nu är ordförande. Regeringen har även utsett en särskild ambassadör för barn och väpnad konflikt. Vad har gjorts hittills? Hur kan Sverige och det civila samhället tillsammans tackla utmaningarna?

Medverkande: Birgitta Weibahr, Sida, Catarina Fabiansson, Sida, Gufran Al-Nadaf, Sveriges ambassadör för barn och väpnad konflikt, Representant från Plan International

Arrangör: Sida

18. 13:00-14:30 T6

Porrt, prostitution och människohandel - en manlig rättighet?

Mäns och killars sexualiserade våld mot kvinnor och flickor är ett av världens allvarigaste samhälls- och folkhälsoproblem, samt ett av de tydligaste mänskliga brotten. Människohandel, prostitution och pornografi tillhör de mest brutala och avhumaniserade kränkningarna mot kvinnors rättigheter. De här tre delarna av en kvinnohatande industri står i total motsats till allt vi arbetar för gällande jämställdhet, anti-rasism och mänskliga rättigheter. Med utgångspunkt i den grundläggande rättigheten att leva ett liv fritt från våld berättar Talita och Unizon om sina unika stödverksamheter för flickor och kvinnor och om förebyggande arbete mot mäns våld mot kvinnor.

Medverkande: Hanna Nordberg och Rebecka Andersson, Unizon, Meghan Donevan, Natalia Batenkova och Peter Söderström, Talita

Arrangör: Unizon och Talita

19. 13:00-14:30 C6

From gender based violence to freedom from violence through creative media work

The seminar will present a multinational partnership working against gender based violence and for freedom from violence as a human right through creative media work. The partnership includes organisations in eight countries; Sweden, Kenya, Uganda, Tanzania, Ethiopia, Somalia, Rwanda and Zambia.

Participants: Ingvar Rönnbäck, founder of ADEP, Berhanu Demissie, Executive Director of Development Expertise Center, Ethiopia, Clint Arthur Ouma, Founder of Ku-atenga Media, Zambia, Kerstin Engström, CEO of Family Magazine, Rwanda, Nafisa Yusuf, Executive Director of Nagaad Network, Somalia, Nancy Mundu, Founder and Executive

Director of CASDA, Peace Hilary, Family Magazine, Samba Yonga, Yvonne Anyango, CASDA

Organizers: ADEP - Another Development Perspective Ltd, CASDA - Cooperation Arena for Sustainable Development in Africa, Another Development Foundation
The seminar will be held in English

20. 13:00-14:30 C7

Tillsammans för en kommun fri från våld

Våld går att förebygga - det är ingen önskedröm, utan ett påstående med starkt forskningsstöd. För att lyckas behöver vi vara många aktörer som utifrån en gemensam vision går samman och arbetar systematiskt över tid. Hur går vi från teori till praktiskt arbete? Hur gör vi för att förankra, mobilisera och få fler aktörer på banan?

Medverkande: Sofie Kindahl, Cecilia Vågberg

Moderator: Nina Rung, kriminolog

Arrangör: Gävle kommun, MÄN

21. 13:00-14:30 C8

TELL MAMA UK: A seminar on islamophobia and how to measure and prevent it

TELL MAMA ensures the mapping monitoring and measuring of anti-Muslim hatred across England and Wales and is the only national project that works in this area. Since 2012, the project has assisted over 7,100 people and ensured over 540 arrests across the country. Modelled on the Community Security Trust, it has fast become a well-recognised brand in the field of hate crime work and has been a project that tackles far right extremism.

Participants: Fiyaz Mughal, grundare av TELL MAMA, Omar Mustafa, Rektor Ibn Rushd Studieförbund

Moderator: Max Stockman, Myndigheten för stöd till trosamfund

Organizer: Myndigheten för stöd till trosamfund
The seminar will be held in English

FOTO: TELL MAMA

Fiyaz Mughal

22. 13:00-14:30 Presscenter

Ett vetenskapligt förhållningssätt mot mobbing i skolan

I det här seminariet presenterar Friends sina erfarenheter av arbetet med att utveckla skolspecifika insatser. Detta följs av en gemensam diskussion kring olika sätt att planera, genomföra och utvärdera arbetet mot mobbing och kränkningar som utgår ifrån den egna skolans behov och förutsättningar.

Medverkande: Jacob Flärdh, Frida Warg, Magnus Loftsson och Magnus Loftsson, Friends

Arrangör: Stiftelsen Friends

23. 15:00-16:00 T1

Transpersoners utsatthet för våld

Transpersoner är en grupp som i högre utsträckning än befolkningen i stort riskerar att utsättas för våld av olika slag. Undersökningar visar att det är vanligare att transpersoner utsätts för diskriminering, trakasserier och direkt våld än befolkningen i allmänhet. Transpersoner skattar också sin egen hälsa som dålig i högre utsträckning än befolkningen i allmänhet och det är även vanligare med psykisk ohälsa, självskaadebeteende och suicid. På vilket sätt bidrar samhällets cis- och heteronormer till transpersoners utsatthet för våld? Vilka förändringar och konkreta åtgärder måste sättas in för att förbättra transpersoners hälsa?

Medverkande: Ulrika Westlund, regeringens särskilda utredare för transpersoners levnadsvillkor i Sverige, m.fl.

Arrangör: Mänskliga Rättighetsdagarna
Seminarieret tolkas till teckenspråk

24. 15:00-16:00 T2

Kvinnlig könsstämpning - den tysta frågan

Könsstämpning av flickor och kvinnor är en allvarlig kränkning som medför ett stort lidande. Enligt en uppskattning från Socialstyrelsen finns det ca 38 000 könsstämpade flickor och kvinnor i Sverige. Amel-mottagningen på Södersjukhuset i Stockholm är en unik mottagning som vänder sig till patienter med erfarenhet av könsstämpning.

Föreläsningen kommer bl.a. att beskriva komplikationerna till följd av kvinnlig könsstämpning.

Medverkande: Bitu Eshraghi, Specialistläkare, Amel-mottagningen

Arrangör: Amel-mottagningen på Södersjukhuset

25. 15:00-16:00 T3

Hur du som chef jobbar med att förebygga sexuella trakasserier

För att förhindra att sexuella trakasserier ska hända på arbetsplatsen måste fack och arbetsgivare arbeta nära tillsammans. Här har chefen en nyckelroll och därför har Vision tagit fram en handbok för chefer om hur man arbeta med det förebyggande arbetet på arbetsplatsen. Dessutom har TCO tagit fram en handbok för fackligt förtroendevalda om sexuella trakasserier. Vi för ett samtal om hur vi konkret kan göra skillnad på arbetsplatsen.

Arrangör: Vision
Seminarieret tolkas till teckenspråk

26. 15:00-16:00 T4

Vad betyder religionsfrihet i ett demokratiskt samhälle?

Debatter om s.k. religiösa friskolor, kyrkklockor, böneutrop och förbud mot religiös klädsel återkommer allt oftare med inslag av populism och polarisering. Samtidigt är kunskapen om religion låg i Sverige. Vi har en kort historia av religions- och övertygelsefrihet och idén om den sekulära staten tolkas alltmer som liktydigt med ett samhälle fritt från religion. Välkommen till ett panelsamtal där deltagare från muslimskt, judiskt och kristet samt akademiskt håll diskuterar dessa trender och relaterade frågor, särskilt vad vi kan göra för att skapa inkluderande demokratiska samtal.

Medverkande: Jenny Berglund, professor i religionsdidaktik vid Stockholms universitet, Peter Lööv Roos, Samordnare för interreligiösa frågor Svenska kyrkan, Victoria Enkvist, doktor i konstitutionell rätt, Yasri Khan, generalsekreterare Svenska Muslimer för Fred och Rättvisa

Moderator: Jenny Ehnberg, forskare Svenska kyrkan

Arrangör: Svenska kyrkan
Seminarieret tolkas till teckenspråk

Hallå där...

... Irupé Pozo Graviz, projektledare på Teskedsorden, som har tagit fram appen »Reality Check« för att motverka rasism och fördomar bland unga.

Berätta, varför har ni utvecklat den här appen? Appen är ett upplevelsebaserat spel där en får följa en karaktär under fem dagar. Under dessa dagar sker olika händelser som spelaren får reagera och agera på. Syftet med spelet är att uppmärksamma och belysa rasism, vilket kan hjälpa spelaren att förstå vikten av att säga ifrån när en ser, hör eller upplever den rasism som dagligen sker på exempelvis skolor, i det offentliga rummet och på internet.

Irupé Pozo Graviz

Hur hoppas ni att appen ska användas?

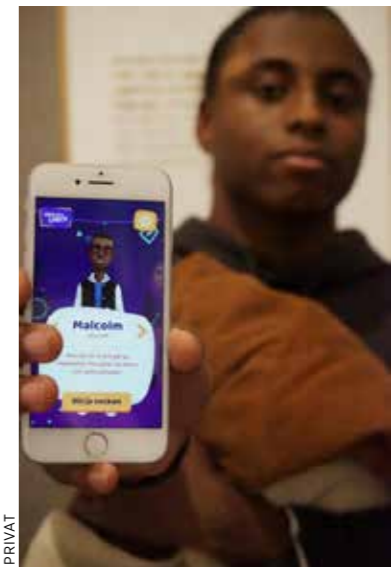
Spelet riktar sig först och främst till ungdomar i åldern 13-19 år och de som arbetar med ungdomar, men vi ser ju gärna att spelet sprids och spelas av fler än så. Vi vill också med Reality Check motverka rasism genom att vrida och vända på perspektiv och maktrelationer, samt påverka och bidra till attitydförändring bland ungdomar, lärare och allmänheten. Vi hoppas att användaren har ett första hjälpen-kit redo för att kunna se och förstå vardagsrasism samt kunna ingripa när det behövs när hen har spelat klart.

Spelet handlar om vardagsrasism, på vilket sätt skulle ni säga att det knyter an till temat för årets MR-dagar som är »Rätten till ett liv fritt från våld«?

Att utsättas för rasism är att utsättas för en våldshandling. Det innebär inte enbart att en person utsätts för fysiskt våld, utan kan också vara en psykisk våldshandling. I teorier om våld och fred sägs det att fred inte bara är avsaknaden av krig, fysiskt våld, utan också ett liv fritt från psykiskt våld och diskriminering.

Vilka är era förhoppningar med er medverkan på MR-dagarna?

Med vår medverkan vill vi lyfta och belysa den rasism som vi kan se finns i vårt samhälle och ge tips och trix på hur

PRIVAT

vi kan agera och hantera vardagsrasismen.

➔ **71. Reality check - appen som vill utmana fördomar och normer**

Tid: Fredag 16 november 13:00-14:00

27. 15:00-16:00 T5

Hatbrott – vad är de utsattas rättigheter och hur kan vi förstärka rättigheterna kring hatbrott?

Det är allas rätt att inte bli utsatt för hatbrott! Tyvärr ser inte verkligheten ut på det sättet. Hur många personer känner ni, som blivit utsatta i någon form? Var går gränsen för att det är diskriminering och gränsen när det är hatbrott?

Medverkande: Eva Larsson, generalsekreterare Brottsförjouren, Isak Reichel, generalsekreterare Judiska Centralrådet, Maja Sköld, Rättighetscentrum Dalarna

Moderator: Annika Heikkinen, verksamhetsutvecklare, Antidiskrimineringsbyrån Stockholm Norr

Arrangör: Sensus studieförbund, Rättighetscentrum Dalarna, Judiska församlingen, Svenska Muslimer för Fred och Rättvisa och Antidiskrimineringsbyrån Stockholm
Seminarier tolkas till teckenspråk

28. 15:00-16:00 T6

Skolan kan förebygga våld! Men vem hjälper skolan?

I den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor lyfts skolan fram som en viktig aktör. Samtidigt är kunskapen om verkningfulla våldsförebyggande metoder begränsad, liksom stödet till skolor i att arbeta våldsförebyggande. Vi visar exempel från skolor som går före i arbetet mot våld.

Medverkande: Jan Jönsson, Rektor, Karsby International School, Botkyrka, Medarbetare från Skolinspektionen och andra myndigheter

Moderator: Klas Hyllander, Handläggare, SKL:s kvinnofrids-satsning,

Arrangör: SKL

29. 15:00-16:00 C6

Rättssäkerhet, MeToo och de mänskliga rättigheterna

Den globala rörelsen #MeToo har fått ett stort genomslag med flera efterföljande kampanjer inom olika yrkes- och samhällsgrupper. Detta väcker många frågor kring mänskliga rättigheter, rättssäkerhet och kvinnans ställning i samhället. I samtalet diskuteras rättsliga dimensioner av #MeToo och den efterföljande #medvilkenrätt med ett särskilt fokus på juristens roll och ansvar ur ett samhällsperspektiv.

Medverkande: Moa Kindström Dahlin och Patrik Bremdal, Uppsala universitet, juridiska institutionen

Moderator: Elena Namli, Uppsala universitet, teologiska institutionen

Arrangör: Uppsala universitet
Seminarier tolkas till teckenspråk

30. 15:00-16:00 C7

På tal om mänskliga rättigheter

Hur ser konventionsefterlevnaden ut på regional och lokal nivå? Seminariet bygger på FN-organens rekommendationer gällande fysiskt och mentalt våld mot mänskliga rättigheter i Sverige. Det presenterar regionala lägesbilder och det offentliga skyldigheter enligt konventioner som Sverige tillträtt. Vi diskuterar om ett rättighetsbaserat arbetssätt kan motverka våld, liksom vissa luckor och ojämlikheter i lägesbilderna.

Medverkande: Tobias Rahm, Länsstyrelserna, Expertpanel

Arrangör: Länsstyrelserna
Seminarier tolkas till teckenspråk

31. 15:00-16:00 C8

Violence against human rights defenders – role of business

Threats and violence against human rights defenders escalate around the world. In many cases there are direct links to companies. Local and indigenous people who defend their rights to land and natural resources are particularly vulnerable. What responsibility do companies have for their value chain? What is the responsibility of the state for Swedish companies' behaviour abroad? An NGO from Philippines discusses with business and policy makers.

FOTO: PRIVAT

Frances Quimpo

Participants: Frances Quimpo, Center for Environmental Concerns, mfl.

Organizers: Forum Syd, Raoul Wallenberg Institute, Swedwatch, Diakonia, Amnesty International, Naturskyddsföreningen, Afrika-grupperna, FIAN Sverige
The seminar will be held in English

32. 15:00-16:00 Presscenter

Vad innebär försoning – och hur kan vi arbeta med den?

I rättighetssammanhang hänförs ofta begreppet försoning till fredsbyggande efter krig. Men försoning kan också vara en viktig del för att förebygga krig i stor skala, i bostadsområden eller våld mellan individer. Genom försoning kan människor befrias från skuld och förtryck – men försoning kan också upplevas som en påtryckning utifrån som kan vara problematisk. Ett samtal om försoningens innebörd, möjligheter och faror.

Medverkande: Cecilia Melder och Kjell-Åke Nordquist, Teologiska Högskolan Stockholm, Martin Marmgren, polis, kommunpolitiker Solna (MP)

Moderator: Sofia Walan, Studieförbundet Bilda Öst

Arrangör: Enskilda Högskolan Stockholm (tidigare Teologiska högskolan Stockholm), Studieförbundet Bilda
Seminarier tolkas till teckenspråk

33. 16:30-17:30 T1

Hur säkerställs FN:s rekommendationer om rasistisk och nazistisk organisering i Sverige efter valet?

I och med att det är valår är det högaktuellt att belysa frågan huruvida rekommendationerna från FN kommittén mot rasdiskriminering kan säkerställas efter valresultatet. Hur kommer den svenska regeringen aktivt arbeta för att garantera ett säkerställande av FN kommitténs rekommendation om förbud av rasistiska och nazistiska grupper och aktiviteter?

Moderator: Petra Hallebrant, generalsekreterare på Svenska FN-förbundet

Arrangör: Svenska FN-förbundet
Seminarier tolkas till teckenspråk

34. 16:30-17:30 T2

Hur får vi samhället att se, höra och förstå?

Osynlighet, beroende och sårbarhet är tre ord som beskriver det våld som idag drabbar kvinnor och flickor med funktionsnedsättning. Ett våld och en utsatthet som ofta kommer bort när samhället inte ser, hör eller förstår. Lika Unika lyfter tillsammans med flera organisationer inom funktionshinderörelsen frågan om hur vi bryter tystnaden, en förutsättning för att våldet och övergreppen ska kunna motverkas och stoppas.

Arrangör: Lika Unika med flera organisationer inom funktionshinderörelsen
Seminarier tolkas till teckenspråk

35. 16:30-17:30 T3

Romsk inkludering: individuellt, strukturellt, diskursivt

I seminariet kommer exempel på hur Romskt informations- och kunskapscenter (RIKC) förenar teori och praktik samt hur romsk delaktighet institutionaliserats i Malmö stad att presenterats. Seminariet kommer att utgå från de koncept och modeller som utvecklats på RIKC för att stärka den nationella minoriteten romers mänskliga rättigheter. RIKC har arbetat med att stärka den nationella minoriteten romers mänskliga rättigheter sedan 2009. Utifrån romsk delaktighet, forskning och lagstiftning har centret utvecklat flera modeller och koncept för att stärka den romska minoritetens delaktighet i samhället.

»Utsattheten för våld är högre bland transpersoner som grupp«

Ulrika Westerlund, som varit regeringens särskilda utredare gällande transpersoners levnadsvillkor och rättigheter, medverkar i ett seminarium på MR-dagarna.

Hur skulle du beskriva att transpersoners levnadsvillkor ser ut i Sverige idag när det gäller utsattheten för kränkningar, diskriminering och våld?

– Det finns tyvärr många undersökningar som visar att utsattheten för allt detta är högre bland gruppen transpersoner än bland befolkningen i sin helhet. Det framkom bland annat i en undersökning från Folkhälsomyndigheten från 2015, som var en av anledningarna till att utredningen som jag ledde under 2017 tillsattes av regeringen. Utsattheten syns också vad gäller den självrapporterade sämre hälsan i gruppen, som sannolikt är en effekt av bland annat detta.

Ulrika Westerlund

FOTO: PRIVAT

Årets tema är »Rätten till ett liv fritt från våld«, hur tycker du att temat knyter an till transpersoners situation i samhället?

– Utsattheten för våld är som nämnts högre bland transpersoner som grupp än i befolkningen i stort, så att ha ett transperspektiv på temat är väldigt bra, relevant och nödvändigt.

Vad behövs göras för att förbättra transpersoners levnadsvillkor och situation i samhället?

– I vårt betänkande hade vi möjlighet att komma med förslag som gällde ett stort antal områden. Vi föreslog bland annat att ett tredje juridiskt kön skulle utredas, att den könsbekräftande vården skulle göras mer tillgänglig och jämlik över hela landet, att de olika satsningar som görs vad gäller till exempel suicidprevention, äldreomsorg och stöd till föräldrar skulle ha ett tydligare transperspektiv och att Migrationsverket skulle få uppdrag som skulle förbättra situationen för asylsökande transpersoner.

Vad hoppas du att din medverkan på MR-dagarna ska bidra till?

– Att fler får kunskap om transpolitiska frågor och att våra förslag från utredningen ska få ännu större stöd.

☛ **23. Transpersoners utsatthet för våld**

Tid: Torsdag 15 november 15:00-16:00

»Vi vill ha ett samhälle som ser, hör och förstår«

Föreningen Lika Unika vill med sin medverkan på MR-dagarna lyfta det våld som drabbar personer med funktionsnedsättning, där kvinnor och flickor är extra utsatta. Nu vill de bryta tystnaden och se till att det blir en förändring.

Maria Johansson ordförande Lika Unika

☛ **34. Hur får vi samhället att se, höra och förstå?**

Tid: Torsdag 15 november 16:30 - 17:30

Personer med funktionsnedsättning riskerar att utsättas för flerfaldig diskriminering, vilket innebär en utsatthet för våld utifrån flera aspekter. Det menar Maria Johansson, ordförande på föreningen Lika Unika, som belyser hur könsrelaterat våld och funktionsnedsättning hänger ihop.

– Flickor och kvinnor generellt är mer utsatta för det sexualiserade våldet, för trakasserier och hot om våld. Detta drabbar i lika hög grad, och till viss del i högre grad, också flickor och kvinnor med funktionsnedsättning. Det som är karaktäristiskt är då att våldet riktar sig mot funktionsnedsättningen, säger Maria Johansson.

Olika typer av relationsvåld är något som kvinnor och flickor med funktionsnedsättning riskerar att mötas av. Det kan handla om att en partner tar undan hjälpmedel som personen är beroende av, gömmer viktig medicin, möblerar om så att någon som är icke seende ska

snubbla, eller medvetet stänger ute genom att inte teckenspråkstolka i ett hörande sammanhang.

– Statistiken visar att det tar längre tid för kvinnor med funktionsnedsättning som lever i en destruktiv relation att bryta sig loss och att det tar längre tid innan omgivningen reagerar och börjar misstänka att något är fel, säger Maria Johansson.

Vad kan göras för att bryta tystnaden och motverka och stoppa våldet mot personer med funktionsnedsättning?

– Prata om det. Synliggöra det i statistik. Inkludera personer med funktionsnedsättning i politiska debatter och förslag, i nyhetsrapportering och i forskning.

– Vår förhoppning är att vårt seminarium blir ett litet steg på vägen mot ett samhälle där tystnaden har brutits och vi har ett samhälle som äntligen ser, hör och förstår.

Frances Quimpo Dangueto arbetar på den filippinska NGO:n Center for Environmental Concerns. De arbetar med lokalsamhällen i Filippinerna vad gäller påverkan på miljön och tillgång till naturresurser. Frances arbetar bland annat med stöd till lokalbefolkning som drabbats av effekter av gruvdrift och bybor som hotas för att de försvarar sina rättigheter. Hon medverkar i seminariet om företags ansvar och MR.

»Vi hoppas att fler företag inser att de har ett ansvar och börjar agera«

Företag har en viktig roll att förebygga hot och våld mot människor som försvarar mänskliga rättigheter. Det menar Karin Gregow, som arbetar med globala utvecklingsfrågor vid Forum Syd.

Under MR-dagarna arrangerar ni ett seminarium om våld mot MR-försvare och företags ansvar. Varför är detta ett viktigt ämne att ta upp?

Företagens roll kopplat till våld mot MR-försvare har inte fått så stor uppmärksamhet i debatten hitintills. Företagen är viktiga globala aktörer idag och har allt oftare verksamhet i länder där det varit långvariga konflikter, länder med stor korruption och hög risk för kränkningar av mänskliga rättigheter. Utvinning av naturresurser intensifieras på många håll i världen och företag etablerar sig till exempel i känsliga naturområden och där ursprungsfolk levit sedan generationer. Ofta uppstår konflikter och företagen kan bli inblandade i hot och våld mot de som försvarar sina rättigheter.

Hur ser situationen ut för MR-försvare i världen i dag?

Hot och våld mot MR-försvare eskalerar på många håll i världen. Enligt fall som rapporterats in till Front Line Defenders, dödades över 300 MR-försvare i 27 olika länder under 2017. Kopplingar till företag är vanligt

och sektorer som är särskilt farliga för de som försvarar sina rättigheter är gruvdrift, agribusiness, olja eller gas och dammbyggen. Särskilt utsatta är lokal- och ursprungsbe-folkningar som försvarar sina rättigheter till mark, miljö och naturresurser.

Vilket ansvar har företag att skydda mänskliga fri- och rättigheter?

Stater har en skyldighet att skydda mot kränkningar av mänskliga rättigheter, inklusive de som utförs av företag. Men företagen har själva ett ansvar för att mänskliga rättigheter respekteras i deras egen verksamhet och även hos leverantörer och kunder. Detta är tydligt uttryckt i FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter. Företag har också ett ansvar att åtgärda fall av kränkningar av mänskliga rättigheter som sker där det finns kopplingar till deras verksamhet.

Vad hoppas ni att ert seminarium ska bidra med?

Vi hoppas att vårt seminarium ska bidra med ökad kunskap kring situationen för MR-försvare runt om i världen och kopplingar till företags verksamhet. Vi vill belysa hur det ökade våldet mot de som försvarar sina rättigheter kopplat till företagande är ett hot mot demokratin och vilket ansvar företagen har. Men vi vill också visa på att det finns företag som inser att de måste ta sitt ansvar och agerar på olika sätt för att stödja MR-försvare. Genom vårt seminarium vill vi diskutera hur vi kan vända trenden med ökande hot och våld mot MR-försvare, och vi hoppas att fler företag ska inse att de har ett ansvar och börjar agera.

☛ 31. Violence against human rights defenders – role of business

Tid: Torsdag 15 november 15:00 - 16:00

Karin Gregow

FOTO: MAURITS OTTERLOO

Medverkande: Diana Bogelund, Julia Sällström, Marian Wydow och Mujo Halilovic från Malmö stad, Romskt informations- och kunskapscenter

Arrangör: RIKC Malmö stad

36. 16:30-17:30 T4

Human Rights Indicators – what's the difference?

Human rights put the individual at the center. This means that follow-up and analysis of different decisions and operations need to be based on the individual's rights and not based on the results of the business. But how should we work with analysis of indicators in relation to human rights? What is important to think about? Who will be responsible for the analysis, and how can rightsholders be involved in the work? Listen to how York in England follows up and analyzes in collaboration with the university, civil society and others.

Participant: Liz Lockey, co-ordinator for York: Human Rights City

Organizer: SKL
The seminar will be held in English

37. 16:30-17:30 T5

Trafficking – a call for a globally organised response

Human trafficking is one of the trades with the largest global turnover together with trade in drugs and trade in arms. Trafficking is also an extremely well organised trade where people are being transported between countries and continents to make it more difficult to trace the people who have been abducted. To counter this highly professional criminal networking, there is need for a coordinated and global response.

Participants: Marianne Stattin Lundin, programkoordinator för Sydostasien på Erikshjälpen, Per-Anders Sunesson, Sveriges ambassadör mot människohandel

Organizer: Erikshjälpen
The seminar will be held in English

38. 16:30-17:30 T6

Den våldsamma tryggheten

I spåren av »kriget mot terrorismen« har vi fått politiska löften om ökad säkerhet och trygghet på både internationella och nationella arenor. Det talas om människors rädslor, hoten från omvärlden och demokratins kris – och »trygghet« lanseras som lösningen. Men till vilket pris? När övergår denna trygghet till att bli en form av mjukt våld där människor påtvingas att avstå sina rättigheter? Om priset för trygghet är begränsningar av vissa rättigheter och friheter genom ökad övervakning, dataregister och förebyggande säkerhet, hur förhåller vi oss till det ur ett rättighetsperspektiv?

Medverkande: Martin Marmgren, polis, kommunpolitiker Solna (MP), Sam Sundberg, journalist Svenska Dagbladet, Susanne Wigorts Yngvesson, professor i etik, lektor i Teologi och Mänskliga rättigheter THS

Moderator: Anna Lindman, journalist SVT

Arrangör: Enskilda Högskolan Stockholm (tidigare Teologiska högskolan Stockholm), Studieförbundet Bilda
Seminarieret tolkas till teckenspråk

39. 16:30-17:30 C6

Medicinska åldersbestämningar av unga flyktingar och de mänskliga rättigheterna

Samtidigt som Sverige vill stärka barnrätt genom att inkorporera Barnkonventionen försvagas flyktingrätten i Sverige och Europa. Trots starka protester införde Sverige medicinska åldersbestämningar som ett sätt att pröva de unga asylsökandes påstådda ålder. I samtalet granskas utvecklingen och relateras till sådana generella trender såsom juridifiering av de mänskliga rättigheterna och teknokratisering av mänsklig utsatthet.

Medverkande: Elena Namli, Linde Lindkvist, Rebecca Stern, Uppsala universitet

Moderator: Jenny Ehnberg
Arrangör: Uppsala universitet
Seminarieret tolkas till teckenspråk

40. 16:30-17:30 C7

Det handlar om kärlek – samverkansmodell för att motverka hedersrelaterat förtryck och våld

Rädda Barnen har sedan många år arbetat för att motverka hedersrelaterat förtryck och våld samt ge stöd till de barn och unga som på olika sätt utsätts för begränsningar, förtryck, hot och/eller våld i hederns namn. Verksamheten »Det handlar om kärlek« bygger på en samverkansmodell som sedan 2008 har berört ett 100-tal kommuner. Vi sprider information om barns rättigheter, kunskap om olika stödvägar i samhället samt utbildar yrkesverksamma inom hedersrelaterat förtryck och våld, normer och värderingar och Barnkonventionen.

Medverkande: Alán Ali, ordförande MÅN, Christina Malmqvist, sakkunnig hedersrelaterat våld och förtryck, Jenny Yourstone, forskare, Jordanos Kifemariam, Rädda Barnen, Sia Brorsson

Moderator: Emma Blomdahl, Rädda Barnen

Arrangör: Rädda Barnen

41. 16:30-17:30 C8

Polisens arbete mot demokrati- och hatbrott

Ett seminarium om hur polisen arbetar mot brott som hotar de grundläggande fri- och rättigheterna inklusive hatbrott.

Medverkande: Daniel Godman, Eva Sund, Polismyndigheten

Arrangör: Polismyndigheten
Seminarieret tolkas till teckenspråk

Elena Namli

FOTO: HANNA MACHS

42. 16:30-17:30 Presscenter
Systemskap över religionsgränser – hur funkar det?

I svensk media beskrivs ibland trossamfund som en institution som motarbetar jämställdhet mellan män och kvinnor. Men stämmer detta påstående? Eller kan det tvärtom vara en plats för kvinnor att växa – och ta mer plats? I ett unikt pilotprojekt träffas nu kvinnor med olika religiös bakgrund för att diskutera vad det innebär att vara kvinna – och ledare – på den religiösa arenan i Sverige. Kan systemskap vara en ingrediens i trossamfunds-Sverige där kvinnor blir ännu mer delaktiga, starka och synliga?

Medverkande: Deltagare från projektet Delaktig, stark och synlig

Moderator: Hanna Gerdes

Arrangör: Myndigheten för stöd till trossamfund

Hanna Gerdes

FOTO: PRIVAT

»Afrofobi är ett politiskt problem«

Kitimbwa Sabuni, ordförande i Afrosvenskarnas riksförbund, berättar varför de arrangerar ett seminarium om strukturellt våld och afrofobi under MR-dagarna.

– Strukturellt våld är den form av våld där en social struktur eller social institution utsätter grupper av människor för skada och hindrar dem från att tillgodogöra sig mänskliga rättigheter. Institutionaliserad sexism, funkofobi och afrofobi är några exempel på strukturellt våld. Eftersom strukturellt våld upprätthålls av samhället är staten direkt ansvarig för det genom sitt direkta agerande eller genom sin underlåtenhet att stoppa det. Det är viktigt att lyfta frågan om afrofobi på detta sätt eftersom det sätter fokus på statens ansvar att skydda mänskliga rättigheter.

På vilket sätt drabbas afrosvenskar av strukturellt våld?

– Som bland annat Afrofobirapporten från 2014 visat befinner sig afrosvenskar längst ner oavsett vilken social välfärdsindikator man tittar på. Det kan gälla arbetsmarknadssituation, ekonomi, boende, utsatthet för hatbrott, hälsa och till och med livslängd då forskningen konstaterar att strukturellt våld är orsak till människors för tidiga död.

Vad behövs göras för att begränsa och stoppa det strukturella våldet som afrosvenskar blir utsatta för?

– Framförallt behöver man förstå att afrofobi är ett politiskt problem som behöver bekämpas med riktade politiska beslut och tilldelning av resurser.

Det är oroande att se hur vi i Sverige gärna vill individualisera rasism och göra det till en fråga om värderingar.

– När det kommer till frågan om våld mot afrosvenskar tänker gemene man genast på afrofobiska hatbrott. Med vårt seminarium problematiseras idén att hatbrott är den enda formen av våld som drabbar afrosvenskar och att ansvaret för det strukturella våldet inte ligger på några få förövare utan på samhället i stort.

👉 **81. Afrofobi och strukturellt våld**

Tid: Fredag 16 november 14:30 - 15:30

FREDAG

43. 09:00-10:00 T1
Hbtq-personers våldsutsatthet

RFSL Stödmottagning (fd brottsofferjour) har gett stöd till hbtq-personer utsatta för hot eller våld i 20 år och har en unik erfarenhet på området. Vi erbjuder både känslomässigt och praktiskt stöd till personer utsatta för hatbrott, våld i nära relation, hedersrelaterat hot och våld samt sexuellt våld. Under seminariet beskrivs våldsutsatta hbtq-personers erfarenheter och behov, samt våra erfarenheter av att ge stöd.

Medverkande: Maria Tillquist, RFSLs brottsofferjour

Arrangör: RFSL
Seminarier tolkas till teckenspråk

44. 09:00-10:00 T2
Trygga, säkra evenemang

År 2017 inledde Länsstyrelserna samverkan mellan intresseorganisationen Svensk Live, RFSU och Polisen för att skapa tryggare och säkrare publika evenemang, som exempelvis festivaler, kulturevent eller stadsfester. Under år 2018 växlar vi upp vårt arbete med digitala utbildningar, film och fysiska träffar över hela landet. Våra främsta målgrupper är arrangörer (näringsliv), kommuner och civilsamhälle men även myndighetspersoner inom offentlig och statlig sektor.

Medverkande: Amanda Netscher, utvecklingsledare Länsstyrelsen i Stockholms län, **Andreas Welin**, Polisen, **Jeppe Philgren**, verksamhetschef Svensk Live, **Pelle Ullholm**, sexulapupplysare RFSU

Arrangör: Länsstyrelsen Stockholm, Polisen, RFSU och Svensk Live

45. 09:00-10:00 T3
Människors rätt till trygghet – staters ansvar

Det är statens uppgift att se till att människor kan leva ett liv fritt från våld. Statens roll som ansvarsbärare är att respektera, skydda och möjliggöra för kvinnor, män, pojkar och flickor att utöva sina mänskliga rättigheter. För att förhindra våld krävs respekt för

mänskliga rättigheter och förebyggande insatser. Folke Bernadotteakademien (FBA) stödjer freds- och statsbyggande i konflikt- och postkonfliktländer. Välkommen till ett samtal om statens ansvar och roll för att förverkliga människors rätt till ett liv utan våld. Vi tar avstamp i Colombia, Somalia och Ukraina – tre länder med olika slags utmaningar.

Medverkande: Akiko Ahl, fd utsänd till UNSOM i Somalia, **Tomas Sevé**n, fd utsänd till OSSE i Ukraina, **Anna Widepalm**

Arrangör: Folke Bernadotteakademien

46. 09:00-10:00 T4

Rätten till den förebyggande cancervården

Regionalt cancercentrum Stockholm - Gotland har varit lyckosamma i arbetet med att nå ut till de människor som vanligtvis inte nås av den förebyggande cancervården. Detta genom att rekrytera volontärer i det lokala föreningslivet, i religiösa församlingar eller i andra lokala nätverk. Framgången ligger i att använda sig av flerspråkighet och lokalkännet och att utveckla dialogen så att fler ges möjlighet att förstå hur den förebyggande cancervården fungerar och hur den kan rädda liv.

Medverkande: Lena Sharp, specialistsjuksköterska SLL, **Roger Henriksson**, professor och avgående chef Regionalt cancercentrum Stockholm – Gotland

Arrangör: Regionalt Cancercentrum (RCC) Stockholm – Gotland

47. 09:00-10:00 T5

Applying transitional justice in repressive societies – challenges and possibilities

Transitional justice refers to the ways countries emerging from periods of conflict and repression address large-scale or systematic human rights violations so serious that the normal justice system will not be able to provide an adequate response. With the assistance of the recently elected UN Special Rapporteur Fabián Salvioli and a civil society representative, the seminar particularly focuses on how transitional justice can be applied in democratically fragile societies.

Participants: Fabián Salvioli, The UN Special Rapporteur on

the promotion of truth, justice, reparations, and guarantees of non-recurrence

Organizer: Fonden för Mänskliga Rättigheter
The seminar will be held in English and interpreted to sign language (Swedish)

48. 09:00-10:00 T6

När hot och hat påverkar förtroendevalda i sitt uppdrag

Förtroendevalda ska representera och företräda sin väljare, men också medborgare som de träffar i dialoger för att ge inflytande i samhällsbyggandet. När förtroendevalda påverkas i sina beslut av hat och hot är det ett allvarligt hot mot vår demokrati. Det är fler yngre, fler kvinnor och fler män med utländsk bakgrund som drabbas. Det är viktigt att skapa trygga förutsättningar för alla grupper i samhället att verka som förtroendevalda.

Medverkande: Anna- Lena Pogulis, projektledare för »Hot och hat mot förtroendevalda«, **Ida Legnemark**, **Carina Sammeli**

Arrangör: SKL

49. 09:00-10:00 C6

Fasthållning av utåtagerande elever – vad säger lagen och vad finns det för alternativ?

De senaste åren har flera fall blivit uppmärksammade där lärare har hållit fast utåtagerande och stökiga elever. Enligt skollagen har lärare har en skyldighet att ingripa när en elev på ett allvarligt sätt stör ordningen eller utgör en risk för sig själv eller andra elever. Men vuxna får aldrig kränka ett barn. När Barn- och elevombudet utreder anmälningar där skolpersonal har hållit fast ett barn eller en elev ställs dessa två intressen mot varandra. Hur kan skolor och lärare agera för att förhindra att våldsamma situationer kan uppstå?

Medverkande: Caroline Dyrefors Grufman, Barn- och elevombudet

Arrangör: Barn- och elevombudet (BEO)

50. 09:00-10:00 C7

Mänskliga rättigheter – en självklarhet i kommunen

Kommunens ansvar för mänskliga rättigheter är inget nytt ansvar och det innebär inte heller att ett nytt parallellt system behövs. Det handlar om ett nytt sätt att jobba i den dagliga verksamheten, att sätta medborgarens behov och rättigheter i centrum. Men hur gör man? I seminariet kommer det att presenteras idéer på hur man kan jobba effektivare och skapa en kultur som främjar och stärker allas rättigheter.

Medverkande: Cecilia Ramqvist, SKL, **Love Hetz**, rättighetsstrateg Klippans kommun

Moderator: Gabriella Fredriksson, head of inclusive societies, Raoul Wallenberg Institute

Arrangör: RWI
Seminarier tolkas till teckenspråk

51. 09:00-10:00 C8

Flyktingrättens skydd mot våld

Panelsamtalet har ett juridiskt perspektiv och handlar om hur flyktingrätten bidrar till rätten till ett liv fritt från våld. Var finns dessa regler? Hur uppstår och utvecklas de? Får en stat utvisa till osäkra förhållanden? Måste stater bevilja asyl? Hur tillämpas reglerna? Hur förhåller sig detta till mänskliga rättigheter? Genom att ge svar på dessa och närliggande frågor förklarar samtalet hur flyktingrätten skyddar mot våld.

Louis Dane

Medverkande: Louis Dane, Juridiska fakulteten, Stockholms universitet, **Martin Ratcovich**, Stockholm Center for International Law and Justice

Arrangör: Stockholm Center for International Law and Justice samt Barnrättscentrum, Juridiska institutionen, Stockholms universitet

52. 09:00-10:00 Presscenter

Nej till våld – Ja till att inkludera barn, unga och vuxna

Ingen ska behöva avstå från att göra det som den vill för att utvecklas till en hel person. Uppsala kommun driver ett utvecklingsarbete med mänsklig koräbaserat arbetssätt inom fyra pilotverksamheter: förskola, fritid, arbetsmarknad och konstmuseum. Vad har det inneburit i praktiken och hur jobbar vi med tillgänglighet och inkludering som förebyggande metod mot kränkningar och våld? Upplägget för seminariet är en kombination av föredragning och workshop.

Medverkande: Daniel Werkmäster, Gunilla Sjöblom, Fritid Uppsala, **Monica Söderström**, utvecklingschef Uppsala kommun **Sara Rostvik**, biträdande förskolechef, Uppsala kommun

Arrangör: Uppsala kommun
Seminarier tolkas till teckenspråk

53. 10:30-12:00 T1

Randomly Selected – on ethnic/racial profiling within Swedish Law Enforcement

In late 2017, Civil Rights Defenders launched the report »Slumpvis utvald«, authored by the criminologist Leandro Schclarek Mulinari, which deals with the issue of ethnic/racial profiling within the Swedish Law Enforcement. In this seminar, **Leandro Schclarek Mulinari**, **Victor Olisa** and **Katri Linna**, discuss the Swedish Police's working methods on the basis of the report and Olisa's experiences from working against profiling within the British Law Enforcement.

Participants: Leandro Schclarek Mulinari, kriminolog, **Victor Olisa**, doktor i kriminologi och fd polis

Moderator: Katri Linna, Civil Rights Defenders

Organizer: Civil Rights Defenders
The seminar will be held in English and interpreted to sign language (Swedish)

54. 10:30-12:00 T2

#Nomoremetoo

Seminariet behandlar frågor om hur normer kring maskulinitet och pojkars socialiserande påverkar förekomsten av våld och trakasserier i det offentliga rummet och i nära relationer. Vi ger exempel på metoder som används i Stockholms stad för att bedriva ett långsiktigt våldspreventivt arbete i förskola och skola utifrån bland annat »MVP« (mentorer i våldsprevention) och »Agera tillsammans« där fokus ligger på våld, genus och åskådarperspektiv.

Medverkande: Annika Nylén Nilsson, biträdande förskolechef, Södermalms Sdf, **Lena Berg**, MÅN för jämställdhet, **Susanne Tidestrand**, samordnare för Agera Tillsammans och MVP, Utbildningsförvaltningen

Arrangör: Stockholms stad
Seminarier tolkas till teckenspråk

55. 10:30-12:00 T3

Political violence and shrinking civic space in the Eastern Partnership region

Political violence has become an increasing phenomenon in relation to the global trend of shrinking civic space. The concept at its core spans beyond the traditional perception of physical violence, including intimidation, harassment and persecution if critique against the regime is not allowed. This session will aim to highlight the critical developments of political violence and shrinking civic space in the Eastern Partnership region as well as to discuss concrete examples and how one can defend against political violence in terms of preventive and proactive measures.

Participants: Anastasia Lundqvist, RFSU, **Carin Göransson**, Kvinna till Kvinna, **Daniel Rosell**, Swedish Civil Society Network for Eastern Partnership & Russia, **Ella Petrini**, Kvinna till Kvinna, **Louise Hilmersson**, SILC, **Martin Dwórán**, Fryshuset, **Yuliya Khlynova**, Framtidståget

Organizers: Swedish Civil Society Network for EaP & Russia, SILC, RFSU, Kvinna till Kvinna, Fryshuset & Framtidståget
The seminar will be held in English

56. 10:30-12:00 T4

Att kartlägga hedersrelaterat våld och förtryck

Ett samtal om den nationella stödtelefonen vid Länsstyrelsen i Östergötland och kartläggningen av hedersrelaterat våld och förtryck i Stockholm, Göteborg och Malmö som genomförs 2017-2018

Medverkande: Christina Malmqvist, sakkunnig Hedersrelaterat våld och förtryck, **Runa Baianstovu**, lektor socialt arbete, **Jeanette Stål**, planeringsledare mänskliga rättigheter, **Klas Forsberg**, chef för avdelningen för mänskliga rättigheter Göteborgs stad, **Margot Olsson**, samordnare mot alla former av våld i nära relation, **Marie Haesert**, utredare våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck.

Arrangör: Göteborgs stad, Malmö stad, Stockholms stad och Länsstyrelsen Östergötland

57. 10:30-12:00 T5

Hjälpa vuxna stötta barn som upplever våld: workshop med Bris

Bris behöver hjälp från unga på plats på MR-dagarna. Kom och workshoppa med oss om hur en bra stöttande vuxen ska vara! Vilka frågor ska vuxna ställa, hur ska de prata med barn om våld, och hur ska de agera för att skydda barn och unga som far illa? Resultatet presenteras på Bris seminarium på lördag för vuxna som vill bli bättre på att stötta barn. Deltagare på workshoppen får också vet mer om sina rättigheter och vilket stöd och skydd som finns idag för barn och unga som far illa.

Medverkande: Marie Angsell, sakkunnig socionom, Bris

Arrangör: Bris
Seminarieret tolkas till teckenspråk

58. 10:30-12:00 T6

Samerna och den svenska skolan – historiskt och idag

Panelen behandlar direkt, strukturellt och kulturellt våld gentemot det samiska inom utbildning i Sverige, historiskt och idag. Utbildning för samer har varit en del av den svenska statens kolonisering av Sápmi. I början av 1900-talet skapades nomadskolan vilken kritiserades hårt av samer då samiska barn fick en lägre utbildningsnivå än svenska

barn. Idag har Sverige mänskligt rättsliga åtaganden att undervisa om det samiska. Trots det råder en enorm okunskap om samisk historia, kultur och samhälle, bland annat till följd av bristfällig undervisning om Sápmi och samerna i svensk skola.

Medverkande: Charlotta Svonn, doktorand Centrum för Samisk forskning, **Helena Lundgren**, undervisningsråd Skolverket, **Johanna Njaita**, ordförande nämnden för Sameskolstyrelsen, **Peter Johansson**, Institutionen för globala studier Göteborgs universitet

Moderator: Kristina Sehlin Macneil, postdoktor Vaartoe/Centrum för samisk forskning

Arrangör: Göteborgs universitet i samverkan med Vaartoe/Centrum för samisk forskning vid Umeå universitet

59. 10:30-12:00 C6

Tillit ger kraft och trygghet – leker lika barn bäst?

Välkommen till ett spännande och interaktivt seminarium som inleds med en kort föreläsning av Magnus Dahlstedt på temat tillit, viljan till inkludering och exkludering. Efter Magnus föreläsning blir det panelamtal som framförs med metoden »De tänkande hatarna«. Tillsammans reflekterar vi kring det som sagts.

Medverkande: Magnus Dahlstedt, professor i socialt arbete, **Alma Basic**, **Annika Larsson**, **Malin Holmström**, **Pernilla Myrelid**, **Peter Hult**

Moderator: Marie Daun, utvecklingsstrateg Linköpings kommun

Arrangör: Linköpings kommun, Linköpings universitet, Region Östergötland, Svenska kyrkan och Länsstyrelsen Östergötland
Seminarieret tolkas till teckenspråk

60. 10:30-12:00 C7

Prostitution och människohandel

Seminarieret belyser det nationella arbetet på Jämställdhetsmyndigheten med att samordna och förebygga arbetet mot prostitution och människohandel för alla ändamål och särskilt arbetet mot sexuell exploatering av barn.

Medverkande: Mats Paulsson och **Petra Tammert Seidefors**, Jämställdhetsmyndigheten

Arrangör: Jämställdhetsmyndigheten

61. 10:30-12:00 C8

Hur påverkar rasism och hbtq-fobi demokratin?

Vilka konsekvenser får rasism och hbtq-fobi för individen, samhället och demokratin? Utifrån människors erfarenheter av rasism och hbtq-fobi reflekterar myndigheters högsta chefer kring konsekvenser, skydd och förebyggande arbete. Forum för levande historia har i uppdrag att samordna och följa upp regeringens plan mot rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott.

Medverkande: Anja Taube, Sametinget, **Lena Nyberg**, Myndigheten för ungdoms- och

civilsamhällsfrågor, **Peter Fredriksson**, Skolverket, **Åke Göransson**, Myndigheten för stöd till trossamfund (SST) **Ingrid Lomfors**, Överintendent, Forum för levande historia

Moderator: Alexandra Pascalidou, programledare och författare

Arrangör: Forum för levande historia
Seminarieret tolkas till teckenspråk

62. 10:30-12:00 Presscenter

Ickevåldsgrupp för våldsutövande män

Workshopen kommer att handla om hur man kan arbeta med våldsutövande män genom modellen ickevåldsgrupp. Modellen har utformats av Per Isdal, en av grundarna av ATV Norge. Några av de teman som berörs är: vad är våld, ansvar och sexualitet. Under workshopen kommer gruppmodellen gås igenom och det kommer finnas möjlighet att testa någon av de övningar som genomförs under ett grupp-tillfälle med de våldsutövande männen.

Medverkande: Göran Åhlenius och **Rolf Ekvall**, familjebehandlare Relationsvårdcentrum sydost

Arrangör: Enskede-Årsta-Vantör SDF, Stockholms stad
Seminarieret tolkas till teckenspråk

63. 13:00-14:00 T1

The right to freedom from violence online

The seminar raise the topic of the correlation between hate speech online and violent crimes through criminal law crimes such as battery and assault throughout the EU. The purpose of the seminar is to discuss these developments, what is the most effective way to prevent violence online and protect freedom of speech within the EU.

Participants: Alfiaz Vayia, Co-ordinator for the European Parliament intergroup on anti-racism, **Soraya Post**, Europaparlamentariker

Organizer: ARDI
The seminar will be held in English and interpreted to sign language (Swedish)

64. 13:00-14:00 T2

Vi flydde från våld – vad händer med oss nu?

Rädda Barnens stödlinje på olika språk tillsammans med Ensamkommandes Förbund Stockholm berättar om sina erfarenheter utifrån tre års verksamhet och samarbete. Vi lyfter barn och ungas röster som vi kommit i kontakt med. Vilka erfarenheter har de av våld i hemlandet, under flykten och nu i Sverige? Vad innebär det att utvisas? Vilka risker löper ett barn eller en ungdom som stannar i Sverige utan papper att utsättas för våld? Vi ger både en orientering till ämnet och en analys av vad vi tycker är viktigt att hålla i tankarna när man försöker bli klokare på den pågående debatten. Hur kan vi säkerställa dessa ungdomars rätt till trygghet och skydd enligt Barnkonventionen?

Medverkande: Benjamin Fayzi, ordförande Ensamkommandes Förbund Stockholm, **Eva Harnesk**, verksamhetsledare Rädda Barnens Stödlinje på flera språk

Arrangör: Rädda Barnen och Ensamkommandes Förbund Stockholm

Soraya Post

FOTO: OSCAR WETTERSTEN

65. 13:00-14:00 T3

Guys, let's do less drinking and more talking

There are clear links between alcohol and violence. This goes also for gender based violence. This seminar discuss these links and destructive male norms that often come hand in hand with alcohol norms.

Participants: Per Leimar, IOGT-NTO, **Vanja Kalaba**, CZOR (Serbien)

Organizer: IOGT-NTO-rörelsen
The seminar will be held in English

66. 13:00-14:00 T4

Våldet fortsätter efter 65år – våld mot äldre

I en granskning som Aftonbladet gjort över kvinnor som mördats av en partner eller f.d partner under 2000-talet visade det sig att 35 stycken av dessa var över 65 år när de brags om livet, ändå är kunskapen och medvetenheten om att våld även förekommer i äldres relationer låg i dag. I såväl regeringens sjätte jämställdhetsmål att mäns våld mot kvinnor ska upphöra samt i regeringens nationella strategi för att motverka mäns våld mot kvinnor ingår självfallet äldre kvinnor. Unizons seminarium kommer belysa våld i äldres nära relationer utifrån de särskilda sårbarheter som målgruppen har, hur äldre kvinnor drabbas, och på vilket sätt samt av vilka anledningar denna grupp osynliggörs. Vi vill också diskutera förslag till lösningar och hur vi kan arbeta för att stötta denna grupp.

Medverkande: Elin Holmgren, sakkunskap Kvinnofrid

Arrangör: Unizon
Seminarieret tolkas till teckenspråk

67. 13:00-14:00 T5

Den strukturella rasismen mot samer i Sverige

I många delar av samhället möter samer ett rasistiskt förtryck – i sjukvården, i skolan, i offentliga debatter och i lokalpolitiken. Frågor om rasism och diskriminering genomsyrar alla delar av samers liv i Sverige idag. Samtidigt är kunskapen om samiska levnadsförhållanden låg och den strukturella diskriminering och våld som samer upplever är i många fall osynligt.

Medverkande: Anders Rimpi, **Jenny Wik-Karlsson**, verksamhetschef SSR, **Niila Inga**, renskötare och ordförande i Laevas sameby, **Tobias Pogga**, projekt-assistent vid Centrum för samisk forskning

Moderator: Kristina Sehlin MacNeil, postdoktor vid Centrum för samisk forskning

Arrangör: Sensus, Rättighetscentrum Västerbotten och Svenska Samernas Riksförbund
Seminarieret tolkas till teckenspråk

68. 13:00-14:00 T6

Att fråga om våld på rutin – varför och hur?

Barnhälsovården, med sitt ansvar att främja barns hälsa och utveckling, vägleda och stötta föräldrar i sitt föräldraskap och identifiera eventuella risker och problem, har en unik roll som den instans som riktar sig till alla barn och föräldrar fram tills barnet börjar skolan. Barnhälsovården har på så sätt stora möjligheter att identifiera och hjälpa barn och vuxna som utsätts för våld. Men hur? Vilka ska få frågan? Och hur hanteras svaren?

Medverkande: Jenny Gustafsson, BHV-sköterska, **Linda Hurtig**, samordnare Familjehuset Agera, **Steven Lucas**, barnhälsovårdsöverläkare Region Uppsala, **Tina Hogbäck**, verksamhetschef, Capio vårdcentral Grästorp

Moderator: Tyra Warfvinge, SKL
Arrangör: Sveriges Kommuner och Landsting

69. 13:00-14:00 C6

Verktyg för en inkluderande verksamhet – intersektionalitet, jämställdhet och jämlikhet

Länsstyrelsen i Stockholms län har tagit fram en intersektionell analysmodell för kartläggning av ojämlikhet med särskilt fokus på hudfärg. Den är tänkt att användas på arbetsplatser för att lära om begränsande normer kring hudfärg, synliggöra hur det tar sig uttryck, och föreslå aktiva åtgärder för att skapa inkluderande praktiker i verkligheten. Modellen kommer att testas i ett tiotal offentliga och privata organisationer under 2018–2021.

Medverkande: Kitimbwa Sabuni, Afrosvenskarnas riksförbund

Arrangör: Länsstyrelsen i Stockholms län

Rasism angår oss alla. Men vad är egentligen rasism och hur kan vi öka respekten för alla människors lika värde? Läs mer på www.levandehistoria.se/pratarasism

Hur påverkar rasism och hbtq-fobi demokratin?

Utifrån människors erfarenheter av rasism och hbtq-fobi reflekterar myndigheters högsta chefer kring konsekvenser, skydd och förebyggande arbete.

Fre dagen den 16 november kl. 10:30-12:00 i lokal C8. Moderator: Alexandra Pascalidou.

I panelen:

- Peter Fredriksson, Generaldirektör, Skolverket
- Lena Nyberg, Generaldirektör, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor
- Anja Taube, Kanslichef, Sametinget
- Åke Göransson, Direktör, Myndigheten för stöd till trossamfund
- Ingrid Lomfors, Överintendent, Forum för levande historia

DU HAR VÄL INTE MISSAT VÅRT NYA MATERIAL OM ANTISEMITISM!

Antisemitism – då och nu

Presentation av ett digitalt material om antisemitism framtaget i samarbete med Svenska kommittén mot antisemitism (SKMA).

Torsdagen den 15 november kl. 15.00- 15.20 på Stora scenen.

Hallå där...

... Eva Nikell, utredare på Diskrimineringsombudsmannen, som i år arrangerar två seminarier om trakasserier på MR-dagarna.

Era programpunkter handlar om att motverka trakasserier i skolan och på arbetsplatsen. Varför är detta viktiga frågor att lyfta på MR-dagarna? Trakasserier är en form av diskriminering och maktmissbruk som leder till allvarliga konsekvenser för den eller de som utsätts, men också skapar en dålig arbetsmiljö för alla som berörs. Trakasserier syftar till att undergräva individens värdighet och är därmed ett brott mot de mänskliga rättigheterna. Gränsen till öppet våld kan många gånger vara härfin.

På vilket sätt kan trakasserier på arbetsplatsen och i skolan motverkas?

Det mest effektiva sättet är att ansvariga, det vill säga arbetsgivaren eller skolhuvudmannen, har tydliga ställningstaganden om nolltolerans mot trakasserier och genomtänkta rutiner för hur de ska hantera frågorna om trakasserier ändå uppstår. Frågorna behöver diskuteras bland personal och elever så att alla förstår vad trakasserier är och varför de kan vara så förödande för den dagliga arbetsmiljön.

Vad hoppas ni att era seminarier ska bidra med?

Vi kommer att presentera en del nya underlag när det gäller typiska brister i skolornas hantering av sin utredningsskyldighet om de får kännedom om trakasserier. När det gäller arbetslivet kommer vi att presentera viktig rättspraxis och, med hjälp av gäster i panelen, visa på intressanta exempel på hur en kan arbeta förebyggande på nya sätt. I båda fallen hoppas vi att diskussionerna ska leda till mer kunskap och nya insikter som kan göra arbetet mot trakasserier mer effektivt.

☛ **03. Efter #metoo - fyra sätt att motverka trakasserier på jobbet**

Tid: Torsdag 15 november 10:30 - 12:00

☛ **74. #Metoo och skolan - hur kan skolmiljön bli fri från trakasserier?**

Tid: Fredag 16 november 14:30 - 15:30

Eva Nikell utredare på Utvecklingsenheten på DO.

FOTO: MELKER DAHLSTRAND

70. 13:00-14:00 C7
Agenda 2030 och trygghet för kvinnor och barn på flykt

Hållbarhetsmål 10.7 handlar om att underlätta en säker, reglerad och ansvarsfull migration och är långt ifrån nått. Kvinnor och barn - i synnerhet flickor - är särskilt utsatta och riskerar att utsättas för olika former av våld, bland annat

Anna Maria Corazza Bildt

Karin Ödquist Drackner

sexuellt våld. Hur kan vi som individer eller som företrädare för civila samhället agera för att påverka våra politiker att ta ett krafttag för denna målgrupp och nå målet 2030? Seminariet har interaktiva inslag.

Medverkande: Anna Maria Corazza Bildt, Europaparlamentet, Christina Hagner, Kvinna till kvinna, George Joseph, Caritas Sverige, Karin Ödquist Drackner, UNICEF Sverige

Moderator: Suzanne Jenner
Arrangör: Caritas Sverige

71. 13:00-14:00 C8

Reality check – appen som vill utmana fördomar och normer

I februari lanserades Reality Check, Sveriges första app mot rasism. Appen vill uppmana till diskussioner om rasism och främlingsfientlighet, utmana fördomar och stärka civilkuraget. I detta seminarium får du lära känna appen och lära dig mer om hur och varför den har tagits fram.

Medverkande: Aygül Kabaca, Irupé Pozo Graviz, Theo Tamim
Arrangör: Teskedsorden och Mångkulturellt centrum
Seminariet tolkas till teckenspråk

72. 13:00-14:00 Presscenter
Den egna berättelsen om ett liv fritt från våld

I centrum för Hjärnkolls arbete står den personliga berättelsen om psykisk ohälsa. Möt några av våra ambassadörer som berättar om sin egna erfarenheter av psykisk ohälsa kopplat till våld. Deras erfarenheter handlar såväl om våld i krigszoner som våld i nära relationer. Gemensamt är att våld kan ha en omfattande påverkan på den psykiska hälsan. Omvänt så kan

den psykiska hälsan påverka sannolikheten att utsättas för våld eller diskriminering. Våra ambassadörers berättelser följs av ett samtal om hur psykisk ohälsa kan te sig och hur den påverkas av maktstrukturer.

Medverkande: Carin Aissa Nabseth, Fauzia Farrah, Imad Elabdala från Riksförbundet Hjärnkoll
Arrangör: Riksförbundet Hjärnkoll

73. 14:30-15:30 T1
MR-perspektiv på skyddat boende

Det civila samhället har, främst genom kvinnorrättsrörelsen, under lång tid spelat en avgörande roll för att kvinnor och deras barn ska få skydd. I skärningspunkten mellan det civila samhällets starka åtagande och kommunens yttersta ansvar för våldsutsatta finns en gräzon rörande roller och ansvar. Denna otydlighet innebär en risk ur ett MR-perspektiv, som närmare kommer att beskrivas och analyseras under seminariet.

Arrangör: Regeringskansliet
Seminariet tolkas till teckenspråk

74. 14:30-15:30 T2
#Metoo och skolan – hur kan skolmiljön bli fri från trakasserier?

DO har de senaste åren utfärdat ett större antal tillsynsbeslut när det gäller brister i arbetet mot trakasserier i skolan. Vilka brister har visat sig vara vanligast? Vilka slutsatser kan vi dra av denna kunskap? Ett samtal om det förebyggande och främjande arbetet mot trakasserier i skolan, mot bakgrund av DO:s och övriga aktörers erfarenheter och lagstiftning.

Medverkande: Agneta Broberg, Diskrimineringsombudsman, Caroline Dyrefors Grufman, Barn- och elevombudet, Johan Gyberg, undervisningsråd Skolverket

Moderator: Anna Ericsson
Arrangör: DO (i samverkan med Skolverket, Skolinspektionen, Specialpedagogiska skolmyndigheten, Jämy m fl.)
Seminariet tolkas till teckenspråk

75. 14:30-15:30 T3
Vem skyddar mig från våld?

Våld mot barn är ett eftersatt område i svensk lag i förhållande till barnkonventionen. 36 % av barnen i Sverige uppger att de utsätts för våld i hemmet. UNICEF Sveriges seminarium tar avstamp i rapporten »Vem skyddar mig från våld« om barns upplevelser av våld i hemmet och önskan om upprättelse. Med utgångspunkt i barns egna berättelser diskuteras förslag på lösningar och åtgärder med experter som arbetar med våldsutsatta barn.

Medverkande: Anna Norlén, Ericastiftelsen i Stockholm, Gerd Olofsson, familjebehandlare, Hans Elfström, familjebehandlare

Moderator: Karin Ödquist Drackner, Marie Hugander Juhlin, UNICEF Sverige

Arrangör: UNICEF Sverige

76. 14:30-15:30 T4

Trakasserad, fängslad eller mördad för jobbet skull

Mord, fängelse, hot och våld drabbar arbetstagare och fackligt aktiva i allt fler länder. Att kämpa för sina rättigheter kan kosta livet. Siffrorna från världsfacket ITUC är skrämmande. Kvinnor är särskilt utsatta för våld på arbetsplatsen. 35 procent av världens kvinnor, en av tre, har upplevt fysiskt eller sexuellt våld. I vissa länder är siffran uppemot 70 procent. ILO kommer diskutera en ny konvention mot könsbaserat våld. Vad kan man hoppas på att uppnå med en konvention?

Medverkande: Union to Unions nya chef

Moderator: Maja Aase

Arrangör: Union to Union

77. 14:30-15:30 T5
Sexual violence in humanitarian settings – what are the solutions?

In emergency settings, women and girls, are at increased risk of sexual abuse, unwanted pregnancies and unsafe abortion. The risks for sexual assault and exploitation are heightened as well as child marriages. SRHR is often a neglected area within the humanitarian system. An

overall growth in institutional capacity has been reported but much more needs to be done. RFSU is working at policy level to increase financial and political commitment.

Participants: Médecines du Monde France, IPAS

Organizer: RFSU
The seminar will be held in English and interpreted to sign language (Swedish)

78. 14:30-15:30 T6

När familjen utgör hotet

Tusentals människor i Sverige lever i dag under hedersrelaterat förtryck, våld och hot om våld. Men vad är hedersrelaterat våld och förtryck? Följ med i ett samtal där vi ringar in begreppen, reder ut vad de innebär och pratar om hur det hedersrelaterade våldet, förtrycket och hotet tar sig uttryck.

Arrangör: Ibn Rushd Studieförbund

79. 14:30-15:30 C6

På flykt och försvunnen - utsatta barn och unga i migration

Länsstyrelsen ska tillsammans med relevanta aktörer ta fram regionala rutiner för att förhindra att ensamkommande försvinner. När barn lämnar skyddsneten riskerar de att drabbas av våld, exploatering eller människohandel. Seminariet belyser hur rutiner på regional nivå byggs upp av länsstyrelserna. En panel bestående av Polismyndigheten, Socialstyrelsen och representant från civilsamhället diskuterar hur vi gemensamt skyddar de mest utsatta.

Medverkande: Christian Frödén, Polisen, Elisabet Svedberg, Socialstyrelsen, Hanna Scott, Sveriges Stadsmissioner

Moderator: Amir Hashemi-Nik, Klas Herrmannson, Länsstyrelsen i Stockholm

Arrangör: Länsstyrelsen i Stockholms län

80. 14:30 -15:30 C7

Is development possible in a shrinking democratic space?

There is democratic progress in many African countries – but we also see increasing threats against journalists, researchers and civil society. With East Africa as a starting point, the seminar highlights the global issue of Shrinking Space. In Kenya the trend is obvious: NGOs, human rights defenders and journalists are subjected to attacks and harassment. Guests from Sweden and Kenya will describe developments and discuss possible ways forward.

FOTO: SIDA

Carin Jämtin

George Gachara

Participants: Anders Sjögren, Senior researcher at The Nordic Africa Institute, Carin Jämtin, Director-General of Sida, George Gachara, Cultural Activist, Author and Managing Partner at HEVA

Moderator: Marika Griehsel
Organizers: Nordiska Afrikainstitutet, Forum Syd, Medieinstitutet Fojo
The seminar will be held in English and interpreted to sign language (Swedish)

81. 14:30-15:30 C8

Afrofobi och strukturellt våld

Detta seminarium problematiserar idén att hatbrott är den enda formen av våld som drabbar Afrosvenskar. Med en strukturell förståelse av våld blir allt från afrosvenskars utsatthet för hatbrott till deras sämre ekonomiska förutsättningar och begränsade politiska och kulturella makt till en form av våld. Detta våld är det staten som är ansvarig för antingen genom sitt direkta agerande eller genom sin underlåtenhet att stoppa det.

Arrangör: Afrosvenskarnas riksförbund

82. 14:30-15:30 Presscenter

Barn, våld och kriminalvård

Barn till klienter eller barn som själva är aktuella i Kriminalvården är en extremt utsatt grupp. Bara om rätt kompetens och stor känslighet genomskyr arbetet kan Kriminalvården skydda barn från våld. Föreningen My Human Rights har i samarbete med Kriminalvården arbetat fram ett skraddarsytt verktyg för att integrera barnets rättigheter utifrån Barnkonventionen. Under seminariet kommer vi att demonstrera metoden och dela med oss av våra erfarenheter.

Medverkande: Carin Granlund Olsen, Emma Wistrand, Malin Isaksson

Arrangör: My Human Rights och Kriminalvården

FOTO: PAAKO MAGABANE

83. 16:00-17:30 T1

To work for human rights in headwinds – Israel and Palestine

The situation in Israel and in Palestine is going backwards rapidly in many respects. In Israel, in Gaza and in the West Bank, human rights organizations work to create hope, document human rights abuses, and challenge political actors in order to improve protection and provide alternative right-based approaches. The reduced civic space and democratic deficit, threats and intimidation is something they share together - regardless of whether we are dealing with violations by Israel, the facto authorities in Gaza or the Palestinian Authority

Participants: Hagai el Ad, BT Selem in Israel, Mahmoud AbuRahma of Al Mezan in Gaza, Magnus Walan, Georg André

Moderator: Magnus Walan, Diakonia
Organizer: Diakonia
The seminar will be held in English and interpreted to sign language (Swedish)

Tips för tjänstepersoner och förtroendevalda

Arbetar du som tjänsteperson vid kommunal, regional eller statlig verksamhet eller är du förtroendevald? Här är några programtips för dig.

05. Barns rätt till skydd mot våld och sexuella övergrepp – kunskap för att förebygga och agera

Tid: Torsdag 15 november 10:30-12:00

12. Våld nära relation och beroendeproblematik

Tid: Torsdag 15 november 10:30-12:00

14. Origo resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck

Tid: Torsdag 15 november 13:00-14:30

15. Ett liv fritt från våld – vad är hälso- och sjukvårdens roll?

Tid: Torsdag 15 november 13:00-14:30

20. Tillsammans för en kommun fri från våld

Tid: Torsdag 15 november 13:00-14:30

40. Det handlar om kärlek- samverkansmodell för att motverka hedersrelaterat förtryck och våld

Tid: Torsdag 15 november 16:30 - 17:30

43. Hbtq-personers våldsutsatthet

Tid: Fredag 16 november 09:00-10:00

48. När hot och hat påverkar förtroendevalda i sitt uppdrag

Tid: Fredag 16 november 09:00-10:00

50. Mänskliga rättigheter – en självklarhet i kommunen

Tid: Fredag 16 november 09:00-10:00

62. Icke våldsgrupp för våldsutövande män

Tid: Fredag 16 november 10:30-12:00

När skyddsnetet bär – hur socialtjänsten kan bidra till ett liv fritt från våld (mini)

Tid: Fredag 16 november 13:00-13:30

66. Våldet fortsätter efter 65 år – våld mot äldre

Tid: Fredag 16 november 13:00-14:00

68. Att fråga om våld på rutin – varför och hur?

Tid: Fredag 16 november 13:00-14:00

73. MR-perspektiv på skyddat boende

Tid: Fredag 16 november 14:30-15:30

91. Machofabriken – jämställdhetsarbete som våldspreventiv metod

Tid: Fredag 16 november 16:00 - 17:30

En introduktion till Traumamedveten omsorg (mini)

Tid: Lördag 17 november 14:00-14:30

84. 16:00-17:30 T2

Välfärd och rättigheter, Amnestys arbete för utsatta EU-medborgare i Sverige.

Utsatta EU-medborgare, många romer, syns i gatubilden i alla svenska städer. Men vilka är de? Varför är de här, och vad drömmer de om? Och i vilken mån garanterar det svenska samhället deras mest grundläggande rättigheter? Amnesty släppte nyligen en rapport om deras situation från ett diskrimineringsperspektiv. Vår utgångspunkt är att Sverige inte kan vända dem ryggen bara för att de är medborgare någon annanstans. Kom och hör om vår innovativa kampanj för att lyfta frågan till den nivå där den hör hemma: där alla människor har rättigheter, och där staters skyldigheter omfattar alla.

Medverkande: Johanna Westeson, jurist och sakkunnig diskrimineringsfrågor

Arrangör: Amnesty International
Seminarieret tolkas till teckenspråk

85. 16:00-17:30 T3

Det öppna samhället och dess fiender

Denna panel tar fasta på professionella grupper som utsätts för hot om våld och för konkreta våldsamma handlingar – både mot sig själva och mot sina anhöriga. Det handlar om rätten till ett yrkesliv fritt från våld: en arbetsmiljöfråga och inte minst en demokrati- och rättssäkerhetsfråga. Det handlar om rätten till ett privatliv fritt från våld: vem ska vilja och våga sikta på arbete inom ett yrke om det finns risk om hot om våld i privatlivet? Får vi utöva våra yrken i fred? Får vi leva våra privatliv i fred?

Medverkande: Erik Lövgren, regionråd Västernorrland, Mats Eriksson, chefsåklagare/kammarchef, Monica Löfgren Nilsson, forskare, Institutionen för journalistik, medier och kommunikation GU, Sara Stendahl, jurist

Moderator: Urban Strandberg, Associate Professor Director of Studies, Centre for European Studies

Arrangör: Göteborgs universitet

86. 16:00-17:30 T4

Vägar till ett liv utan våld och kriminalitet

Samtal om Stockholms stads arbete med sociala insatsgrupper för att erbjuda vägar ut ur kriminalitet och våld. Sociala insatsgrupper är en samverkansplattform med ursprung i betänkandet Kriminella grupperingar – motverka rekrytering och underlätta avhopp (SoU 2010:15). Stockholms stad har sedan 2013 arbetat för

att utveckla Sociala insatsgrupper för unga vuxna. Fem år av arbete har etablerat nya möjligheter till förändring för många unga vuxna och erfarenheterna är ovärderliga. Hur kan vi arbeta tillsammans för att uppnå förändring och varför är det nödvändigt?

Medverkande: Eva-Britt Leander, Socialförvaltningen Stockholms stad

Arrangör: Stockholms stad, socialförvaltningen

87. 16:00-17:30 T5

Statens övergrepp på tornedalingar och meänkielitalande – en för många okänd del av svensk historia

I april 2018 överlämnade Svenska Tornedalingars Riksförbund en förstudie, »Då var jag som en fånge« till kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke. Förstudien syftar till att synliggöra en del av Sveriges historia och att det tillsätts en sanning- och försoningskommission för meänkielitalare och tornedalingar. Under seminariet kommer vi att samtala kring frågor som, varför är det viktigt att prata om statens övergrepp på meänkielitalare och tornedalingar under 1800- och 1900-talet? Varför ska vi gräva i det som redan skett? Kan skam ärvas och om allas rätt till sitt kulturella arv.

Medverkande: Curt Persson, Luleå tekniska universitet, Hanna Aili, vice ordförande Met Nuoret, Kerstin Salomonsson, ordförande Svenska Tornedalingars Riksförbund-Tornionlaaksoalaiset, Stefan Aro, präst och författare

Moderator: Kaisa Syrjänen Schaal, senior policyrådgivare Svenska kyrkan

Arrangör: Svenska kyrkan

88. 16:00-17:30 T6

Våld mot barn – vissa rättsliga perspektiv

Å ena sidan har barn rätt till ett liv fritt från våld, å andra sidan har föräldrar rätt att använda ett visst mått av våld för att exempelvis skydda barnet. Hur ser förhållandet mellan dessa två delar ut? Vilken betydelse har aga-förbudet idag? Finns det ett behov av en särskild brottsbestämmelse som rör barnmisshandel? Och vilken betydelse har barnkonventionen i dessa sammanhang? Hur bemöts barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar när de utsätts för brott? Detta är frågor som Barnrättscentrums forskare diskuterar vid detta seminarium.

Medverkande: Emelie Kankaanpää Thell, Katrin Lainpelto, Malou Andersson, Pernilla Leviner, Juridiska institutionen Stockholms universitet

Arrangör: Barnrättscentrum
Seminarieret tolkas till teckenspråk

89. 16:00-17:30 C6

Vägen bort från hedersrelaterat våld och förtryck

Mariet och Tina lärde känna varandra när Tina precis lämnat sin familj. Tina orkade inte mer. Hon ville leva sitt eget liv. Mariet är en av grundarna till organisationen TRIS. Seminariet fokuserar på livslinjer – processer som formar människor och vad som blir möjligt att se, vilka val som görs tänkbara och skapar vägar bort från hedersförtryck och våld. Tinas egna erfarenheter varvas med Mariets erfarenheter av det sociala arbetets praktik och forskning kring unga som utsätts för hedersrelaterat förtryck och våld.

Medverkande: Mariet Ghadimi, TRIS, Tina Karlsson, socionom, Sara Lehman, TRIS

Moderator: Talin Davidian, TRIS

Arrangör: TRIS- tjejs rätt i samhället

90. 16:00-17:30 C7

Genocide of Rohingya and oppression of minorities in Myanmar

Myanmar's horrific and savage destruction of Rohingya is described by the UN High Commissioner for Human Rights as a »textbook case of ethnic cleansing«. He strongly suspected the »acts of genocide« are committed by Myanmar armed forces.

Yanghee Lee, former UN Special Rapporteur on human rights in Myanmar states: »Myanmar military's brutal and horrific actions, including also against the Kachin and Shan people, bear the hallmarks of genocide«.

Participants: Dr. Maung Zarni, Dr. Hla Kyaw, Huseyin Oruc, Mr. Bob Rae, Mr. Harn Yawnghe, Mr. Sai Sam Kham, Ms. Khin Ohmar, Ms. Yanghee Lee, Mr. Abul Kalam

Moderator: Dr. Ambia Parveen

Organizers: The Swedish Rohingya Association & The European Rohingya Council
The seminar will be held in English

91. 16:00-17:30 C8

Machofabriken – jämställdhetsarbete som våldspreventiv metod

Nathan Hamelberg, Adam Wassrin

Temat under seminariet är våldsprevention, maskulinitet och rättigheter. Under passet varvas föreläsningmoment med interaktiva övningar ur Machofabriken metodmaterial. Deltagarna får prova på delar av Machofabriken nya metodmaterial i form av förhandsvisning av nya filmer, prova på nya övningar m.m. Machofabriken ägs av organisationerna MÄN, Roks och Unizon och är en metod och ett metodmaterial för den som arbetar med unga mellan 13-25 år.

Medverkande: Adam Wassrin, Nathan Hamelberg, MÄN

Arrangör: MÄN
Seminarieret tolkas till teckenspråk

92. 16:00-17:30 Presscenter

Strukturellt våld mot samiska traditionella marker

Urfolkens rättigheter har ett starkt skydd i internationell rätt. Kopplingen mellan naturskydd och urfolkens traditionella kultur och näringar är välkänd. Samtidigt har dock de mark- och vattenområden som urfolken nyttjar, i allt större utsträckning utsatts för exploatering med långtgående negativ påverkan för både naturen och urfolkens levnadsförutsättningar. Detta gäller i hög grad även Sverige och det samiska folket. Vart är vi på väg idag?

Medverkande: Katri Linna, Civil Rights Defenders

Arrangör: Civil Rights Defenders, Naturskyddsföreningen

Var fjärde förtroendevald utsatt för hot

Under MR-dagarna deltar SKL med flera seminarier. Ett av dem handlar om hot och våld mot förtroendevalda.

Under 2016 utsattes 25 procent av alla förtroendevalda för hot. De grupper som har flest utsatta och som får utstå mycket hot och hot är kvinnor, yngre och utlandsfödda. Anna-Lena Pogulis, projektledare på Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), har under våren genomfört intervjuer med förtroendevalda från olika delar av landet för att samla in berättelser och erfarenheter av hot.

– Jag känner mig väldigt berörd, omskakad och förskräckt utifrån vad de förtroendevalda får utså. Det är ett allvarligt hot mot det demokratiska systemet, säger hon.

Anna-Lena Pogulis menar att effekterna av hoten är tydliga, var femte förtroendevald uppger i den trygghetsundersökning som Brå genomför att de någon gång valt att själv censurera sig. Det kan handla om sådant som att inte delta i debatter, hålla inne med sina synpunkter, inte delta i beslut och att fundera över att sluta som förtroendevald.

Utöver intervjustudierna har SKL även låtit Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) ta fram en rapport om digitala hot mot förtroendevalda och förekomsten av hot och hot på nätet. Rapporten visar bland annat att var femte av de kommentarer som kommunstyrelsens ordförande utsätts för i digitala miljöer är kränkande och består av personangrepp som inte handlar om någon politisk sakfråga. Kvinnor får också i högre grad än män utstå sexistiska kommentarer.

– Då det mesta av hot och hot på internet är anonymt, kan just ovissheten vara mycket obehaglig. Vem vill mig illa? Är det någon jag möter varje dag? Den osäkerheten kan skapa en oro att vistas på gator och torg. Det kan innebära att du ser dig om en extra gång över axeln, säger Anna-Lena Pogulis.

Vad kan man som förtroendevald göra om man blir utsatt för hot eller hat?

– Det är viktigt att de förtroendevalda vet var de ska vända sig, att någon kan ta emot, samtala, trygga och vidta åtgärder om det behövs. SKL arbetar för att respektive kommun, region och landsting ska tydliggöra ansvar och roller både för det förebyggande arbetet och för att omhänderta hot och hat när det väl är verklighet. Det viktiga är att skapa ett stöd så att förtroendevalda kan verka tryggt i sitt demokratiska uppdrag.

48. När hot och hat påverkar förtroendevalda i sitt uppdrag

Tid: Fredag 16 november 09:00-10:00

Fler seminarier som SKL anordnar under MR-dagarna:

28. Skolan kan förebygga våld! Men vem hjälper skolan?

Tid: Torsdag 15 november 15:00-16:00

36. Human Rights Indicators – whats the difference?

Tid: Torsdag 15 november 16:30-17:30

68. Att fråga om våld på rutin – varför och hur?

Tid: Fredag 16 november 13:00-14:00

LÖRDAG

KVINNA TILL KVINNA

Lyfter hoten mot kvinnors organisering

Under MR-dagarna arrangerar Kvinna till Kvinna ett seminarium om det krympande utrymmet för organisationer som arbetar med kvinnors rättigheter.

– Det krympande demokratiska utrymmet drabbar hela civilsamhället, men särskilt organisationer som kämpar för kvinnor och hbtqi-personers rättigheter, säger Ella Petrini, projektassistent vid Kvinna till Kvinna.

I rapporten »Suffocating the movement« som tagits fram av Kvinna till Kvinna uppger 60 procent av de 123 tillfrågade kvinnorrättsförsvararna från 32 länder att deras utrymme att agera har krympt under de senaste åren. Ökad nationalism och konservativa värderingar är två av orsakerna som lyfts, och kvinnorrättsorganisationer motarbetas både av statliga och icke-statliga aktörer.

– Det kan vara att de inte får ta emot utländsk finansiering, eller att administration kring registrering och dylikt tar så mycket tid att de inte hinner med sin verksamhet. Dessutom möts aktivister som kämpar för kvinnors och hbtqi-personers rättigheter av hot om våld och intensiva hatkampanjer, något som är tydligt även i Sverige, säger Ella Petrini.

Hot om våld, ofta sexuellt våld, används som en flitig strategi för att tysta kvinnorrättsförsvarare. Mer än hälften av de tillfrågade

aktivisterna i rapporten uppger att de blivit utsatta för våld eller hot om våld och i konfliktdrabbade länder är den siffran 72 procent. Ella Petrini säger att det politiska våldet har en könad aspekt.

– Kvinnor och hbtqi-personer drabbas ofta av skambeläggning och smutskastningskampanjer. De hängs ut som »horor«, »dåliga mammor« och »landsförrädare«. Eller så tvingas de till tystnad genom hot om att sprida material av sexuell natur. Vi ser också att detta sexuella våld eller hot om våld mot aktivister ibland bortförklaras som "vanligt våld i hemmet", och vi missar att det är politiskt och syftar till att tysta.

Vad får det för konsekvenser när kvinnors rättigheter att organisera sig och arbeta för mänskliga rättigheter krymper?

– Vi måste komma ihåg att kvinnors rättigheter aldrig har kommit gratis och att bakslag mot dem alltid är möjliga. I ljuset av

den omfattande smutskastningen och hoten mot kvinnorrättsförsvarare, finns risken att kvinnor tvekar inför att organisera sig eller att verka i offentligheten, eftersom priset blir för högt. Om möjligheten att organisera sig försvinner, så dör kvinnorörelsen. "It is killing our movement", sa en av de intervjuade kvinnorrättsaktivisterna i vår rapport.

Vad hoppas ni att er medverkan på MR-dagarna ska bidra med?

– Vi vill visa på att kvinnors rättigheter aldrig kan tas för givna. Hoten mot kvinnors organisering måste tas på allvar, och vi bör bära med oss att inget land är immunt, särskilt inte när nationalism och fundamentalism växer sig starkare.

105. Suffocating the movement - Shrinking space for women's rights
Tid: Lördag 17 november 14:30 - 15:30

93. 10:00-11:00 T1 The perils of defending human rights

This year marks the anniversary of the UN Declaration on Human Rights Defenders. It was adopted by the UN General Assembly in 1998 but still today it is far too often ignored, human rights defenders are threatened, harassed and sometimes even killed when defending all our fundamental human rights. This seminar presents and discusses the perils and challenges human rights defenders all over the world face today – who or what constitutes the biggest threat; states or non-state actors?

Participants: Pierre Esperance, Andrea Rocca

Moderator: Anna Wigenmark

Organizer: Swedish Forum for Human Rights and Föreningen Ordfront
The seminar will be held in English and interpreted to sign language (Swedish)

94. 11:30 - 12:30 T1 Kärlek som blir våld – om radikalnationalism och hatet mot muslimer

Islamofobi eller hat mot muslimer förenar de högerextrema och radikalnationalistiska rörelserna i Europa idag. Går det att förstå eller förklara varför grupper som Nordiska Motståndsrörelsen (NMR) eller Alternativ för Sverige hatar muslimer så intensivt att de är beredda att ta till våld för att stoppa muslimer från att etablera sig i Sverige. Vad är det som gör mångkulturalism så farligt, liksom

internationa-
lism,
feminism,
mänskliga rät-
tigheter,
jämlikheter
och jäm-
ställdhet?

Forskaren
Mattias Gardell
har intervjuat
medlemmar i det

radikalnationalistiska landska-
pet, från SD över AFS till NMR
som menar att de drivs av kärlek
snarare än hat. Hur kan det
hänga ihop?

BILD: DAVID LAGERLÖF/EXPO

Patrik Hermansson

Medverkande: Mattias Gardell, forskare och författare, Patrik Hermansson, HOPE not hate
Samtalsledare: Anna Wigenmark, Föreningen Ordfront
Arrangör: Mänskliga Rättighetsdagarna och Föreningen Ordfront
Seminarieret tolkas till teckenspråk

95. 11:30-12:30 C6 Svensk säkerhetspolitik för fred

Vad är säkerhet och för vem ska den vara? För att möta dagens säkerhetspolitiska utmaningar krävs en tyngdpunktsförskjutning från statlig till mänsklig säkerhet. Överbetoning på militär säkerhet är ett problem men låt Agenda 2030 bli en positiv utmaning och att det får forma en svensk säkerhetspolitik som har fokus på förebyggande av våldsamt konflikt och hållbar fred.

Medverkande: Lars Ingelstam, författare och forskare

Moderator: Lotta Sjöström Becker, ordförande för Kristna Fredsrörelsen

Arrangör: Kristna Fredsrörelsen, Studieförbundet Bilda

96. 11:30-12:30 C7 Att skydda barn mot vuxnas våld

Barn har rätt att skyddas mot alla former av våld. Så ser det inte ut idag. Barns dagliga vittnesmål till Bris beskriver allt ifrån luggningar, nypningar, hån och trakasserier, till slag, sexuella övergrepp och tortyrliknande bestraffningar. Varje vuxen kan göra skillnad för ett barn. Bris berättar om över 45 års kamp mot våld mot barn, och delar med sig av barns råd till vuxna. Vad behöver förändras och vad kan vi alla göra konkret redan idag?

Medverkande: Camilla Ore-fjård, barnrättsjurist, Marie Angsell, sakkunnig socionom

Arrangör: Bris
Seminarieret tolkas till teckenspråk

97. 11:30-12:30 C8 Feminists preventing war

WILPF Cameroon is using the method »Women's Situation Room (WSR)« with the aim of preventing violence and armed

conflict in relation to political elections. WSR is a long-term process to increase women's participation, and a physical space where unrest can be reported during elections. WSR has been recognized as »best practice« in conflict prevention work by the UN. How can this method be used? And what can we in a Swedish context learn?

Participants: Malin Nilsson, Secretary General Women's International League for Peace and Freedom WILPF Sweden, Sylvie Ndongmo, president and founder of WILPF Cameroon

Organizer: Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet, IKFF
The seminar will be held in English

98. 13:00-14:00 T1 Ett år efter #metoo – vad händer nu?

Under hösten 2017 vittnade tiotusentals kvinnor om att de blivit utsatta för sexuella trakasserier och övergrepp under hashtaggen #metoo. Nu, ett år senare, reflekterar vi över vad uppropet har lett till och vad som behöver hända framöver. Hur har exempelvis språket förändrats när media rapporterar om sexuella trakasserier och övergrepp? På vilket sätt har det påverkat synen på offer och förövare? Och hur har det påverkat mansrollen och mäns sätt att tänka kring sin egen delaktighet?

Arrangör: Mänskliga Rättighetsdagarna och Make Equal
Seminarieret tolkas till teckenspråk

99. 13:00-14:00 C6 Jag är Aviola

Vad är värst? Att bli tagen på rumpan varje dag eller att slå tillbaka i ansiktet på den som tafsar? Friends teatermonolog »Jag är Aviola« tar upp ämnena sexuella trakasserier, mobbing och kärlekslängtan. Skådespelaren Ulrika Nilsson har mött 11.000 mellanstadieelever runt om i landet under 2018. Se en stark föreställning och lyssna efteråt på seminarieresamtal med rådgivare från Stiftelsen Friends, BRIS och Ulrika.

Medverkande: Ulrika Nilsson, Åsa Gustafsson

Arrangör: Stiftelsen Friends

FOTO: FRIENDS

Jag är Aviola

100. 13:00-14:00 C7 Hatet, hotet och våldet – en muslimsk kvinnas vardag

I dag vittnar muslimska kvinnor runt om i landet om hat, våld och hot om våld. För många är dessa trakasserier vardag. Det sker på bussen, på jobbet, i affären och har varit vanligt förekommande länge. Vad gör det återkommande våldet med muslimska kvinnors rörelsefrihet? Hur påverkas deras självkänsla och psykiska hälsa av de ständiga påhoppet av vissa debattörer och politiker? Vad görs i dag för att motverka detta? Vad innebär religionsfrihet i praktiken? Och vad behöver vi göra för att säkra muslimska kvinnors rätt att leva ett liv fritt från våld?

Arrangör: Ibn Rushd Studieförbund

101. 13:00-14:00 C8 Villkorat bistånd ska stoppa migranter

Var 18:e människa som flyr över Medelhavet går under, enligt UNHCR. Men istället för att skapa säkra vägar till EU, utlokalisera unionen flyktingmottagandet till tredje land. Bistånd till afrikanska länder villkoras av uppbyggnad av gränskontroller för att förhindra att migranterna når Europa. Vad betyder externaliseringen av flyktingmottagandet för asylrätten? Vilket ansvar har EU för den behandling som migranter och flyktingar utsätts för i flyktingläger i exempelvis Libyen?

Medverkande: Madelaine Seidlitz, jurist Amnesty

Arrangör: Föreningen Ordfront

VI&DOM

EN UTSTÄLLNING
OM HATBROTT

Polismuseet Museivägen 7 Stockholm

The Zimbabwe Election and Women's Political Participation

Three months after the election, speakers from Zimbabwe take a look at women's political participation before, during and after.

This seminar is in English

Thursday, 15 november 10.30–12.00

Venue; C2

To work for human rights in headwinds – Israel and Palestine

Hagai el Ad from Israeli BTselem
Mahmoud Abu Rhama from
Palestinian Al Mezan in Gaza

This seminar is in English

Friday, 16 november 16.00–17.00

Venue; T1

Follow us:

www.diakonia.se

Diakonia
People Change the World

102. 14:30 - 15:30 T1

Klipp han – ett samtal om dödsskjutningar bland unga

Seminarier inleds med scener ur Teater Fryshuset/Dramatens föreställning "Klipp han" som ger en inblick rakt in i verkligheten, som drabbar unga i landets utsatta områden. Hör berättelserna från de som är inblandade i skjutningarna. Hur blir man den som tar upp en pistol och skjuter någon i huvudet? Och hur ska man som brottsoffer hantera att veta vem som mördat ens son, syskon eller bästa vän utan att kunna säga något till polisen på grund av rädsla för hämnd? De inledande scenerna från föreställningen kommer att ligga till grund för efterföljande samtal.

Medverkande: Lancelot Sakile Ncube, Shada-Helin Sulhav, skådespelare, Minna Höggren, aktivist, Ulf Stenberg, konstnärlig ledare Teater Fryshuset.

Moderator: Beatrice Clarke

Arrangör: Teater Fryshuset och Mänskliga Rättighetsdagarna
Seminarier tolkas till teckenspråk

103. 14:30-15:30 C6

En värld för alla – Globalt arbete med SOGIESC

De senaste 50 åren har situationen globalt sett förbättrats i många områden och länder i världen. Samtidigt är situationen fortfarande mycket oroande i ett stort antal länder. Hur kan alla som arbetar globalt mot en hållbar utveckling försäkra sig om att hbtqi-personer inkluderas i arbetet? Hur kan vi se till att vi inte upprätthåller, eller till och med stärker, rådande normativa föreställningar om kön och sexuell läggning? Under denna workshop ger RFSL konkreta tips om hur hbtqi-frågor bättre kan inkluderas och delas även ut handboken - »En värld för alla«.

Medverkande: Kristina Ullgren, kommunikator RFSL, Marie Månson, internationell chef

Arrangör: RFSL

Jan Eliasson

104. 14:30-15:30 C7

Hur får man freden att hålla?

Vad händer egentligen efter att ett krig har tagit slut? Och hur vet man att det är fred – på riktigt? Kom och lär dig mer om hållbar fred, och vad som krävs för att nå dit.

Arrangör: Föreningen för Utvecklingsfrågor (FUF)
Seminarier tolkas till teckenspråk

105. 14:30 - 15:30 C8

Suffocating the movement – Shrinking space for women's rights

A strong feminist movement is the most important factor for improving women's rights. The space for action for women activists however is decreasing. Restrictions on the freedoms of assembly and expression are introduced in many countries. Women's rights activists are threatened, shamed and harassed when they speak up to defend their rights. Join us to hear feminist activists sharing their experience on how to work in hostile environments.

Organizer: Kvinna till Kvinna
The seminar will be held in English and interpreted to sign language (Swedish)

106. 16:00-16:45 T1

Jan Eliasson om framtidens MR-utmaningar

I år fyller den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna 70 år. Detta vill vi såklart uppmärksamma och fira men också titta närmare på de utmaningar som finns för mänskliga rättigheter i Sverige och världen idag. Skulle den allmänna förklaringen kunnat skrivas och antas av så många länder idag? Finns det rättighetsfrågor som saknas i allmänna förklaringen men som har blivit viktiga idag? Vilka rättigheter är det framförallt som hotas idag? Detta och mer reflekterar Jan Eliasson om i ett interaktivt samtal med publiken.

Medverkande: Jan Eliasson, tidigare vice generalsekreterare för FN

Arrangör: Mänskliga Rättighetsdagarna
Seminarier tolkas till teckenspråk

BILD: DAVID LAGERLÖF/EXPO

Patrik Hermansson från organisationen HOPE not Hate är uppmärksammad för att ha infiltrerat extremhögern i USA och Storbritannien. Om detta handlade SVTs Dokument utifrån: *Spion i Extremhögern* som sändes hösten 2018.

Hör honom berätta om sin forskning den 17 november kl. 11.30. Då medverkar han i seminariet Kärlek som blir våld – om radikalnationalism och hatet mot muslimer, som Föreningen Ordfront och Mänskliga Rättighetsdagarna arrangerar.

ORDFRONT

MÄNSKLIGA RÄTTIGHETSDAGARNA

Skriv in datum, plats och tid för nästa års MR-dagar i kalendern redan nu!

Mänskliga Rättighetsdagarna 2019
Linköping 14-16 november
Linköping Konsert & Kongress

Tema: Rätten till hälsa

www.mrdagarna.se

NORDENS STÖRSTA FORUM FÖR MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

FÖRENINGEN ORDFRONTS SEMINARIER PÅ MR-DAGARNA

ETT URVAL AV FÖRENINGEN ORDFRONTS SEMINARIER:

WHEN CRITICISM IS LABELLED TERRORISM – THE CASE OF OLEG SENTSOV
Torsdag 13:00-14:30 T1

THE PERILS OF DEFENDING HUMAN RIGHTS
Lördag 10:00-11:00 T1

KÄRLEK SOM BLIR VÅLD – OM RADIKAL-NATIONALISM OCH HATET MOT MUSLIMER
Lördag 11:30 - 12:30 T1

BESÖK OSS OCKSÅ PÅ UTSTÄLLARTORGET, monternummer C:50

FÖRENINGEN ORDFRONT – för en bred samhällsdebatt, demokrati och människors lika värde

Maria Aljochina

Pierre Esperance

ORDFRONT

Kultur på MR-dagarna

Under Männsliga Rättighetsdagarna kan du som besökare ta del av en hel del kultur. Filmvisning, dans och after work-mingel är bara några av alla de aktiviteter som anordnas.

FOTO: LINUS ENLUND

Dansgruppen JUCK inleder MR-dagarna

Genom sina juckande rörelser, prydliga skoluniformer och stenhårda blickar lyfter dansgruppen JUCK frågor om sexualitet, femininitet och genus i sina föreställningar. Det handlar om friheten att uttrycka sig, om sexualitet och om att vidga perspektivet på femininitet och kön. JUCK arbetar utifrån samtida samhällsdebatter och normkreativitet i ett interaktivt konstnärligt format. Initiativet till dansgruppen togs 2011 och sedan dess har JUCK gjort flera framträdanden och samarbeten, bland annat med feministiska artister som Beatrice Eli, Silvana Imam och Cleo. Under årets invigning inleder JUCK MR-dagarna, något du inte vill missa.

01. Invigning

Tid: Torsdag 15 november 9.00-10.00

Tror du att du kan förändra världen utan att anstränga dig?

Den frågan ställer sig dramatikern och författaren Stina Oscarsson i sin senaste bok med samma titel. Tillsammans med serieskaparen Sara Granér har hon tagit fram en handbok i att vara medborgare, som ska fungera som en inspirationskälla i hur man skapar förändring i ett samhälle utan våld. Boken utgår från den amerikanske tänkaren och Right Livelihood-pristagaren Gene Sharps idéer om icke-våld som medel för samhällsförändring och ger konkreta exempel på lyckad aktivism. Under Männsliga Rättighetsdagarna arrangeras uppläsningar av boken på scen och Stina Oscarsson medverkar även i ett miniseminarium om boken tillsammans med Ole von Uexküll, chef för stiftelsen Right Livelihood.

Tid: Torsdag 12:30-13:00 Stora scen

FOTO: LEOPARD FÖRLAG

Klipp han

– en pjäs om dödsskjutningar med efterföljande samtal

Klipp han är en inblick rakt in i verkligheten, i dödsskjutningarna som drabbar unga i landets utsatta områden. Hör berättelserna från de som är inblandade i skjutningarna. Hur blir man den som tar upp en pistol och skjuter ett barn i huvudet? Och hur ska man som brottsoffer hantera att veta vem som mördat ens son, syskon eller bästa vän utan att kunna säga något till polisen på grund av rädsla för hämnd? Genom att lyfta fram dokumentära berättelser från offer och förövare görs här ett försök att förstå vilka krafter som satts i spinn, hur de påverkar oss – och hur man ska stoppa dem.

Uppsättningen är ett samarbete mellan Teater Fryshuset och Unga Dramaten. För regi står Ulf Stenberg och Emil Rosén, konstnärliga ledare på Teater Fryshuset.

– Ämnet i föreställningen ligger oss, Fryshuset, tyvärr väldigt nära då vi de senaste åren förlorat många unga i det dödliga våldet, vi försöker genom *Klipp han* göra det hela förstärkt, att våra barn skjuter

FOTO: DRAMATEN

inhjäl varandra, samt lyfta upp det på den politiska agendan utan att landa i enkla lösningar på väldigt komplexa problem, säger regissörerna i en intervju för Dramaten.

Under Männsliga Rättighetsdagarna spelas ett utdrag ur pjäsen som efterföljs av ett interaktivt samtal med publiken.

102. Klipp han

Tid: Lördag 17 november 14:30-15:30

Torsdagsmingel och pepp!

För att avrunda första dagen av forumet bjuder föreningen Settings in till after work-mingel vid stora scen på utställartorget. Alla besökare är välkomna och på scen bjuds det på spännande möten mellan konst och aktivism. Skådespelaren Robert Fux är konferencier.

Tid: Torsdag 16:30-18:30 Stora scen

FOTOGRAF: CHRISTIAN HAGWARD

Boksamtal om Västsahara

Journalisten Anna Roxvall och fotografen Johan Persson har rest genom kvävande flyktingläger, ockuperat land och jagat svar i ekande FN-korridorer. Tillsammans har de gett ut boken »Västsahara inifrån – att svika ett folk«. Under Männsliga Rättighetsdagarna berättar de om sitt arbete med boken och om deras resa genom Västsahara, Afrikas sista koloni.

Tid: Torsdag 14:00-14:30 Globala scenen

PRESSBILD

Tillgänglighet

Männsliga Rättighetsdagarna strävar efter att vara en tillgänglig konferens och arbetar kontinuerligt för att nå detta mål. Här har vi försökt svara på de vanligaste frågorna.

Finns hörslinga i alla lokaler?

Vi strävar efter att det ska finnas hörslinga i samtliga seminarierlokaler. Om hörslingan inte fungerar, kontakta de som arbetar som rumsvårdare.

Är programmet tillgängligt för mig med behov av tolkning till teckenspråk?

En stor del av seminarierna på MR-dagarna teckenspråktolkas. Dessa finns utmärkta både i schemaöversikten i programtidningen och på vår webb. Du kan också vid anmälan lämna önskemål om folk till andra seminarier som du vill ta del av om dessa inte teckenspråktolkas. Programmet tolkas genomgående till svenskt teckenspråk.

Är programmet tillgängligt för mig med behov av dövblindtolkning?

Vi har för närvarande inga seminarier som dövblindtolkas. Vid anmälan kan du lämna uppgifter om du önskar dövblindtolkning till något seminarium. Vi försöker att tillgodose deltagarnas behov i så stor utsträckning som möjligt.

Kommer jag som är rullstolsburen att kunna röra mig obehindrat i lokalen?

Alla lokaler är anpassade för rullstolsburna. Vi är dock medvetna om att det kan bli mycket folk vilket kan försämra möjligheten att röra sig obehindrat.

Finns konferensmaterialet tillgängligt i andra format?

Programmet i punktskrift kan hämtas i informationsdisken. Vill du ta del av programmet i punktskrift tidigare eller är i behov av något annat material, kontakta oss! Programmet läggs också ut på vår hemsida.

Finns det möjlighet till ledsagare på plats?

Behöver du ledsagare kan du vända dig till tillgängliga volontärer i informationsdisken. Kontakta gärna oss om du redan nu vet att du vill ha ledsagare.

Finns det mat till mig som har särskilda kostbehov?

Hör gärna av dig till oss om du har mycket specifika kostbehov så kan vi undersöka om det går att göra en specialbeställning.

Har du frågor eller funderingar kontakta oss gärna info@mrdagarna.se

Rätten till ett liv fritt från våld

Våld går att förebygga och motverka. Som värdestad för Mänskliga Rättighetsdagarna 2018, bjuder vi i Stockholms stad in till ett flertal seminarier om vårt våldsförebyggande arbete. Kom till seminarierna och vår monter för att ta del av kunskap, erfarenheter och utbyt idéer med oss.

Seminarier

- **#Nomoremetoo**
Att jobba mot våld i skolan – få en inblick i metoden MVP.
- **Våld, rasism och mytbildning: Bilden som vapen och identitets-skapare**
Lär dig mer om var, när och hur källkritikens blick behöver vässas.
- **VIP-programmet**
(viktig intressant person)
Hur samtal om våld och våldsprevention med människor med intellektuell och psykisk funktionsnedsättning kan fungera.
- **Icke-våldsgrupp för våldsutövande män**
Prova på några av de metoder som används i ickevåldsgupper för våldsutövande män.
- **Origo resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck**
Få reda på hur staden stöder unga som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck.
- **Vägar till ett liv utan våld och kriminalitet**
Hur samverkan och konkreta metoder kan hjälpa människor tillbaka in i samhället.
- **Att förebygga våld vid demenssjukdom**
Hur man på bästa sätt kan hjälpa när demens är en faktor i våldsamma nära relationer.

Välkommen!

Teologiska högskolan Stockholm har bytt namn till Enskilda Högskolan Stockholm

Välkommen till våra seminarier på MR-dagarna!

32. Vad innebär försoning - och hur kan vi arbeta med den?

Torsdag 15 november kl 15:00-16:00, Presscenter
I rättighetssammanhang hänförs ofta begreppet försoning till fredsbyggande efter krig. Vad innebär det att arbeta konstruktivt med försoning?

Medverkande: Sofia Walan, Cecilia Melder, Karen Brounéus, Martin Marmgren

Arrangörer: Enskilda Högskolan Stockholm, Bilda

38. Den våldsamma tryggheten

Torsdag 15 november kl 16:30-17:30, T6

I spåren av "kriget mot terrorismen" har vi fått politiska löften om ökad säkerhet och trygghet på både internationella och nationella arenor. Men till vilket pris?

Medverkande: Anna Lindman, Martin Marmgren, Sam Sundberg, Susanne Wigorts Yngvesson

Arrangörer: Enskilda Högskolan Stockholm, Bilda

20 min till
fortbildning?
Använd dem
klokt – öka
dina kunskaper
i mångfald

enarbetsplatsforalla.se
e-utbildning för ett mänskligt arbetsliv

SCHEMA TORSDAG

LOKAL Platser	Victorihallen 1969
09.00–10.00	1. Invigning
10.00–10.30	Paus
10.30–12.00	2. Violence – it's a man's issue!

SÅ HÄR LÄSER DU SCHEMAT
 Här är schemat för Mänskliga Rättighetsdagarnas längre seminarieprogram. På översta raden ser du vilken sal seminariet kommer att hållas i samt hur många besökare varje sal rymmer. I varje ruta ser du seminariets titel samt vilket nummer det har för att du också ska hitta det i programbeskrivningarna och på hemsidan.

LOKAL Platser	T1 400	T2 300	T3 110	T4 110	T5 153	T6 153	C6 288	C7 288	C8 288	Presscenter 60
10.30–12.00	3. Efter #metoo – fyra sätt att motverka trakasserier på jobbet.	4. Vad händer med pressfriheten i Europa?	5. Barns rätt till skydd mot våld och sexuella övergrepp	6. Vargör medför ADHD ökad risk för kriminalitet och utsatthet?	7. Truth Commission's importance for sustainable peace in Colombia	8. Statelessness – an increased risk of being subjected to violence	9. The Zimbabwe election and women's political participation	10. Border deaths: where does responsibility lie?	11. Våld, rasism och mytbildning: Bilden som vapen och identitetsskapare	12. Våld i nära relation och beroendeproblematik
12.00–13.00	Lunch									
13.00–14.30	13. When criticism is labelled terrorism - the case of Oleg Sentsov	14. Origo resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck	15. Ett liv fritt från våld - vad är hälso- och sjukvårdens roll?	16. Hantera och undervisa om kontroversiella frågor	17. Barn och unga i väpnad konflikt	18. Porr, prostitution och människohandel - en manlig rättighet?	19. From Gender Based Violence to Freedom from Violence through Creative Media Work	20. Tillsammans för en kommun fri från våld	21. TELL MAMA UK: a seminar on islamophobia and how to measure and prevent it	22. Ett vetenskapligt förhållningssätt i arbetet mot mobbning i skolan
14.30–15.00	Paus									
15.00–16.00	23. Transpersoners utsatthet för våld	24. Kvinnlig könsstämpling – det tysta frågan	25. Hur du som chef jobbar med att förebygga sexuella trakasserier	26. Vad betyder religionsfrihet i ett demokratiskt samhälle?	27. Hatbrott – vad är de utsattas rättigheter och hur kan vi förstärka rättigheterna kring hatbrott?	28. Skolan kan förebygga våld! Men vem hjälper skolan?	29. Rättssäkerhet, MeToo och de mänskliga rättigheterna	30. På tal om mänskliga rättigheter	31. Violence against human rights defenders - role of business	32. Vad innebär försoning – och hur kan vi arbeta med den?
16.00–16.30	Paus									
16.30–17.00	33. Hur säkerställs FN:s rekommendationer om rasistisk och nazistisk organisering i Sverige efter valet?	34. Hur får vi samhället att se, höra och förstå?	35. Romsk inkludering: individuellt, strukturellt, diskursivt	36. Human Rights Indicators – what's the difference?	37. Trafficking – a call for a globally organised response	38. Den våldsamma tryggheten	39. Medicinska åldersbestämningar av unga flyktingar och de mänskliga rättigheterna	40. Det handlar om kärlek - samverkansmodell för att motverka hedersrelaterat förtryck och våld	41. Polisens arbete mot demokrati- och hatbrott	42. Systemskap över religionsgränser – hur funkar det?

= Seminariet tolkas till teckenspråk
 = The seminar will be held in English

Det kan förekomma mindre justeringar i schemat efter att programtidningen har tryckts. Ta gärna ett exemplar av programändringar på plats på konferensen och se vår hemsida för uppdaterat program!

FOTO: EVELINA RÖNNBÄCK

SCHEMA FREDAG

SKAPA SCHEMA I MOBILEN OCH NÄTVERKA!

När du köpt biljett till Mänskliga Rättighetsdagarna kan du lägga till de seminarier som verkar intressanta och skapa ett personligt schema i mobilen eller i datorn. Observera att du inte kan förboka platser till seminarier, kalenderverktyget är bara ett hjälpmedel för din planering.

När du är inloggad kan du även se vilka som har registrerat sig till konferensen om de har valt att visa det. Uppdatera din profil med dina intressen och nätverka med andra, boka möten eller hitta kollegor.

LOKAL Platser	T1 400	T2 300	T3 110	T4 110	T5 153	T6 153	C6 288	C7 288	C8 288	Presscenter 60
9.00–10.00	43. Hbtq-personers våldsutsatthet 	44. Trygga, säkra evenemang	45. Människors rätt till trygghet – staters ansvar	46. Rätten till den förebyggande cancervården	47. Applying transitional justice in repressive societies – challenges and possibilities 	48. När hot och hat påverkar förtroendevalda i sitt uppdrag	49. Fasthållning av uttågare elever – vad säger lagen och vad finns det för alternativ?	50. Mänskliga rättigheter – en självklarhet i kommunen 	51. Flyktingrättens skydd mot våld	52. Nej till våld – Ja till att inkludera barn, unga och vuxna
10.00–10.30	Paus									
10.30–12.00	53. Randomly Selected - on ethnic/racial profiling within Swedish Law Enforcement 	54. #Nomoremetoo 	55. Political violence and shrinking civic space in the Eastern Partnership region 	56. Att kartlägga hedersrelaterat våld och förtryck	57. Hjälp vuxna stötta barn som upplever våld: workshop med Bris 	58. Samerna och den svenska skolan – historiskt och idag	59. Tillit ger kraft och trygghet – leker lika barn bäst? 	60. Prostitution och människohandel	61. Hur påverkar rasism och hbtq-fobi demokratin? 	62. Icevårdsgrupp för våldsutövande män
12.00–13.00	Lunch									
13.00–14.00	63. The right to freedom from violence online 	64. Vi flydde från våld - vad händer med oss nu?	65. Guys, let's do less drinking and more talking 	66. Våldet fortsätter efter 65 år-våld mot äldre 	67. Den strukturella rasismen mot samer i Sverige 	68. Att fråga om våld på rutin – varför och hur?	69. Verktyg för en inkluderande verksamhet - intersektionalitet, jämställdhet och jämlikhet	70. Agenda 2030 och trygghet för kvinnor och barn på flykt	71. Reality check - appen som vill utmana fördomar och normer 	72. Den egna berättelsen om ett liv fritt från våld
14.00–14.30	Paus									
14.30–15.30	73. MR- perspektiv på skyddat boende 	74. #Metoo och skolan – hur kan skolmiljön bli fri från trakasserier? 	75. Vem skyddar mig från våld? 	76. Trakasserad, fängslad eller mördad för jobbet skull	77. Sexual violence in humanitarian settings - what are the solutions? 	78. När familjen utgör hotet	79. På flykt och försvunnen – utsatta barn och unga i migration	80. Is development possible in a shrinking democratic space? 	81. Afrofobi och strukturellt våld	82. Barn, våld och kriminalvård
15.30–16.00	Paus									
16.00–17.00	83. To work for human rights in headwinds - Israel and Palestine 	84. Välfärd och rättigheter, Amnestys arbete för utsatta EU-medborgare i Sverige. 	85. Det öppna samhället och dess fiender	86. Vägar till ett liv utan våld och kriminalitet	87. Statens övergrepp på tordalningar och meänkielitalande	88. Våld mot barn – vissa rättsliga perspektiv 	89. Vägen bort från hedersrelaterat våld och förtryck	90. Genocide of Rohingya and oppression of minorities in Myanmar 	91. Machofabriken - jämställdhetsarbete som våldspreventiv metod 	92. Strukturellt våld mot samiska traditionella marker

FOTO: EVELINA RÖNNBÄCK

 = Seminariet tolkas till teckenspråk

 = The seminar will be held in English

SCHEMA LÖRDAG

LOKAL Platser	T1 400	C6 288	C7 288	C8 288
10.00–11.30	93. The perils of defending human rights 			
11.00–11.30	Paus			
11.30–12.30	94. Kärlek som blir våld – om radikalnationalism och hatet mot muslimer 	95. Svensk säkerhetspolitik för fred	96. Att skydda barn mot vuxnas våld 	97. Feminists preventing war
12.30–13.00	Lunch			
13.00–14.00	98. Ett år efter #metoo – vad händer nu? 	99. Jag är Aviola	100. Hatet, hotet och våldet – en muslimsk kvinnas vardag	101. Villkorat bistånd ska stoppa migranter
14.00–14.30	Paus			
14.30–15.30	102. Klipp han – ett samtal om dödsskjutningar bland unga 	103. En värld för alla – Globalt arbete med SOGIESC	104. Hur får man freden att hålla? 	105. Suffocating the movement – Shrinking space for women's rights
15.30–16.00	Paus			
16.00–16.45	106. Jan Eliasson om framtidens MR-utmaningar 			

 = Seminariet tolkas till teckenspråk

 = The seminar will be held in English

Diskrimineringsombudsmannens uppdrag är att verka för ett samhälle fritt från diskriminering.

diskriminerings
ombudsmannen

DO på MR-dagarna

För ett liv fritt från trakasserier i skola och arbete

Seminarier

Arbetsliv

Efter #metoo – fyra sätt att motverka trakasserier på jobbet

#Metoo har bekräftat och visat på allvaret med sexuella trakasserier och andra trakasserier på arbetsplatser. Hur kan de stoppas? Ta del av det pågående arbetet i de skandinaviska länderna.

Tid: Torsdag 10.30–12.00

Plats: T1

Vad gör jag om det händer – på arbetsplatsen?

Vad är trakasserier och sexuella trakasserier? Vilket ansvar har arbetsgivaren? Vad kan jag göra om jag blir utsatt?

Tid: Lördag 12.00–12.30

Plats: Stora scen

Skola

#Metoo och skolan – hur kan skolmiljön bli fri från trakasserier?

DO utövar tillsyn över skolornas arbete mot trakasserier. Vilka brister har visat sig vara vanligast? Vilka slutsatser kan vi dra av det? Hur kan skolorna förebygga och motverka trakasserier?

Tid: Fredag 14.30–15.30

Plats: T2

Vad gör jag om det händer – i skolan?

Vad är trakasserier och sexuella trakasserier? Vad ska personalen göra? Vilket ansvar har rektorn? Vad kan jag göra om jag blir utsatt?

Tid: Torsdag 14.00–14.30

Plats: Stora scen

Monter

Möt DO:s medarbetare för mer samtal efter seminarierna vid monter nummer C:40. Vi finns på plats med information i montern alla dagar.

Läs mer om seminariernas innehåll och vilka som medverkar på www.do.se/kalendarium och här i MR-dagarnas program.

Seminarierna tolkas till teckenspråk.

FRI ENTRÉ!

STORA SCEN	
<p>10:30-11:00 Myndigheter följer upp rättigheter tillsammans med romer Romers delaktighet och inflytande i uppdraget om att ta fram en nulägesbeskrivning i kommuner med verksamhet för romsk inkludering. Arrangör: Länsstyrelsen i Stockholm</p>	
<p>11:00-11:30 Att barnrättsanpassa skyddade boenden för barn som upplevt våld hemma Bris och Stadsmissionen berättar om sitt arbete med att starta skyddade boenden där varje barns rätt till skydd och stöd tas i beaktande. Medverkande: Representant från Stadsmissionen, Sofia Grönkvist Arrangör: Bris och Stadsmissionen</p>	
<p>11:30-12:00 Att undervisa om mänskliga rättigheter – balans mellan analys och engagemang Hur undervisar man i, eller om, mänskliga rättigheter? Erfarna universitetslärare diskuterar hur man balanserar mellan kritisk analys och samhällsengagemang. Arrangör: Lunds universitet</p>	
<p>12:00-12:30 Varför och hur ska Svenska kyrkan vara en aktiv aktör i arbetet mot afrofobi i Sverige? Hur kan och varför ska Svenska kyrkan som en av Sveriges största civilsamhällesaktörer vara aktiv i arbetet mot det våld som strukturell rasism och afrofobi varje dag innebär för rasifierade svenskar? Medverkande: Araia Girmai Sebhatu, Mamadou Malcolm Jallow Arrangör: Svenska kyrkan</p>	
<p>12:30-13:00 Tror du att du kan förändra världen utan att anstränga dig? ... är en handbok i att vara medborgare, en inspirationskälla och kunskapsbank i hur man skapar förändring i ett samhälle utan våld. Hör bokens författare berätta om vad som krävs för att demokratin ska upprätthållas. Medverkande: Ole von Uexküll, Stina Oscarson Arrangör: Mänskliga Rättighetsdagarna</p>	
<p>13:00-13:30 Förebygg och motverka sexuella trakasserier! Arbetsgivare ska förebygga, utreda och åtgärda sexuella trakasserier. Vi tittar på lagens skydd och hur vi kan förebygga och motverka dem på arbetet. Medverkande: Anna Stendin, Jenny Saba Persson Arrangör: Sensus, Antidiskrimineringsbyrån Uppsala, Antidiskrimineringsbyrån Stockholm Norr, Rättighetscentrum Norrbotten, Rättighetscentrum Västerbotten</p>	
<p>13:30-14:00 Högerextremism och nationalism - hur påverkar det sexuella och reproduktiva rättigheter? RFSU ser ett ökat motstånd mot frågor som rör sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, SRHR i Sverige, Europa och Världen. RFSU redogör för läget. Vilka är det som står för motståndet, vad vill de och vad kan vi göra för att möta det? Medverkande: Hans Linde, Ingrid Frisk Arrangör: RFSU</p>	
<p>14:00-14:30 Vad gör jag om det händer – i skolan? Ett miniseminarium som ger kunskap till den som riskerar att drabbas av trakasserier. Vad är trakasserier och sexuella trakasserier? Vad kan jag göra om jag blir utsatt för trakasserier i skolan? Arrangör: DO</p>	
<p>14:30-15:00 Jag är Aviola Stiftelsen Friends starka teatermonolog Jag är Aviola! Vi tar upp ämnena sexuella trakasserier, mobbning och kärlekslängtan. Medverkande: Ulrika Nilsson Arrangör: Stiftelsen Friends</p>	
<p>15:00-15:30 Antisemitism - då och nu Ett nytt digitalt och kostnadsfritt material om antisemitism presenteras. Målgrupp är främst högstadiet/gymnasiet. Medverkande: Stefan Andersson, Terese Raymond Arrangör: Forum för levande historia</p>	
<p>15:30-16:00 Så minskar vi självmorden Suicide Zero berättar om hur vi alla kan bidra till att förebygga de cirka 1500 självmord som inträffar i Sverige varje år. Arrangör: Suicide Zero.</p>	
<p>16:00-16:30 Extrainsatt program Se vidare information på plats eller på vår webb.</p>	
<p>16:30-18: 30 All set for pepp! Avsluta dagen med inspiration och After-work känsla. På scenen sker spännande möten mellan konst och aktivism. SETTINGS bjuder på musik, spoken word och möten med konstnärer och aktivister. Konferencier: Robert Fux samt andra gäster</p>	

LILLA SCEN	
<p>10:30-11:00 Hot & våld på jobbet Filmer - ingen ska behöva utstå hot eller våld i sitt arbete. Genom kunskap, delaktighet och krav på åtgärder kan vi förbättra på arbetsplatserna. Medverkande: Daniel Hjalmarsson Arrangör: Akademikerförbundet SSR</p>	
<p>11:00-11:30 Att förebygga våld vid demenssjukdom En person med demenssjukdom kan missförstå situationer och ha svårigheter att tolka sin omgivning. Det kan</p>	<p>leda till risk för våld. För att förebygga detta behövs kunskap hos de som möter personer med demenssjukdom. Medverkande: Lotta Olofsson, Tove Ahner Arrangör: Äldreförvaltningen, Stockholms stad</p>
<p>11:30-12:00 PraLin – Verktyg för lika rättigheter i skolan Verktysboken PraLin -Praktiskt arbete med lika rättigheter i skolan. ADU och MmD berättar om boken och verktyg mot diskriminering i skolan.</p>	<p>Medverkande: Anna Stendin, Olivia Novotny Bill, Sara Duarte Arrangör: Antidiskrimineringsbyrån Uppsala (ADU) och Malmö mot Diskriminering (MmD)</p>
<p>12:00-12:30 Extrainsatt program Se vidare information på plats eller på vår webb.</p>	
<p>12:30-13:00 V.I.P-programmet (viktig intressant person) Seminarier kommer att handla om V.I.P programmet och hur man kan arbeta med att förebygga våld i nära</p>	<p>relationer för personer med intellektuell och psykisk funktionsvariation. Medverkande: Jeanette Wåhlsen Arrangör: Enskede-Årsta-Vantör SDF, Stockholms stad</p>
<p>13:00-13:30 Barnnäktenskap och könsstypning – så hanterar du ämnet i skolan En introduktion till ämnena barnnäktenskap och könsstypning i skolan: utsatta elever, lagstiftning och praktiska råd.</p>	<p>Medverkande: Bitá Eshraghi, Ellie Al-Kahwati, Sara Mühling, Petra Hallebrant Arrangör: Svenska FN-förbundet</p>
<p>13:30-14:00 Kultur, språk och identitet - bevarande eller förändring? Hur resonerar unga företrädare för nationella minoriteter kring kultur, språk och identitet idag och för framtiden? Lansering av broschyr.</p>	<p>Medverkande: Margit Silberstein Arrangör: Länsstyrelsen i Stockholm och Sametinget</p>
<p>14:00-14:30 Same struggles different chains Sweden is commended for laws safeguarding human rights, yet for LGBT refugees and asylum seekers discrimination, exclusion and isolation are an undeniable reality. The discussion will delve into the lived realities</p>	<p>of Trans refugees, asylum seekers and people of colour in Sweden. Organizer: QueerstionMedia</p>
<p>14:30-15:00 Disabled Refugees Welcome Disabled Refugees Welcome – detta Arvsfondsprojekt, med målgruppen nyanlända, arbetar för att uppnå ett samhälle med lika möjligheter till ett självständigt liv för alla oavsett funktionsförmåga eller antal år i Sverige.</p>	<p>Medverkande: Jamie Bolling, Julius Ntobuah, Sooz Romero Arrangör: Independent Living Institute</p>
<p>15:00-15:30 Internationell metod för antiryktesarbete – nu i Sverige Antiryktesarbete bidrar till ett samhälle fritt från fördomar och främlingsfientlighet. Goda exempel från Barcelona, Botkyrka och Borlänge.</p>	<p>Medverkande: Evelina Lundqvist, Helena Rojas, Josefin Branzell Herz Arrangör: Antirumours Sverige</p>
<p>15:30-16:00 När mord blir emblematiska Föreläsningen tar upp hur vissa mord på kvinnor blir symboliska och får en avgörande betydelse hur olika former av könsrelaterat våld förstås.</p>	<p>Medverkande: Åsa Eldén Arrangör: Terrafem</p>
<p>16:00-16:30 Särintresse eller skydd för alla – vad innebär religionsfrihet? Religionsfrihet är ett hett ämne som alla verkar ha åsikter om. Men vad innebär religions- och övertygelsefrihet egentligen? Är den för alla eller ett särintresse?</p>	<p>Får den begränsas och i så fall när och hur? Så här säger konventionerna. Medverkande: Jennie Nordin Arrangör: Svenska missionsrådet, Svenska kyrkan, Fonden för mänskliga rättigheter</p>
<p>16:30-17:30 Så vaccinerar vi samhället mot extremism: föreningslivets nyckelroll Vilka metoder finns för att motverka våldsam extremism? Välkommen till ett samtal om föreningslivets roll för stärkt tillit och demokrati.</p>	<p>Medverkande: Anton Alsander Arrangör: Forum - idéburna organisationer med social inriktning</p>

GLOBALA SCENEN	
<p>10:30-11:00 Leave no one behind - Vem lämnas utanför i svenskt bistånd? Det viktigaste åtagandet i Agenda 2030 är att "ingen ska lämnas utanför". Hur bidrar biståndet till att det uppfylls och nås dem som är längst ifrån? Arrangör: Forum Syd</p>	
<p>11:00-11:30 Aktiv fredskultur – lär dig konflikthantering Konstruktivt hanterade konflikter kan skapa förändring och samarbete – vi ger redskap att analysera konflikter, stärka dialog och motverka intolerans. Medverkande: Anna Vigdis Gustavsson, Annika Spalde Arrangör: Kristna Fredsrörelsen, Studieförbundet Bilda</p>	
<p>11:30-12:00 Flickors rättigheter i konflikt - Agenda 2030 som förebyggande redskap Panelseminariet kommer att behandla flickors rättigheter i tider av konflikt då vi ser att flickors rättigheter kränks till en mycket hög grad runt om i världen. Hur kan vi använda Agenda 2030 som redskap, för att förbygga och stärka flickors rättigheter? Moderator: Petra Hallebrant Arrangör: Svenska FN-förbundet</p>	
<p>12:00-12:30 Extrainsatt program Se vidare information på plats eller på vår webb.</p>	
<p>12:30-13:00 Burma/Myanmar - Historic Burma and Today's Myanmar The seminar will address the history of Burma and today's Myanmar including an overview of minority peoples' own histories. Participants: Abul Kalam, Mohammed Rafiq Organizer: The Swedish Rohingya Association & The European Rohingya Council</p>	
<p>13:00 - 13:30 Stoppa kvinnlig könsstypning! ActionAid arbetar mot kvinnlig könsstypning (KKS) i flera länder, inklusive Sverige. Under det här seminariet kommer vi visa korta klipp ur en dokumentär som skildrar utövanandet av KKS i Kenya, som ActionAid gjort tillsammans med andra organisationer. Arrangör: ActionAid Sverige</p>	
<p>13:30-14:00 Your food - Their Water Crisis? Swedish food retailers source asparagus and other vegetables from the Ica-valley in Peru. While the agro exporting companies in Peru use 90 percent of the groundwater, local population has access to water at best a couple of hours a day and at worst only once every two or three weeks. Participants: Malena Wåhlin, Åsa Beckius Organizer: Diakonia, Swedwatch</p>	
<p>14:00-14:30 »Västasahara inifrån – Att svika ett folk« Journalisten Anna Roxvall och fotografen Johan Persson har rest genom kvävande flyktingläger, ockuperat land och jagat svar i ekande FN-korridor. Medverkande: Lena Thunberg, Anna Roxvall, Johan Persson Arrangör: Emmaus Stockholm</p>	
<p>14:30-15:00 Återinförd värnplikt – konsekvenser för dig som ung? 2017 återinfördes värnplikten. Unga personer tvingas därmed att delta i våldsutövning, en del av en ökad militarisering. Hur påverkar det oss som människor och samhälle? Arrangör: Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet, IKFF, Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen</p>	
<p>15:00-15:30 Rysslands politiska fångar I maj startade regissören Oleg Sentsov en hungerstrejk som riskerar att ta hans liv. Han vill att 64 politiska fångar släpps fria. Men hör Putin? Medverkande: Natalya Kaplan, kusin och talesperson till Oleg Sentsov. Arrangör: Föreningen Ordfront <i>Tolkas från ryska till svenska</i></p>	
<p>15:30-16:00 Blir världen fredligare eller mer våldsam? Som en del av fredstorget presenterar konfliktdataprogrammet UCDP trender i organiserat våld och diskuterar hur vi kan mäta konflikt. Medverkande: Therese Pettersson Arrangör: UCDDP</p>	
<p>16:00-16:30 Vad har Gates för intresse av att förändra sociala normer? Låt er liksom Melinda och Bill Gates inspireras av Tostans arbete för ett slut på kvinnlig omskärelse, barn- och tvångsäktenskap. Medverkande: Anna K Johansson, Anne Charlotte Ringquist, Shirin Saif, Sigrid Timdahl Arrangör: Tostan Sverige</p>	
<p>16:30-17:00 Extrainsatt program Se vidare information på plats eller på vår webb.</p>	

FRI ENTRÉ!

STORA SCEN	
09:00-09:30 Hur skyddar vi mot våld? Ekumeniska följeslagare berättar Hur bidrar ekumeniska aktörer till våldminskande? Arrangör: Sveriges kristna råd	
09:30-10:00 Rättighetsreportrarna – ett läromedel om FN:s barnkonvention I Rättighetsreportrarna, som är digitalt och kostnadsfritt, undersöker elever sin skola utifrån barnkonventionen. Vi visar hur läromedlet funkar! Medverkande: Anna Strandberg, Jenny Eriksson, Malin Fryknäs Arrangör: MR-piloterna	
10:00-10:30 Våld i vårdnadstvist – vem bryr sig om barnets bästa? Forskaren Eva Diesen presenterar Roks rapport <i>Våld och vårdnad</i> . I undersökningen visar Diesen att barn som upplevt våld genom att en förälder varit våldsam mot en annan förälder, knappt kommer till tals i vårdnadsutredningarna trots att barnets bästa ska stå i fokus. Arrangör: Roks	
10:30-11:00 Perspektiv på (o)trygga omklädningsrum Samtal om hur vi skapar tryggare rum för idrott och rörelse utifrån barn och ungas förslag och tankar om vad som idag utgör hinder. Medverkande: Personal från badhus i Västerbotten och representanter från Arvsfondsprojektet Perspektivbyrå Arrangör: Rättighetscentrum Västerbotten, Sensus	
11:00-11:30 I statens våld – bedömning av personlig assistans Ett samtal om våldet mot integriteten när rätten till personlig assistans bedöms och hur det påverkar oss som blir utsatta. Medverkande: Christine Bylund, Erika Wermeling, Jessica Smaaland Arrangör: STIL	
11:30-12:00 Att växa ut ur trauma - papperslöshet och våld i nära relation ATIM Kvinno- och Ungdomsjour har sedan 2012 erbjudit stödsatser och skyddat boende för papperslösa personer med erfarenhet av våld i nära relation. Arbetet är ett framgångsrikt samarbete mellan en idéburen verksamhet och kommunen, Malmö Stad. Medverkande: Katarina Silfver Arrangör: ATIM Kvinno- och Ungdomsjour	
12:00-12:30 Extrainsatt program Se vidare information på plats eller på vår webb.	
12:30-13:00 Moskéers utsatthet i Sverige En ny rapport från Uppsala universitet har undersökt förekomsten av hot och angrepp mot svenska muslimska församlingar. Undersökningen har gjorts i samverkan med Islamiska samarbetsrådet (ISR) och delfinansierats med stöd från Myndigheten för stöd till trossamfund. Medverkande: Mattias Gardell, Mohammed Tamsamani Arrangör: Myndigheten för stöd till trossamfund	
13:00-13:30 Toxics & Human Rights: The UN Special Rapporteur Discusses We hear from Baskut Tuncak, UN Special Rapporteur on Toxics and Human Rights, about two of his reports on exposure to toxics as a form of violence. Participants: Baskut Tuncak, Malin Oud Organizer: RWI	
13:30-14:00 Extrainsatt program Se vidare information på plats eller på vår webb.	
14:00-14:30 Hemlöshet och våld Nätverket Taklösa kommer till Mänskliga Rättighetsdagarna för att berätta om sina liv i hemlöshet på Stockholms gator. Ett liv där man är utsatt för närmast ständigt exponering. Medverkande: Anne MacKey, Jasmine Solomon Arrangör: Nätverket Taklösa	
14:30-15:00 Så engagerar du unga att ta ställning för mänskliga rättigheter och demokrati Här berättar vi hur Raoul Wallenberg Academy arbetar systematiskt med värdegrundsarbetet och låter skolan vara en plattform för hela kommunens demokratiutveckling. Vi presenterar en metod för att engagera unga att ta ställning för våra mänskliga rättigheter. Arrangör: Raoul Wallenberg Academy	
15:00-15:30 Extrainsatt program Se vidare information på plats eller på vår webb.	
15:30-16:00 Trygghet för vem? Det senaste året har 320 skjutningar skett och siffran fortsätter tyvärr att stiga. Hur kan vi skapa trygghet och för vem? Arrangör: Förorten mot våld	
16:00-17:30 All set for pepp! Avsluta dagen med inspiration och After-work känsla. På scenen sker spännande möten mellan konst och aktivism. SETTINGS bjuder på musik, spoken word och möten med konstnärer och aktivister. Konferencier: Feministiskt Perspektiv Artist: Kajsa Grytt	

 = Seminariet tolkas till teckenspråk = The seminar will be held in English

LILLA SCEN	
09:00-09:30 Dödsorsak: kvinna Varje år mördas 17 kvinnor i Sverige av en man de har eller har haft en relation med. Hur kan samhället ta ansvar för att tillgodose även kvinnors grundläggande mänskliga rättigheter?	Medverkande: Elin Holmgren Arrangör: Unizon
09:30-10:00 Så blir din stad fristad för förföljda författare och konstnärer Runt om i världen fångas och förföljs journalister, konstnärer, musiker och författare, endast för att de gör sin röst hörd. Under detta seminarium går vi igenom vad ICORN gör samt vad det innebär att vara fristad för hotade konstnärer i Sverige. Medverkande: Karin Hansson Arrangör: ICORN	
10:00-10:30 Kärlek börjar aldrig med bråk Vi bjuder in till en föreläsning om vårt normkritiska våldsförebyggande metodmaterial "Kärlek börjar aldrig med bråk".	Medverkande: Sofie Markne, Stina Widman Arrangör: Juventas Ungdomsjour i Södertälje
10:30-11:00 Rätten till frihet från våld – Även för äldre Arrangör: PRO Global	
11:00-11:30 Så kan du arbeta med mänskliga rättigheter Student eller nytexaminerad? Lyssna på Emergas medarbetare som berättar om olika uppdrag och hur du kan arbeta med mänskliga rättigheter i praktiken.	Arrangör: Emerga Research and Consulting
11:30-12:00 Leave no one behind - Agenda 2030 and LGBTI Inclusion How can activists use Agenda 2030 to advance LGBTIQ rights? The participants in this seminar will receive guidelines on how LGBTIQ issues can be included in the	work around the Sustainable Development Goals. Participants: Jenny Sundberg, Micah Grzywnowicz Organizer: RFSL
12:00-12:30 (H)äktad tills döden skiljer dem åt Terrafem delar med sig av sina erfarenheter om tvångsäktenskap i hederns namn efter att ha hjälpt 500 kvinnor under 17 års tid.	Medverkande: Bernadita Nunez Arrangör: Terrafem
12:30-13:00 Samtal om hets och hatbrottslagstiftningen för transpersoner FPES håller i ett samtal runt viktiga förändringar i hets- och hatbrottslagstiftningarna och angränsande lagar i brottsbalken ur ett transperspektiv.	Medverkande: Alfie Martins, Sara Bystam Arrangör: FPES
13:00-13:30 När skyddsnetet bär- socialtjänsten kan bidra till ett liv fritt från våld Hur kan rättssäkert myndighetsarbete med våldsutsatta stärkas? Socialtjänsten kan med mod, lagstiftning och lösningsfokus bidra till ett liv fritt från våld.	Medverkande: Eveliina Sinisalo, Kristina Loveby, Linn Moser Hällen Arrangör: Arvin Utbildning
13:30 - 14:00 Det dubbla förtrycket – när samhället sviker Ett interaktivt miniseminarium som belyser hur barn och unga som utsätts för HRV riskerar gå miste om sina rättigheter i kontakten med myndigheter.	Medverkande: Hanna Cinthio, Johanna Salama, Viktoria Nordén, Linn Ehde Arrangör: FreeZone
14:00-14:30 Kan pappargrupper förebygga våld? Hur ser kopplingen mellan mäns engagemang i föräldraskap och minskat våld mot deras partners och barn ut? Vi diskuterar detta med utgångspunkt i MÅNs erfarenheter nationellt och internationellt av att förebygga mäns våld mot kvinnor.	Medverkande: Mats Berggren, Vidar Vetterfalk, Catrin Söderberg Arrangör: MÅN
14:30-15:00 Extrainsatt program Se vidare information på plats eller på vår webb.	
15:00-15:30 Barnets bästa vid återvändande Barnets bästa vid återvändande – hur förhåller vi oss och vad gör vi? Projektet arbetar tillsammans med ett antal kommuner i Sverige för att förbättra förutsättningarna både för det	enskilda ensamkommande barnet och för vuxna och de verksamheter som möter barnet i asyl- och återvändandeprocessen. Arrangör: Strömsunds Kommun, Länsstyrelsen Jämtland och Migrationsverket
15:30-16:00 Islam i Sverige – de första 1300 åren Presentation av den nyutkomna boken "Islam i Sverige - de första 1300 åren". Medverkande: Max Stockman, Simon Sorgenfrei	Arrangör: Myndigheten för stöd till trossamfund, Svenska Missionsrådet
16:00-16:30 Fair Sex-skola – det här möter vi i svenska skolan Under tre år har vi i Realstars arbetat tillsammans med skolor, lärare och unga för att skapa Fair Sex-skolor. Vi delar med oss av våra erfarenheter och verktyg för att	motverka skeva normer, övergrepp, diskutera gråzoner och uppnå ökad jämställdhet. Medverkande: Johanna Wallertz, Julia Andén, Malin Roux Johansson Arrangör: Realstars
16:30-17:00 PEACE EDUCATION PROGRAM (PEP) – Fred börjar med mig PEP är en videobaserad kurs som hjälper människor att upptäcka och stärka sina egna inre resurser som leder till trygghet och ökad självkänsla.	Medverkande: Jan-Ola Hallberg Arrangör: Inspirationsforum Sverige

GLOBALA SCENEN	
09:00-09:30 Human Rights risks in the mining of minerals for electronics Film and discussion on the extractive violence and human rights impacts on local communities when minerals used in electronics are extracted. Participants: Linda Scott Jakobsson, Frances Quimbo Orgnizer: Swedwatch 	
09:30-10:00 Markinvesteringar och våld i Brasilien Våld mot dem som försvarar rätten till mark kan ofta kopplas till stora investeringar. Ett exempel är svenska pensionsfonder i Brasilien. Medverkande: Catarina Antikainen, Hanna Nelson Arrangörer: FIAN Sverige 	
10:00-10:30 Visa civilkurage! Visa civilkurage – vi ger nya perspektiv och verktyg för att ingripa mot förtryck, orättvisor och kränkningar i vardagen genom praktiska övningar. Medverkande: Sandra Eriksson Arrangör: Kristna Fredsrörelsen, Studieförbundet Bilda	
10:30-11:00 Extrainsatt program Se vidare information på plats eller på vår webb.	
11:00-11:30 Facken hjärta HBTQ, även internationellt? Hur är situationen för HBTQ-personer runt om i världen? Hur jobbar facken globalt med HBTQ-frågor, och varför är det en viktig fråga för fackföreningsrörelsen? Arrangör: Union to Union	
11:30-12:00 Our solution-inclusion Hur kan biståndsorganisationer bli bättre på att inkludera personer med funktionsnedsättning i sitt arbete? Vi ger fakta, metoder och konkreta tips. Arrangör: MyRight 	
12:00-12:30 Extrainsatt program Se vidare information på plats eller på vår webb.	
12:30-13:00 Bistånd i en tid av krympande demokratiskt utrymme – exemplet Turkiet I en ny EBA-rapport intervjuas biståndsaktörer i Turkiet. Hur är det att verka i ett land med krympande demokratiskt utrymme? Medverkande: Paul T. Levin, Åsa Elden, Nina Solomin Arrangör: Expertgruppen för biståndsanalys (EBA)	
13:00-13:30 Kenyan civil society coping in a hostile environment In Kenya civil society faces increasing threats and violence. How can Sweden support innovative strategies to counter the shrinking civic space? Participant: George Gachara Organizer: Forum Syd 	
13:30-14:00 Sexuellt våld i krig och fredstid – en global fråga Vad kan vi lära av DR Kongo och vilka paralleller kan dras till en global situation där en av tre kvinnor utsätts för våld under sin livstid? Medverkande: Maria Bard Arrangör: PMU	
14:00-14:30 FILM SCREENING: Bring Him back A documentary film on the human rights situation in Kashmir with Q & A by producer Talat Bhat. Organizer: Nordic Kashmir Organisation <i>The film is in Kashmiri with English subtitles</i> 	
14:30-15:00 FILM SCREENING: 3 Stolen Cameras A video activist group is struggling to keep their cameras in occupied Western Sahara where the Moroccan regime implements a total media blockade. Participants: Alex Veitch Organizer: Equipe Media & RåFILM <i>The film is in Arabic with English subtitles</i>	
15:00-15:30 Politisk organisering med fokus på kvinnliga urfolksledare Seminariet kommer att handla om en av våra praktikanter erfarenheter av politisk organisering med fokus på folkrörelsen Bartolina Sisas arbete i Bolivia med kvinnliga urfolksledare Arrangör: Latinamerikagrupperna	
15:30-16:30 Hope for Haiti? Haitians have been scourged by natural disasters as well as political violence and corruption. Is there any hope for Haiti? Participant: Pierre Esperance , Executive Director RNDDH, Haiti Organizer: Föreningen Ordfront 	
16:30-17:00 Unga Fredsbyggare 2250 Fryshuset arbetar för att implementera UNSC 2250 genom att stärka unga Fredsbyggare både nationellt och internationellt. Genom att förse unga med verktyg inom konfliktlösning, projektledning och medling stödjer vi ungas förmåga att skapa en fredligare värld. Medverkande: Sarah Dolah, Simón Ebers Arrangör: Fryshuset	

FRI ENTRÉ!

STORA SCEN	
<p>11:00-11:30 I statens våld – misstänkliggjord och kringskuren Ett samtal om hur kringskurna rättigheter gör personer med normbrytande funktionalitet mindre jämlika och mer utsatta - en historisk tillbakagång. Arrangör: STIL - Stiftarna av Independent Living i Sverige</p>	
<p>11:30-12:00 Backasystemskapet - Changeleaders 2.0 Backasystemskapets utbildningsprogram går ut på att stötta unga kvinnor i att se sitt eget värde, stå upp för sig själva och skapa sin egen framtid. Medverkande: Malin Högberg, Selina Juopperi Arrangör: Fryshuset, Backasystemskapet</p>	
<p>12:00-12:30 Vad gör jag om det händer – på arbetsplatsen? Seminarier ger kunskap till den som riskerar att drabbas av trakasserier. Vad är trakasserier och sexuella trakasserier? Vad kan jag göra om jag blir utsatt för trakasserier på jobbet? Hur ser skyddet mot trakasserier i arbetslivet ut? Vilken rättspraxis finns? Medverkande: Anna Rosenmüller Nordlander, Sara Lundgren Arrangör: DO</p>	
<p>12:30-13:00 Trygghet för vem? Det senaste året har 320 skjutningar skett och siffran fortsätter tyvärr att stiga. Hur kan vi skapa trygghet och för vem? Arrangör: Förorten mot våld</p>	
<p>13:00-13:30 Människorättsförvarare går i frontlinjen I december i år är det 20 år sedan FN:s deklaration om människorättsförvarare antogs. Under samma tidsperiod har utrymmet för civilsamhället krympt och de mänskliga rättigheternas allmän-giltighet ifrågasatts. Detta seminarium ger en överblick av situationen i dagens Europa och lyfter vad du själv kan göra för att försvara människorättsförvararna. Medverkande: Katarina Bergehed Arrangör: Amnesty International</p>	
<p>13:30-14:00 Orbánistan: Vad händer i SDs föregångsland Ungern? Vad betyder utvecklingen i Ungern för den växande högerextremismen och hoten mot demokratin i Europa? Frilansjournalisten Joakim Medin berättar. Arrangör: Verbal förlag</p>	
<p>14:00-14:30 En introduktion till Traumamedveten omsorg En trygg vardagsmiljö är avgörande för barns återhämtning efter att ha varit med om svåra händel-ser. Rädda Barnen berättar om Traumamedveten omsorg. Medverkande: Amanda Angelöw Arrangör: Rädda Barnen</p>	
<p>14:30-16:00 All set for pepp! Avsluta dagen med inspiration och After work-känsla. På scenen sker spännande möten mellan konst och aktivism. SETTINGS bjuder på musik, spoken word och möten med konstnärer och aktivister. Artister: Ayesha och Sofia Södergård.</p>	

 = Seminarier tolkas till teckenspråk
 = The seminar will be held in English

LILLA SCEN	
<p>11:00-11:30 Men jag slåss ju inte? – om våld och MOD MOD är ett pedagogiskt koncept som vill bidra till ett socialt jämlikt och hållbart samhälle. MOD vill genom</p>	<p>träning i ett normkreativt förhållningssätt, bidrar till att förändra förtryckande strukturer som genererar våld. Medverkande: Karin Ljung Aust, Paulina Lindgren Arrangör: Sensus, Studieförbundet Bilda</p>
<p>11:30-12:00 Songlines jobbar medskapande med musik och kultur i en tid där ungdomar som flytt kämpar med att få ihop vardag och skola. Vilka är utmaningarna och möjligheterna? Vad är din Songline?</p>	<p>Arrangör: Songlines</p>
<p>12:00-12:30 Tid för inkludering Mångkulturellt centrum arbetar sedan 30 år med migrationsfrågor och inkludering. Kan utbildning och kunskap göra skillnad? När vi förändring och vad betyder ett inkluderande kulturarv? Medverkande: Mikael Morberg Arrangör: Mångkulturellt centrum</p>	
<p>12:30-13:00 Newcomers Youth - LGBTQ youth in the asylum process Newcomers Youth is a project by RFSL Ungdom that aims to create safe spaces for LGBTQ youth within the asylum process.</p>	<p>Participants: Alexandra Politidis Palm Organizer: Newcomers Youth/RFSL Ungdom</p>
<p>13:00-13:30 Extrainsatt program Se vidare information på plats eller på vår webb.</p>	
<p>13:30-14:00 Hur nära är för nära? – projekt om våld i nära relationer Projektet »Hur nära är för nära?« vill öka medvetenheten och hjälpa bland annat kyrkor att bli en bättre aktör i arbetet mot våld i nära relationer.</p>	<p>Medverkande: Anders Karlsson, Paulina Lindgren Arrangör: Studieförbundet Bilda</p>
<p>14:00-15:00 Föreningen Ordfronts demokratipris Varje år delar Ordfront ut ett demokratipris till en fysisk eller juridisk person i Sverige som i ord eller handling bidragit till att befästa de demokratiska idealen. Priset har funnits sedan 1993. Samtal med årets vinnare och prisutdelning. Arrangör: Föreningen Ordfront</p>	
<p>15:00-15:30 Minoriteters mänskliga rättigheter i Bangladesh och Pakistan Radjnie Gowri föreläser om sina erfarenheter kring mänskliga rättigheter, utbildning kring mänskliga rättigheter och utbildningsprogram kring att bygga upp såväl individer som samhälle.</p>	<p>Arrangör: Hindu Forum Sweden</p>
<p>15:30-16:00 Att berätta utifrån sina egna villkor! Nyanlända skapar animerad film. Nyanlända ungdomar har utifrån sina egna villkor skapat animerade filmer som bygger på deras egna berättelser och intressen. Kulturuttryck används som verktyg för att få uttrycka sig såväl som att skapa möjlighet till möten och en ökad förståelse inför varandra.</p>	<p>Medverkande: Anusha Caroline Andersson, Jonas Embring, Jawid Hussein, Taher Tapper Arrangör: Historieberättarna och Svenska Kyrkan Spånga-Kista församling</p>

GLOBALA SCENEN	
<p>11:00-11:30 Vilka lagar skyddar mot våld i väpnad konflikt? I flera av dagens väpnade konflikter utmanas krigets lagar. Vad betyder reglerna för människor i konfliktområden? Följs reglerna mer än vi hör om? Medverkande: Helena Sunnegårdh, Therese Garmstedt Arrangör: Svenska Röda Korset</p>	
<p>11:30-12:00 Türkiye'de kadın haklarının durumu Seminer Af Örgütü İsveç'ten Gazeteci Acat ve Doktorand Jahanmahan tarafında "Türkiye'de Kadın hakları" konusunda Türkçe olarak verilecektir. Medverkande: Farhad Jahanmahan, Zarathustra Acat Arrangör: Amnesty International</p>	<p>Seminarier är på turkiska</p>
<p>12:00-12:30 Extrainsatt program Se vidare information på plats eller på vår webb.</p>	
<p>12:30-13:00 Hur kan jag lära mig att förebygga våld? Pröva på CISV Swedens fredsutbildning. Med upplevelsebaserat lärande utforskar vi hur konflikter uppstår och hur de kan lösas konstruktivt utan våld. Medverkande: Natasja Bergström, Stella Levin, Viktor Sundt Arrangör: CISV Sweden</p>	
<p>13:00-13:30 Att riva murar och bygga broar I denna programpunkt presenteras Judar för Israelisk Palestinsk Fred (JIPF) och andra judiska fredsorganisationers arbete för fred och mänskliga rättigheter i den israelisk-palestinska konflikten. Medverkande: Daniel Bergman, Olle Katz Arrangör: Judar för israelisk palestinsk fred</p>	
<p>13:30-14:00 Li bakurê Kurdistanê rewşa mafê jinan Seminer ji heîla Amnestyê û bi kurdi tê pêşkêşkirin. Rojnanevan Acat û doktorand Jahan-mahan dê rewşa mafê jinan li bakurê Kurdistanê ronî bikin. Medverkande: Farhad Jahanmahan, Zarathustra Acat Arrangör: Amnesty International</p>	<p>Seminarier är på kurdiska</p>
<p>14:00-14:30 Medborgarrättskampen inifrån Samtal med medborgarrättskampen Gloria Ray Karlmark. Som medlem av Little Rock Nine skapade hon historia när hon 1957 utmanade rasismen och skolsegregationen i USA. Medverkande: Gloria Ray Karlmark Arrangör: Nobelmuseet</p>	
<p>14:30-15:00 FILM SCREENING: 3 Stolen Cameras A video activist group is struggling to keep their cameras in occupied Western Sahara where the Moroccan regime implements a total media blockade. Participants: Alex Veitch Organizer: Equipe Media & RâFILM The film is in Arabic with English subtitles</p>	
<p>15:00-15:30 Human Rights in the UN - Speaking from Experience SIPRI bjuder in till ett samtal, baserat på erfarenhet och expertis, kring hur mänskliga rättigheter hanteras inom dagens FN-system: från toppskiktet i Säkerhetsrådet till det praktiska fältarbetet. Medverkande: Jan Eliasson, Marina Caparini Arrangör: Stockholm International Peace Research Institute (SIPRI)</p>	
<p>15:30-16:00 Extrainsatt program Se vidare information på plats eller på vår webb.</p>	

Välkommen på våra seminarier!

Foto: Tove Sahlin

Kvinnlig könsstympning – den tysta frågan

Torsdag 15 november kl.15:00-16:00

I Sverige beräknas ungefär 38 000 flickor och kvinnor vara könsstympade. Amelmottagningen på Södersjukhuset är en unik mottagning för könsstympade kvinnor. Lär dig mer om könsstympningens orsaker och konsekvenser och vad som kan göras för att arbeta mot våldet.

Foto: Anna Molander

Rätten till den förebyggande cancervården

Fredag 16 november kl.09:00-10:00

Alla har rätt till en jämlik cancervård. Regionalt Cancercentrum (RCC) Stockholm Gotland berättar om hur de lyckas nå ut till människor som vanligtvis inte nås av den förebyggande cancervården, och därmed räddar liv.

Besök
Stockholms
läns landstings
monter C:26

 Stockholms läns landsting

Alla invånare ska behandlas och bemötas likvärdigt och individuellt och ingen ska diskrimineras i kontakten med Stockholms läns landsting.

sll.se

Myndigheten för stöd till trossamfund

ANDLIGHET FRIHET pluralism muslim judendom CIVILSA

präst DEMOKRATISK SEKULÄRT

Torsdag 13.00-14.30: TELL MAMA UK: A seminar on islamophobia and how to measure and prevent it

For many years now the Muslim communities in the UK have suffered anti-Muslim incidents and expressed a need for a nationally coordinated means of reporting such incidents. The MAMA Project provide means for such incidents to be reported, recorded and analysed, working to ensure this data is accurate and reliable and the victims and witnesses affected receive support. Lokal: C8 (seminariet hålls på engelska)

Torsdag 16.30-17.30: Systerskap över religionsgränser – hur funkar det?

I media beskrivs ibland trossamfund som en institution som motarbetar jämställdhet mellan män och kvinnor. Eller är det en plats för kvinnor att växa i? I ett unikt projekt träffas kvinnor med olika religiös bakgrund för att diskutera vad det innebär att vara kvinna och ledare på den religiösa arenan. Lokal: Presscenter

Fredag 12.30-13.00: Moskées utsatthet i Sverige

En ny rapport från Uppsala universitet visar att förekomsten av hot och angrepp mot muslimska församlingar ökar i Sverige: 6 av 10 har någon gång drabbats. Undersökningen har gjorts i samverkan med Islamiska samarbetsrådet (ISR) och delfinansierats med stöd från Myndigheten för stöd till trossamfund. Lokal: Stora scen

Fredag 15.30-16.00: Islam i Sverige under 1300 år

På mindre än hundra år har Sveriges muslimska befolkning ökat från en handfull individer till hundra tusentals muslimer i Sverige. Men muslimer har levt i Sverige under många hundra år och relationerna mellan vad vi idag kallar Sverige och muslimska kulturer sträcker sig långt tillbaka i tiden. I *Islam i Sverige - de första 1300 åren* tecknar religionsvetaren Simon Sorgenfrei denna långa historia, från vikingatidens kulturmöten till dagens muslimska mångfald. Lokal: Lilla scen

Läs mer om oss på www.myndighetensst.se

 UPPSALA
UNIVERSITET

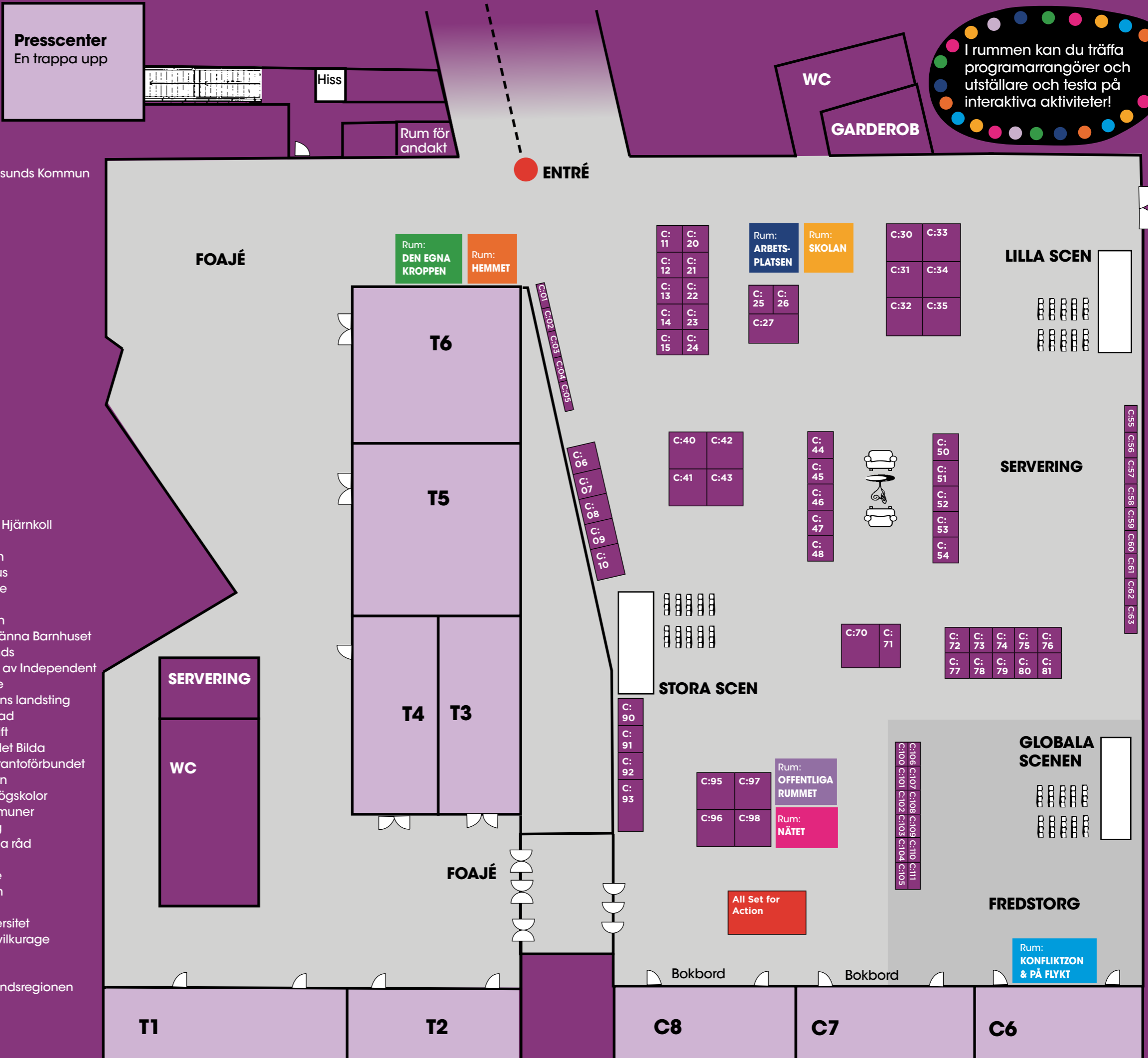
Mänskliga rättigheter

Uppsala universitet utbildar statligt anställda i mänskliga rättigheter

För mer information om utbildningsutbudet
www.mr-forum.se

UTSTÄLLARE FRI ENTRÉ!

- C:109 ActionAid
- C:105 Akademikerförbundet SSR
- C:77 Amnesty International
- C:58 Arvin Utbildning
- C:35 Arvsfonden
- C:74 Assyrier Utan Gränser
- C:92 Best Practice & Barnets Bästa vid Återvändande/ Strömsunds Kommun
- C:44 Bris
- C:106 CISV
- C:21 Delegationen mot segregation
- C:54 Diakonia
- C:40 Diskrimineringsombudsmannen
- C:78 Emmaus Stockholm
- C:95 Enskilda Högskolan Stockholm
- C:107 Erikshjälpen
- C:09 Expertgruppen för biståndsanalys
- C:02 Fempowerment
- C:108 FIAN Sverige
- C:34 Folkets Hus Hammarkullen/Min Resväska
- C:62 Folkuniversitetet
- C:46 Fonden för mänskliga rättigheter
- C:13 Forum - idéburna organisationer med social inriktning
- C:14 FPES
- C:59 FreeZone
- C:60 Föreningen Inspirationsforum Sverige
- C:50 Föreningen Ordfront & DemokratiAkademin
- C:52 Göteborgs universitet
- C:53 Ibn Rushd studieförbund
- C:32 IM Individuell Människohjälp
- C:101 IOGT-NTO-rörelsen
- C:20 Jämställdhetsmyndigheten
- C:111 Kristna Fredsrörelsen
- C:03 Kvinnors Nätverk
- C:15 Lika Unika
- C:71 Linköpings kommun
- C:57 Loza Foundation
- C:90 Lunds universitet
- C:42 Länsstyrelsen i Stockholm och Sametinget
- C:07 Länsstyrelsen Västmanland
- C:22 Länsstyrelserna
- C:25 Länsstyrelsen i Stockholms län
- C:06 Migrationsverket
- C:10 MR-piloterna
- C:93 Myndigheten för stöd till trossamfund
- C:80 MyRight - Empowers people with disabilities
- C:56 Mångkulturellt Centrum
- C:11 MÅN
- C:63 Mölndals stad
- C:33 Näsby Fellingsbro Pastorat
- C:98 Polismyndigheten
- C:73 Qandil - Swedish humanitarian aid organization
- C:51 Raoul Wallenberg Institutet
- C:04 Realstars
- C:05 RFSU
- C:104 Riksförbundet Hjärnkoll
- C:12 Roks
- C:102 Rädda Barnen
- C:91 Rättighetsfokus
- C:76 Schyst resande
- C:47 Sensus
- C:08 Socialstyrelsen
- C:31 Stiftelsen Allmänna Barnhuset
- C:45 Stiftelsen Friends
- C:41 STIL - Stiftarna av Independent Living i Sverige
- C:26 Stockholms läns landsting
- C:27 Stockholms stad
- C:72 Stockholms stift
- C:97 Studieförbundet Bilda
- C:61 Svenska Esperantoförbundet
- C:48 Svenska kyrkan
- C:96 Sveriges folkhögskolor
- C:24 Sveriges Kommuner och Landsting
- C:103 Sveriges kristna råd
- C:100 Teskedsorden
- C:79 Tostan Sverige
- C:81 Union to Union
- C:01 Unizon
- C:70 Uppsala universitet
- C:110 Vardagens civilkurage
- C:43 VIDA
- C:30 Vision
- C:23 Västra Götalandsregionen

I rummen kan du träffa programarrangörer och utställare och testa på interaktiva aktiviteter!

All Set for Action

Rum: KONFLIKTZON & PÅ FLYKT

Vad händer på mässan?

Under Mänskliga Rättighetsdagarna arrangeras inte bara drygt 200 programpunkter utan forumet erbjuder också en uppsjö av olika evenemang och utställningar på mässområdet. Dessutom deltar runt 80 organisationer på mässområdet för att ge dig som besökare information och inspiration. För att du ska kunna orientera dig i MR-djungeln kommer här några tips på aktiviteter och annat spännande under dagarna.

Rum där våldet sker

När du befinner dig på utställningsområdet kommer du kanske att lägga märke till att ett antal mötesplatser har byggts upp på mässan. Dessa rum återknyter till årets tema och visualiserar miljöer där våldet sker. Sammanlagt har sju mötesplatser skapats som alla symboliserar rum där våld utövas; skolan, arbetsplatsen, nätet, det offentliga rummet, hemmet, den egna kroppen samt konfliktzoner och på flykt. Miljöerna skapar möjlighet för besökare och deltagare att mötas och här hålls även interaktiva övningar och samtal. Till exempel kommer ett flyktingläger att simuleras genom VR-teknik i rummet »konfliktzon & på flykt«. I skolans rum kommer Teskedsorden demonstrera appen »Reality Check« och prata om sin nyläppta rapport om rasism i skolan. Håll utkik vid varje rum för mer detaljerade scheman.

KONFLIKTZON & PÅ FLYKT

HEMMET

NÄTET

SKOLAN

OFFENTLIGA RUMMET

ARBETSPLATSEN

DEN EGNA KROPPEN

Hallå där...

Sofia Mild, projektkoordinator på Mänskliga Rättighetsdagarna, som har varit med och byggt upp Fredstorget på mässområdet.

Berätta, vad är Fredstorget för något?

I år kommer en särskild yta på utställningsområdet att kallas för Fredstorget. Där kommer besökare kunna möta organisationer som arbetar med globala freds- och konfliktfrågor. Fredstorget hittar du vid den Globala scenen och många programpunkter på scenen kommer att fokusera på just fredsfrämjande insatser och lyfta aktuella konflikter i världen.

Varför arrangerar MR-dagarna en utställaryta med särskilt fokus på freds och konfliktfrågor?

Fredstorget ska visa på konsekvenserna av det våld som sker i globala konflikter och öka kunskapen om olika globala konfliktzoner genom att åskådliggöra vad som sker före, under och efter dessa konflikter. Här kommer även metoder och handfasta verktyg i fredsfrämjande och civilkurage lyftas för att skapa en mer lösningsfokuserad synvinkel på årets tema.

Vad kommer besökarna kunna ta del av på fredstorget?

Förutom att träffa organisationerna i deras utställningar och ta del av det program som sker på scenen kommer besökarna även att kunna ta del av interaktiva aktiviteter som VR (Virtual Reality), rollspel och workshops. Vår förhoppning är att det blir en plats för kunskapsinhämtning och nya möten.

Hon lyfter kvinnors arbete för fred i Kamerun

Fredstorget och Globala scenen kommer under Mänskliga Rättighetsdagarna att gästas av Sylvie Ndongmo, ordförande och grundare av Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet Kamerun. Ndongmo har varit mycket ledande i arbetet för fred och säkerhet i Kamerun, och leder för närvarande arbetet med att påverka Kameruns nationella handlingsplan i för kvinnor, fred och säkerhet.

I 21 år har hon lyft kamerunska kvinnors röster och varit en aktiv förespråkare för politiska och sociala rättigheter och kvinnors deltagande i fredsprocesser. Ndongmo har organiserat kvinnogrupper över gränserna i hela Afrika för att hitta nya lösningar på de ökande säkerhetsutmaningarna på kontinenten. Hon ser konfliktförebyggande som nyckeln. För henne är »ingen utveckling möjlig utan fred och ingen fred kan uppnås utan kvinnor«.

FOTO: MAUD LEINDAHL

97. Feminists preventing war

Tid: Lördag 17 november 13:00 - 14:00

#våldsfri

Under hösten har MR-dagarnas arrangörsorganisationer slutit upp bakom #våldsfri i sociala medier, för att belysa årets tema som är »Rätten till ett liv fritt från våld«. Framsidan av årets programtidning pryds också av budskapet genom bilden på två knutna nävar som har orden tatuerade på fingrarna. Bakom motivet står Queendom Crew, en feministisk tatueringstudio, som är en plats fri från fördomar, sexism, rasism och transfobi. För foto står den prisbelönta fotografen och journalisten Alexander Mahmoud.

Foto: Alexander Mahmoud

Vill du vara med och bidra till kampanjen och samtidigt stötta flera organisationers viktiga arbete mot alla typer av våld som en rättighetskränkning? Dela #våldsfri när du besöker MR-dagarna och bidra till att stötta kampanjen och allas rätt till ett liv fritt från våld.

All Set for Action...

... är ett projekt som utforskar metoder för social förändring med fokus på det praktiska görandet. Vad krävs för att gå från tanke till handling? Varför är det så svårt att ta första steget? Hur undviker vi att fastna i pratandet? Och varför är det så svårt att göra när vi vet att vi vill?

På MR-dagarna bygger organisationen Settings i samarbete med White arkitekter och konstnären Saadia Hussain upp ett inspirerande rum för civilkurage, aktivism och mod. Här kan du prova på olika metoder, utforska craftivism, dela med dig av dina bästa tips eller lovebomba något du gillar. Du kan ladda dina aktivistbatterier, bygga upp ditt mod eller inspireras av andra.

Settings har arbetat med förändringsfrågor i många år och vi märker att väldigt många människor vill engagera sig men att de inte riktigt vet hur de ska börja. Med det här projektet hoppas vi kunna ge den där knuffen som ibland behövs, säger genus- och statsvetaren Rebecca Vinthagen som driver Settings.

Inom ramen för projektet lanseras under MR-dagarna även en helt ny träningsapp, där en mängd idéburna organisationer har samlat råd och tips för ökat civilkurage och inkludering. Missa inte det specialskrivna träningsspåret för MR-dagarna!

Aktivistrummet hittar du utmärkt på kartan över utställningsområdet sid 46-47.

FOTO: BJÖRN LINDBERG

»MR-dagarna är en av de viktigaste mötesplatserna«

Myndigheten för stöd till trossamfund är en av drygt 80 utställare på mässområdet.

Varför är det viktigt för er som myndighet att medverka på årets Mänskliga Rättighetsdagarna?

För oss är det viktigt att finnas med i olika forum där angelägna och aktuella frågor diskuteras och MR-dagarna är en av de största och viktigaste av dessa mötesplatser. Här möter vi inte bara kollegor från offentlig sektor utan också civila samhället i hela dess bredd. Vi ser det som relevant utbildning för kansliet men också som ett gyllene tillfälle att lyfta fram våra expertfrågor som till exempel religionsfrihet och Sveriges nya religiösa karta.

Ni arrangerar flera programpunkter och har också en monter på utställningsområdet, vilka frågor hoppas ni få möjlighet att diskutera under dagarna?

Vi arrangerar i år flera programpunkter som rör hot, hat och angrepp mot religiösa minoriteter, vilket är en fråga som vi måste ägna allmer uppmärksamhet åt tyvärr! Bland annat har vi bjudit in en brittisk organisation, TELLMAMA UK, för att diskutera hur man kan öka medvetenhet kring frågan om islamofobi.

FOTO: JOEL STOCKMAN

Vad ser ni mest fram emot med årets forum?

Förutom alla spännande programpunkter så hoppas vi att bredden på besökare också kan bli större. Genom våra kontakter med olika små och stora församlingar, och särskilt de nyetablerade trossamfundet, ser vi fram emot

att kunna bjuda in ledare och representanter till årets forum. Här är det positivt att årets forum är just i Stockholm där det finns ett stort antal muslimska, ortodoxa kristna, buddhistiska organisationer och andra religiösa minoriteter.

Myndigheten för stöd till trossamfund har monternummer C:93 på mässområdet. De arrangerar också flera seminarier under forumet:

21. TELL MAMA UK: a seminar on islamophobia and how to measure and prevent it
Tid: Torsdag 13:00-14:30

42. Systemer över religionsgränser - hur funkar det?
Tid: Torsdag 16:30-17:30

Moskéers utsatthet i Sverige (mini)
Tid: Fredag 12:30-13:00 Stora scen

Islam i Sverige - de första 1300 åren (mini)
Tid: Fredag 15:30-16:00 Lilla scen

NATIONELLA MINORITETER

Visste du att Sverige sedan snart 20 år har haft en samlad minoritetspolitik för att stärka de nationella minoriteterna och stödja de nationella minoritetsspråken och kulturerna. Från år 2019 stärks minoriteternas rättigheter ytterligare. Länsstyrelsen Stockholm och Sametinget har ett nationellt uppdrag att samordna minoritetspolitiken och följa upp lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk. På MR-dagarna kan ni besöka oss i vår monter och ta del av våra intressanta miniseminarier.

SEMINARIER

• Romsk delaktighet och inflytande

På seminariet presenteras hur romsk delaktighet och inflytande genomsyrar Länsstyrelsens arbete med att ta fram en nulägesbeskrivning i kommuner med verksamhet för romsk inkludering. Arbetet genomförs i samverkan med Arbetsförmedlingen, Boverket, Socialstyrelsen, Skolverket, Folkhälsomyndigheten och romska sakkunniga.

Stora scen torsdagen den 15 nov kl. 10.30

• Kultur, språk och identitet - bevarande eller förändring?

Margit Silberstein, journalist och författare, presenterar en ny broschyr där hon intervjuat unga personer från nationella minoriteter om deras tankar och erfarenheter kring identitets- språk- och kulturfrågor. Broschyren lanseras under MR-dagarna och finns att hämta i vår monter.

Lilla scen torsdagen den 15 nov kl. 13.30

Mer information hittar du på www.minoritet.se

MONTER

Besök Länsstyrelsen och Sametingets medarbetare i monter C:42 under mässdagarna. Här berättar vi mer om Sveriges minoritetspolitik och nationella minoriteters stärkta rättigheter.

I monter träffar du även representanter för nationella minoriteters ungdomsförbund - *Met Nuoret*, *Sverigefinska ungdomsförbundet*, *Sáminuorra*, *Judiska ungdomsförbundet* och *Romska ungdomsförbundet* - som berättar vad de ser som viktiga frågor kopplat till minoritetspolitiken.

LÄNSSTYRELSENA PÅ MR-DAGARNA

Välkommen till länsstyrelsernas seminarium *På tal om mänskliga rättigheter*. Där illustreras olika typer av våld mot mänskliga rättigheter i svenska regionala lägesbilder. Det blir en resa genom internationell människorätt, FN-kommittéernas rekommendationer, offentlig statistik för Sverige och åtgärdsansvar bland regionala och lokala aktörer. Torsdag klockan 15.00-16.00.

Andra seminarier där länsstyrelser deltar:

Myndigheter följer upp rättigheter tillsammans med romer. Torsdag klockan 10.30-11.00

Barnäktenskap och könsstympning - så hanterar du ämnet i skolan. Torsdag klockan 11.00-11.30

Kultur, språk och identitet - bevarande eller förändring? Torsdag klockan 13.30-14.00

Trygga, säkra evenemang. Fredag klockan 9.00-10.00

Att kartlägga hedersrelaterat våld och förtryck. Fredag klockan 10.30-12.00

Tillit ger kraft och trygghet - leker lika barn bäst? Fredag klockan 10.30-12.00

Verktyg för en inkluderande verksamhet - intersektionalitet, jämställdhet och jämlikhet. Fredag klockan 13.00-14.00

På flykt och försvunnen - utsatta barn och unga i migration. Fredag klockan 14.30-15.30

Men jag slåss ju inte? - om våld och MOD, ett verktyg mot våld. Lördag klockan 11.00-11.30

Frihet Trygghet Jämlikhet

Personlig assistans
är en mänsklig rättighet

Träffa oss i vår monter
eller besök vår hemsida
www.stil.se

STIL
Personlig assistans och politisk påverkan

Här är en annons för något som många tror inte finns längre.

Det internationella språket esperanto skapades ur en förhoppning om fred och jämlikhet mellan folk genom ett gemensamt brospråk, lätt att lära sig och fritt för var och en att använda.

Svenska Esperantoförbundet arbetar för att sprida kunskap om esperanto, och för att främja alla språks lika värde.

www.esperantoforbundet.se

Internationell kommunikation
- på lika villkor!

Finns. Används. Fungerar.

ARRANGÖRER:

ORDFRONT

GÖTEBORGS UNIVERSITET
INST FÖR GLOBALA STUDIER

I SAMARBETE MED:

INFORMATION

TID OCH PLATS

Mänskliga Rättighetsdagarna genomförs torsdag till lördag 15-17 november på Stockholmsmässan. Glöm inte att skriva ut din biljett som du får via e-post då du registrerar dig.

Registreringen öppnar 08.00

Program torsdag: 09.00-17.30

Program fredag: 09.00-17.30

Program lördag: 10.00-16.45

Adress: Mässvägen 1, Älvsjö

ANMÄLAN

Köp din biljett på www.mrdagarna.se. Du kan också köpa biljetter i entrén på Stockholmsmässan i mån av plats. Observera att biljetter inte ger någon garanterad plats på seminarier. Var ute i god tid och ha gärna ett andrahandsalternativ!

DELTAGARAVGIFTER

Mänskliga Rättighetsdagarna är uppdelad i två delar – den ena är gratis och den andra är avgiftsbelagd. För att få tillgång till alla längre seminarier torsdag och fredag krävs det att du har köpt biljett.

TVÅ DAGAR

Myndigheter och företag: 2 450 kr

Ideella organisationer, lärare och privatpersoner: 950 kr

Studenter, arbetslösa, pensionärer och ungdomar upp till 20 år: 290 kr

Skolklasser (bokas klassvis) per elev: 200 kr

EN DAG

Myndigheter och företag: 1 750 kr

Ideella organisationer, lärare och privatpersoner: 750 kr

Studenter, arbetslösa, pensionärer och ungdomar upp till 20 år: 190 kr

Skolklasser (bokas klassvis) per elev: 150 kr

FRI ENTRÉ

För den som inte har köpt biljett finns det fortfarande mycket att göra på Mänskliga Rättighetsdagarna. Du måste dock komma ihåg att registrera dig innan besöket. Registrering kan göras på vår hemsida eller på plats på Stockholmsmässan.

Allt program under lördagen 17 november kommer att vara kostnadsfritt att besöka. Dessutom fri entré till miniseminarier och utställningar torsdag den 15 november och fredag den 16 november.

Miniseminarierna äger rum på tre öppna scener på utställartorget. Här pågår ett non-stop program med debatter, samtal och kulturinslag. På utställartorget kan du möta ett 80-tal organisationer som arbetar med mänskliga rättigheter i praktiken.

BOENDE

För att vara säker på att du hittar ett bra boende rekommenderar vi att du bokar hotell eller vandrarhem så snart som möjligt. Mänskliga Rättighetsdagarna har fått specialpris på vissa hotell i Stockholm. Se vår hemsida för mer information: www.mrdagarna.se

TILLGÄNGLIGHET

Se sidan 29 för mer information.

PRESS

Vill du rapportera från Mänskliga Rättighetsdagarna? Kontakta nina.ahlen@mrdagarna.se för ackreditering och vidare information.

ARRANGÖRER

Bris, DemokratiAkademin, Diakonia, Friends, Fonden för Mänskliga Rättigheter, Föreningen Ordfront, Ibn Rushd studieförbund, Raoul Wallenberg Institutet, Samhällsvetenskapliga fakulteten vid Göteborgs Universitet, Sensus studieförbund och Svenska Kyrkan.

I SAMARBETE MED

Diskrimineringsombudsmannen, Fackförbundet Vision, Myndigheten för stöd till trossamfund, Sveriges kommuner och landsting, Uppsala Universitet, Stockholms stad, Länsstyrelsen i Stockholms län, Stockholms läns landsting.

MED STÖD AV

Detta material är delvis finansierat av Folke Bernadotte Akademin, Regeringskansliet och Forum Syd. De delar inte nödvändigtvis de åsikter som här framförs. Ansvar för innehållet är programarrangörernas och Mänskliga Rättighetsdagarnas kansli.

ORGANISATION

Föreningen Ordfront är ekonomisk och juridisk värd för Mänskliga Rättighetsdagarna och arbetsgivare för MR-dagarnas kansli.

KONTAKT

info@mrdagarna.se

www.mrdagarna.se

08-12 15 00 52

072-050 42 52

Caroline Matsson, projektledare (tjl.)
caroline.matsson@mrdagarna.se

Malin Slätis, projektledare
malin.slatis@mrdagarna.se

Nina Ahlén, kommunikatör
nina.ahlen@mrdagarna.se

Micael Wennbom, projektkoordinator
micael.wennbom@mrdagarna.se

Sofia Mild, utställningsansvarig och volontärsamordnare
sofia.mild@mrdagarna.se

Pernilla Dure, formgivare
pernilla.dure@ordfront.se

Anna Wigenmark, Generalsekreterare Ordfront
anna.wigenmark@ordfront.se

OMSLAGSFOTO

Alexander Mahmoud

TRYCK

V-Tab

